

Belediye

Cumhuriyet Halk Partisi'nin Dijital Yayınıdır

Gazetesi

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
YEREL YÖNETİMLER

"ENDÜSTRİYEL ÜRETİM, YEREL ÜRETİMİN ÖNÜNDEKİ EN BÜYÜK ENGELDİR"

ABDULLAH AYSU

Tarım Yazarı

Röportaj

"Şirket politikaları yerine köylü çiftçiliğini (küçük çiftçiliği) ikame etme politikasını kılavuz edinerek aşamalı biçimde başlamalıyız. Bu yolda geri dönüşlere ve politikalarda eksen kaymasına izin vermeden, gezegenimizi onararak, gıdada yeterliliği, sağlığı, adaleti ve eşitliği sağlayacak gıda egemenliği politikası ışığında değişime, dönüşüme, dönüştürmeye bugünden başlamalıyız. Çünkü yarın çok geç." Sayfa.2

Haftanın Röportajları

Sayfa.6

TARIM POLİTİKALARINI, TARIMSAL ÜRETİMİ, TARIM VE HAYVANCILIĞA YÖNELİK ÇALIŞMALARINI BAŞKANLARLA KONUŞTUK.

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimlerden
Sorumlu Genel Başkan
Yardımcısı ve Ordu
Milletvekili

"FINDIK ÜRETİCİSİNE TMO OYUNU"

Seçimlere çok az bir süre kaldı. İktidar olduğumuzda fındığa da, diğer ürünlere de hak ettiği değeri vereceğiz, yerli üreticileri önceleyerek ülkemizde tarımsal kalkınmayı sağlayacağız. Sayfa.3

Fark Yaratan Projeler

ALPER TAŞDELEN

Ankara-Çankaya
Belediye Başkanı

"EKONOMİK KRİZ ORTAMINDA ÖĞRENCİLERİ YALNIZ BIRAKMADIK"

Ekonomik kriz koşullarında eğitimlerine devam etmeye çalışan üniversite öğrencilerine yalnız olmadıklarını, onlara her zaman destek olduğumuzu göstermek istedik. Sayfa.37

Fark Yaratan Projeler

KEMAL ÇEBİ

İstanbul-Küçükçekmece
Belediye Başkanı

"ÇOCUKLARIN İHTİYAÇLARINI DİKKATE ALDIK"

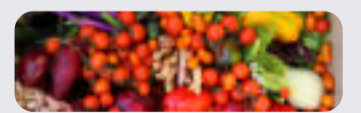
Çocukların sokaklarda özgürce hareket edebildiği, betona değil, yeşile yatırım yapılan, her mahalleye eşit hizmet sunulan, çağdaş, hak ettiği güzellikleri yaşayan, gelişen bir ilçe hayalimiz var. Sayfa.38

CHP'Lİ BELEDİYELER ÜRETİCİLERİN YANINDA

CHP'li belediyeler, 2019 yerel seçimlerinden bu yana tarımsal üretime yönelik desteklerini artırarak sürdürüyor. Ülke genelinde 180.000 üreticiye çeşitli alanlarda katkı sağlandı. Tarımsal üretime desteğin toplam tutarı 14 milyar 500 milyon TL'ye ulaştı.

Tarımsal üretime destek kapsamında:

- 43.751 üreticiye 5.285 ton katı ve sıvı gübre desteği verildi.
- 27.200 üreticiye 39.000 ton hayvan yemi yardımı yapıldı.
- Kooperatiflere ve üreticilere toplamda 2.400 adet tarım aracı hibe edildi.
- 97 milyon adet fidan ve meyve-sebze fidesi dağıtıldı.
- 117.000 üreticiye 25.000 ton tohum desteğinde bulunuldu.
- 18.796 üreticiye 24.710 büyük-küçükbaş hayvan, 112.000 kümes hayvanı hibe edildi.
- 121.000 üreticiden 2 milyar 800 milyon TL tutarında ürün alındı.

TARIMSAL ÜRETİMDE DÜNYA ÖRNEKLERİ

Sayfa.4

Belediyelerden Haberler

Sayfa.29

SODEMSEN

ESİN BAYRAMOĞLU

SODEMSEN Toplu İş Sözleşmesi Avukatı

"TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİNİN İŞ SÖZLEŞMELERİNE ETKİSİ"

Sayfa.36

"ENDÜSTRİYEL ÜRETİM, YEREL ÜRETİMİN ÖNÜNDEKİ EN BÜYÜK ENGELDİR"

Tarımsal üretimi destekleyecek politikalar hangi kapsamda olmalı? Özellikle yerelde ve kırsalda tarıma ilişkin gelir imkânlarının artırılması için neler yapılmalı?

ABDULLAH AYSU: Dünyanın hemen hemen her ülkesinde tarım desteklenir. Çünkü tarımdan elde edilen ürünlerle canlılar beslenir, yaşamını öyle sürdürür. Tarımda destek denilince, destekleme alımları, girdilere (gübre, zirai ve veteriner ilaçları, tohum, yem) yapılan fiyat destekleri anlaşılmalıdır. Oysaki geçmişte kırsal kesimin destekleri çok çeşitliydi.

Bunlar;

- Fiyat yoluyla yapılan destekler,
- Ucuz ve yeterli girdi temini yoluyla yapılan destekler,
- Üretimin belli kademelerinde yapılan avans ödemeleri,
- Tarımsal yatırım teşvikleri,
- İhracata teşvik, ithalata koruma,
- Tarımsal kredi faizinin düşük tutulması,
- Süt teşvik primi, pamuk primi,
- Doğal afet ödemeleri,
- Toprak, mera, hayvan ıslahı çalışmaları,
- Sulama yatırımları,
- Toplu ilaçlamalar gibi hizmetler,
- Bitki hastalıklarına ve zararlılarına karşı erken uyarı sistemleri kurma,
- Arazi toplulaştırması için yatırımlar,
- Toplu ilaçlama (süne mücadelesi gibi),
- Ar-Ge çalışmaları,
- Kooperatiflerin örgütlenmesi ve diğer kamu yatırım harcamalarıydı.

Tarımsal destekleme politikalarının amaçlarını beş maddede toplayabiliriz:

1. Tarımsal ürün fiyatlarında istikrar ve ürünler arasında denge oluşturmak.
2. Üretici gelirlerinde belirginlik ve gelir dağılımında adaleti sağlamak.
3. Çiftçileri, teknoloji, maliyet ve fiyat açısından diğer ülkelerle rekabet edecek güce ulaştırmak.
4. Tarımda yapısal gelişmeleri sağlayarak, uygun işletme yapıları oluşturmak.
5. Tüketicilere zamanında, uygun fiyatta ve sağlıklı ürünler sunmak.

Bu desteklemelerin tamamına yakınının kaldırılmasına, bunun yerine "doğrudan gelir desteği" uygulamasının getirilmesine ilişkin 2000/267 sayılı Bakanlar Kurulu kararı, 14 Mart 2000 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı.

Doğrudan gelir desteği sadece Türkiye'yle başlamadı. Bu desteğin gelişmiş ülkelerde de uygulanan bir sistem olduğunu belirtmeliyim. Ancak hiçbir gelişmiş ülke bu sistemi tek başına tatbik etmiyor, ek destek olarak veriyor. Uygulama, Türkiye'de tüm desteklerin yerine ikame edildi. Yanlış burada. 1998 yılı itibarıyla Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü ülkelerine baktığımızda, doğrudan ödemelerin toplam üretici eşdeğerine oranı %17, piyasa desteği %67, girdi desteklerinin diğer desteklere oranı da %16'dı.

Doğrudan gelir desteği, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) üyesi ülkelerde piyasa desteğine ve girdi desteklerine ek olarak verilmektedir.

AB üyesi ülkelerde ise, doğrudan gelir desteği oranı %30, pazar fiyat desteği %55, girdi desteği %8'dir.¹ AB'de de tek başına uygulanmamaktadır, pazar fiyat desteğiyle girdi desteğine ek olarak verilmektedir.

IMF ve DB aracılığıyla Türkiye'ye dayatılan bu model, her türlü üretim ve verimlilik kriterlerinden uzak, yalıtılmış, iç karar alıcılarca üzerinde ciddi düşünülmemiş, dış karar alıcıların "temsil" ettiği küresel şirketlerin çıkarına uygun bir önermeydi/dayatmaydı. Doğrudan gelir desteği, Türkiye'de dört küsur milyon küçük aile işletmesinin çok parçalılığı nedeniyle mevcut destekleme biçimlerini tamamlayıcı unsur olarak düşünülebilirdi. Doğrudan gelir desteğinin tek başına uygulanması karşısında tarım sektöründeki örgütler kaygılıydı. Çünkü tarıma yapılan tüm destekler kaldırılacaktı, sahip olunan arazi bazında yapılacak ödemelerden en büyük payı yine toprak ağaları almaya devam edecekti, kadastronun geçmemiş olması, kayıt sisteminin bulunmaması, sürecin sağlıklı olarak gerçekleştirilmesini olanaksızlaştıracaktı, üretimle bağı koparılmış doğrudan gelir desteği sistemiyle ülkenin ihtiyacı olan üretim planlaması gerçekleştirilmeyecek, engellenecekti, vergi mükellefleri üzerinde yük olacağı için tarım dışı kesimlerle tarım kesimi haksız ve gereksiz karşı karşıya gelecekti, hazinenin yükü azalmayacak, artacaktı. Müdahale kurumlarına gerek olmadığından KİT'ler özelleştirilecek, bundan da üretici ve tüketici olan büyük bir halk kitlesi zarar görecekti.

En nihayet şunu söyleyebiliriz: Türkiye'de uygulanan doğrudan gelir desteği reform değil, çiftçiyi yok edecek bir uygulamaydı. Tek başına düşünülüp uygulamasından vazgeçilmeliydi. Doğrudan gelir desteği, mevcut desteklerle birlikte ek destek olarak verilmeliydi.²

2006 yılında çıkarılan, 2007 yılından itibaren uygulanan Tarım Kanunu'yla tarım destek oranları 21. maddede net olarak tanımlandı. Bu kanun, Türkiye gayrisafi milli hasılasının %1'nin tarıma ayrılması için hükümetleri yükümlü kıldı. Ancak bu miktar hep eksik verildi. Verilen miktar, verilmesi gereken miktarın yarısını bile aşamadı. Ayrıca destekler zamanında verilmedi, bir yıl gecikmeli verildi. Desteklerini zamanında alamayan çiftçiler, özel bankalardan kredi çekmek zorunda kaldı. Bankalar, kredilere faiz uyguladı. Fakat hükümetler, geç ödedikleri desteklere faiz bile uygulamadı. Çiftçinin devletten faizsiz destek alacağı 250 milyarlaraya dayandı. Bu politikayla devlet, çiftçiyi değil, çiftçi, devleti ve bankaları destekledi. Çiftçilerin bankalara borcu 350 milyara dayandı. Çiftçiler zarar etti ve çiftçiliği bırakmakla karşı karşıya kaldı. Zararın nedenlerinden birinin ve en önemlisinin, desteklerin eksik verilmesi ve zamanında verilmemesi olduğunu söylemek mümkün.

RÖPORTAJ

ABDULLAH AYSU

Tarım Yazarı

37 yıldır tarımla uğraşmaktadır. Tarım Bakanlığı bünyesinde yedi yıl aşkın süre çalıştı, 12 Eylül 1980'den sonra bakanlıktan ayrılmak durumunda kaldı. Türkiye Ziraatçılar Derneği İstanbul Şube Başkanlığı, Türkiye Tarımcılar Vakfı Genel Başkanlığı, Hububat Üreticileri Sendikası Genel Başkanlığı, Çiftçi Sendikaları Konfederasyonu Kurucu Genel Başkanlığı yaptı. İktisat ve sosyoloji eğitimi aldı. Çeşitli uluslararası konferanslarda tarım, gıda ve ekoloji üzerine sunumlar yaptı. Aysu, Türkiye'de Tarım Politikaları (2001), Tarladan Sofraya Tarım (2002), Avrupa Birliği ve Tarım (2006), Küreselleşme ve Tarım (2008), Topraksızlar 25 Yaşında (2010), Gıda Krizi-Tarım Ekoloji ve Egemenlik (2015), Modern Dünyada Tarım ve Özgürlük-MST Topraksız Kır İşçileri (2017), Su-Hayat Veren İki Damla (2018), Yemek Yemek Politik Bir İştir-Kooperatifler (2019), Osmanlı'da Tarım Politikaları (2020) adlı kitapların yazarıdır. Bianet, Özgür Gündem ve karasaban.net'te, tarım, gıda ve ekoloji üzerine yazılar yazdı. Hâlen Yeni Yaşam Gazetesi'nde tarım, gıda ve ekoloji yazıları yazmaktadır.

¹ Abdullah Aysu, Tarladan Sofraya Tarım, İstanbul: Su Yayınları, 2002, s. 57.

² "Türkiye Tarımının Tahrifat Yılları-(1998-202)", Yayına Hazırlayan: Abdullah Aysu, Türkiye Tarımcılar Vakfı Yayın No: 3, s. 89-90.

Çiftçilerin banka ve tarım kredi borçları, alacaklarına/verilmeyen desteklerine karşılık sayılarak tamamen silinmeli. Destekler eksiksiz ve zamanında verilmeli. Destek planlamasında küçük çiftçi ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliği öncelikli olmalı. Ürünlerin fiyatı, maliyet + %25 kazanç + enflasyon oranı eklenerek hesaplanmalı, açıklanmalı ve uygulanmalı. Destekler kooperatifler üzerinden ödenmeli, halkın toplumsal örgütlülüğü güçlendirilmeli ve çiftçi köylülerin yönetim kabiliyeti geliştirilmeli.

Endüstriyel/rekabetçi tarımsal üretim, tarım ve gıda sistemini, kırsal-kent arasındaki ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkiyi farklılaştırıyor. Üretimi tekelleştirmeyecek, yerel ürün çeşitliliğini azaltmayacak, halk sağlığını ön planda tutacak ve endüstriyel tarımın neden olduğu ekolojik sorunları ortadan kaldıracak kırsal kalkınma stratejileri nasıl oluşturulmalı?

ABDULLAH AYSU: Sözü ettiğiniz sorunlar, endüstriyel tarımdan, gıdanın üretiminden ve dağıtımından kaynaklı sorunlar. Neden endüstriyel tarım kaynaklı? Çünkü endüstriyel tarım, yoğun enerji kullanımını gerekli kılıyor. Üretim sürecinde kimyasal kullanımını esas alan bir üretim tarzı. Yoğun enerji, küresel iklim krizini besliyor, çok fazla alet, makine kullanımına neden oluyor, maliyeti artırıyor. Üretim sürecinde hibrit tohum kullanımını esas alıyor. Hibrit tohumdan yüksek verim elde etmek çok su kullanımına bağlı. Çok su kullanmadığınızda verimlilik düşüyor. Ayrıca kimyasal gübre kullanmadığınızda hibrit tohumdan oluşmuş bitkinin verime yatması ve fazla verim vermesi neredeyse olanaksızlaşıyor. Bitkinin kimyasal gübreden yararlanması, yağmur suyuna veya dışarıdan verilecek suya bağlı. Yoksa gübre erimiyor, erimeyen granül hâldeki gübreyi bitkinin kökü alamıyor, bitki yararlanamıyor. Yağmur veya sulama suyu marifetiyle eriyen gübre sadece çiftçinin attığı tohumdan çıkmış olan bitkiyi beslemiyor. Toprakta bulunan tüm tohumları besliyor, yeşertiyor ve geliştiriyor. Yeşeren ve gelişen bu diğer tohumlardan oluşan bitki, esas bitkinin besinine ortak oluyor, yani yetiştirilmek istenen ana bitkinin topraktan alacağı besine ve suya ortak oluyor. Bu kez, ana bitki güçsüz kalıyor, verim kaybına uğruyor. Bunun için diğer otları yok edecek, yabancı ot öldürücü kimyasal ilaç kullanımını gerekli kılıyor. Bu kadar dışarıdan beslenen, dışarıdan korunan bitki, hastalıklara ve haşerelere karşı dirençli olamıyor, hastalıklar ve haşereler (böcekler) ana bitkiye musallat oluyor. Onu zayıf düşürüyor, bazı durumlarda öldürebiliyor bile. Ana bitkiye musallat olan hastalıklara ve haşerelere karşı da kimyasal ilaç kullanmak gerekiyor ve kullanılıyor. Kullanılan kimyasal gübre, toprağın yapısını bozuyor, toprağın besin üretimini engelliyor. Kimyasal ilaçlar, yeraltı ve yerüstü sularına karışıyor, sudan yararlanan canlılar için zararlı oluyor. Aynı zamanda ilaç kullanımı sonrasında ürün üzerinde kalan ilaç kalıntıları insan sağlığını bozuyor.

Önemli diğer bir sorun da, gıda maddelerinin işlenmesi ve dağıtılması süreci. Gıdaların işlenme sürecinde kullanılan kimyasal katkı maddeleri gıdayı bozuyor. Gıda, uluslararası ticarete küresel şirketler aracılığıyla konu ediliyor. Katkı maddelerinin alışkanlık oluşturması, beslenme kültürünü değiştirmesi, sağlık üzerinde risk oluşturması, yerel pazarlar aracılığıyla tüketiciyle buluşturulmaması gibi birçok soruna neden oluyor. Mesafenin açılması, küresel iklim krizine yol açıyor, gıda sarfiyatını ve fiyatını artırıyor. Gelişmiş ülkeler tarafından sübvans edilen bu ürünler, yerel üreticilerin fiyatları üzerinde oluşturduğu baskıyla üretici köylüleri üretimden caydırıyor. Bu sayede küresel tarım, gıda ve ecza şirketleri, ülkelerin tarımı ve gıdası üzerinde hegemonya kuruyor, bir yandan halkı (tüketiciyi) sömürüyor, diğer yandan da yerel çiftçileri çiftçilikten vazgeçiriyor. Çiftçiler iflas ettikçe şirketler, üretimden pazarlamaya kadar zincirin tüm halkalarının kontrolünü ele geçiriyor.

Buradan çıkmak için kimyasala dayalı endüstriyel üretim tarzı aşamalı olarak terk edilmelidir. Bilgiye, bilgiye, bulguya, bilgi paylaşımına ve dayanışma kültürüne dayalı agroekolojik, Türkçe mealile, "bilge tarıma" geçmek gerekiyor. Gıda imalatında katkı maddesiz üretime geçiş yapılmalı. Uluslararası ticaretin şirketler aracılığıyla değil, ihtiyaç hâlinde devletler aracılığıyla yapılması, bu melanetten kurtulmayı sağlayabilir, yerel üretim desteklenir, canlandırılır.

İç ticarete ise, yerel pazar, yerel üretim ve üretici kooperatifleriyle tüketim kooperatiflerinin buluşturulması yoluyla rekabetin yerine geçen, kolektif, dayanışmacı imece kültürünü yeniden tesis edebiliriz.

"Gıda Krizi-Tarım, Ekoloji ve Egemenlik" adlı kitabınızda gıda üretiminde söz sahibi olan şirketlerin neden olduğu krizleri, bu krizlerin Türkiye'yi nasıl etkilediğini ele alıyorsunuz. Tarım, ekoloji ve egemenlik bağlamında gıda krizinin nedenleri nelerdir? Orta/uzun vadedeki çözüm önerileri, gıda hakkının yeniden tesisi için yeterli olacak mı?

ABDULLAH AYSU: Gıda krizinin nedeni, köylü çiftçiliğinin ortadan kaldırılması, tarımın şirketleştirilmesidir demek pek yanlış olmaz. Tabii ki şirket tarımcılığının beslediği diğer faktörlere bakmak gerekir. Örneğin, üretim modelinin neden olduğu iklimsel felaketler, şirketler lehine tarımsal ürün stoklarının kaldırılması, tarım ve gıdada hegemonya kurma amacıyla şirketlerin tekelleşmesi, şirketlerin ticareti ele geçirmesi, ihracata dayalı üretim, gıda şirketlerinin tüketim alışkanlıklarını değiştirmesi, gıdada finansal vurgunlar, tarımsal ürünlerin biyoyakıt amaçlı kullanılması, toprağın ve suyun gasp edilmesi, ekolojik tahribat, krizin belli başlı nedenleri. Bu saydıklarım, gezegenimizi yangın yerine çeviren, gıdada krize neden olan politikalar. Yani anahtar kaybettığımız yer. Anahtar buradan alıp, az önce saydıklarımın dışında bir kapının kilidini açarak, başka bir dünya tahayyülünü gerçekleştirebiliriz. Elbette bunlar bir çırpıda olacak şeyler değil. Şirket politikaları yerine köylü çiftçiliğini (küçük çiftçiliği) ikame etme politikasını kılavuz edinerek aşamalı biçimde başlamalıyız. Bu yolda geri dönüşlere ve politikalarda eksen kaymasına izin vermeden, gezegenimizi onararak, gıdada yeterliliği, sağlığı, adaleti ve eşitliği sağlayacak gıda egemenliği politikası ışığında değişime, dönüşüme, dönüştürmeye bugünden başlamalıyız. Çünkü yarın çok geç.

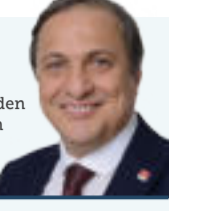
Kırsal ve tarımsal kalkınmanın sağlanması, endüstriyel üretim yerine alternatif üretimin yaygınlaştırılması, tarım-gıda sisteminin şirketleşme ve tekelleşmeden kurtarılması için yerel yönetimler hangi inisiyatifleri üstlenmeli?

ABDULLAH AYSU: Büyükşehir Yasası'yla birlikte tarımın desteklenmesinde yerel yönetimler de görevli kılındı. Büyükşehir Yasası'yla köylerin demokratik yapısı değiştirildi. Köyler, mahallelere dönüştürüldü, belediyelere bağlandı. Üretimde zorlanan çiftçiler, belediyelere ödeme yapmakla yükümlendirildiği için daha da zora düştü. Yani söz konusu yasayla birlikte kırsaldaki çiftçilerin yaşamı kolaylaşmadı, daha da zorlaştı (rıldı). Kırsalın görece bağımsızlığı ve demokratik yapısı ortadan kaldırılarak müştereklerine (mera, yayla, kışlak, harman yeri vb.) el konuldu, müşterekleri gasp edildi. Kırsal tarım edildi. Fakat yasanın 7/E maddesine "tarım ve hayvancılığı destekler" ibaresi konularak yerel yönetimler tarımdan sorumlu tutuldu, görevli kılındı. Bu madde, yerel yönetimlere tarım konusunda sorumluluk yüklüyor, merkezî yönetimde iktidar olmaları durumunda nasıl bir tarım politikası izleyeceklerine dair alan da açıyor.

Yerel yönetimler, doğru desteklemelerde bulunabilir. Destekleri para olarak değil, çiftçilerin ihtiyaçları doğrultusunda üretim girdilerine (tohum-mazot-fide-fidan-gübre) yönelik destek olarak verebilir. Yetki alanları dahilindeki kooperatifler için makine ve alet parkı kurabilirler. Köylünün tarımsal araçları bu yolla karşılanabilir, kolektif çalışma kültürü oluşturulabilir. Çiftçilerin, ürettikleri ürünleri işleyerek katma değere dönüştürmesi için makine ve teçhizat desteğinde bulunabilirler. Üretilen ürünleri pazarla buluşturmak için pazaryerlerinde yer, kent merkezlerinde satış yerleri sunabilirler. Aracılık sisteminin ortadan kalkmasına, üreticiden tüketiciye aracısız sistemin inşasına katkıda bulunabilirler. Üretim kooperatiflerinin ürettiği ürünlerin en az üçte birini satın alabilirler. Bu yöntem sayesinde üretimde sigorta görevi görebilirler, ürünleri kendi yemekhanelerinde ve diğer işletmelerinde değerlendirerek kooperatiflere destek olabilirler. Kent bostanlarını, balkon, teras ve bahçe tarımını teşvik etmek amacıyla bilgilendirme yapılabilir, fide benzeri destekler sunabilirler.

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

"FINDIK ÜRETİCİSİNE TMO OYUNU"

Türkiye açısından stratejik önem taşıyan, Ordu başta olmak üzere Karadeniz Bölgesi'nin temel geçim kaynaklarından olan fındık üzerinde oynanan oyunlar bitmiyor. Hatırlayalım: Siyasi iktidar, geçen yıl tüm uyarılarımıza rağmen fındık taban fiyatını 51-53 TL arasında belirleyerek üreticiyi mağdur etmişti. Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), fındık alımını bu fiyat üzerinden yapmıştı.

Ancak zaman içinde serbest piyasada fındık fiyatı yükselmeye başladı. Birkaç gün önce 63 TL'ye kadar ulaştı. İktidarın düşük fiyatla mağdur ettiği üreticilerin bir kısmı, serbest piyasada yükselen fiyat nedeniyle bir nebze de olsa rahat nefes alıyordu. Ancak üreticilerin kazanmasını istemeyen karanlık eller devreye girdi. Fındığın fiyatını düşürmek için TMO eliyle düğmeye basıldı. TMO, üreticilerden 51-53 TL'ye aldığı fındığın satışına başladı. Serbest piyasada fındık 63 TL'ye ulaştı. TMO satışı 58-61 TL üzerinden belirlendi. Böyle olunca, serbest piyasadaki fındık fiyatı 7-8 TL birden düştü.

Bu satışın ardından fiyatın ucuzlaması üreticiye değil, sadece yabancı şirketlere yaradı. Öyle ki, fındık piyasasını tekelinde tutan yabancı bir şirketin piyasadaki ucuza fındık toplamasının önü açıldı. Açıkçası, fiyatta manipülasyon yapıldı. Bu, üreticilere ihanet etmektir, devlet kurumu eliyle yabancı bir şirketin taşeronluğuna soyunmaktır. Bu operasyonda parmağı olanlar, fındık fiyatını ucuzlatanlar, üreticilerin alınterini çalanlardır. Üreticinin cebinden alıp, yabancı bir şirketin kasasını dolduranları Ordu ve Karadeniz halkı affetmeyecektir.

TMO'ya da, Tarım ve Orman Bakanlığı'na da çağrı yaptık. Bu yanlıştan bir an evvel dönülmesi gerektiğini söyledik. Satışların durdurulmasını istedik. Ancak piyasanın gerçekten ihtiyacı varsa, illa satış yapılacaksa, fındık fiyatını ucuzlatmayacak şekilde 70 TL bandında bir fiyat belirlenmesi gerekir. TMO ve Tarım ve Orman Bakanlığı, bir an önce yabancı şirketlerin değil, fındık üreticilerinin yanında olduğunu kanıtlamalıdır.

Bu hafta Belediye Gazetesi'nde tarım dosyasının son sayısını yayımladık. Belediyelerimiz tüm imkânlarını zorlayarak üreticiye destek olurken, siyasi iktidarın fındık üzerindeki sorunlu politikalarına dikkatinizi çekmek istedim.

Seçimlere çok az bir süre kaldı. İktidar olduğumuzda fındığa da, diğer ürünlere de hak ettiği değeri vereceğiz, yerli üreticileri öncelikle ülkemizdeki tarımsal kalkınmayı sağlayacağız.

TARIMSAL ÜRETİMDE DÜNYA ÖRNEKLERİ

İTALYA

<https://www.themayor.eu/en/a/view/italian-municipalities-with-numerous-initiatives-in-support-of-agriculture-4772>

İtalya'daki belediyeler, gıda ürünlerinin vatandaşlara düzenli olarak ulaştırılmasını garanti altına almak için çalışmalar yapıyor. Belediyeler, kaliteli yerel gıdayı, tarımsal üretimi desteklemeyi ve döngüsel ekonomiyi yaşam tarzına dönüştürmeyi hedefliyor. Örneğin, Piedmont'taki Giaveno Belediyesi, #madeinpiemonte ve #choosepiemontese kampanyasını başlattı. Belediye, Piedmontese gıda zincirinin gıda ve şarap ürünlerinin tüketiminin desteklenmesini istiyor. Floransa'daki Impruneta Belediyesi, yerel çiftliklerden ürün satın almaya yönelik bağış toplama kampanyası başlattı. Girişim, yerel şirketleri ve bu şirketlerin ürünlerini desteklemeyi amaçlıyor. En az 20 avro harcanarak elde edilen kârın %10'u değerli bir amaç için bağışlanabiliyor. Prato'ya bağlı Cantagallo Belediyesi, vatandaşların yerel ekonomiyi desteklemesini istiyor. Genuri Belediyesi ise, daha geleneksel tarımsal faaliyetleri desteklemek amacıyla yerel badem yetiştiriciliğini anlatan kitabı vatandaşlara hediye etti. Emilia-Romagna bölgesindeki kentlerde "Campagna Amica" sayesinde vatandaşlar tarafından talep edilen ürünlerin çiftliklerden temin edilmesi mümkün.

POLONYA

<https://www.themayor.eu/en/a/view/organic-farming-promoted-in-poor-regions-of-poland-4023>

Polonya ve AB, yoksul bölgelerde organik tarımı teşvik ediyor. Polonya, Avrupa'nın en önemli tarım üreticilerinden biri. Birçok AB üyesi ülkeye mal ithal ediyor, dünya pazarında kendine yer ediniyor. Polonya topraklarının %50'sinden fazlası kırsal alanda. Toplam nüfusun %33'ü kırsal alanlarda yaşıyor. Bu oran, diğer AB üyesi ülkelere kıyasla yüksek. Polonya, Rekabete, verimliliğe, sürdürülebilir yönetime, iklim değişikliğine ilişkin girişimlere, doğal kaynakların korunmasına odaklanıyor. AB fonları sayesinde daha fazla sayıda vatandaş üretime katılıyor. Çiftçiler, AB'nin öngördüğü sürdürülebilir tarımın gereklerini yerine getirmek ve zorlukları aşmak için çiftliklerini modernize ediyor.

Organik Tarım

Güneydoğu Polonya'daki Sanok, küçük bir kasaba. Az elverişli alan olarak sınıflandırılan bölgede, Rolapis PL şirketi tarafından bir proje yürütülüyor. Projenin amacı, emmer buğdayı, kavuzlu buğday ve siyez buğdayından oluşan eski mahsullerin organik üretimine başlamak. Üretimin sürdürülebilir olmasına önem veriliyor, proje bu nedenle finanse ediliyor. Geleneksel tarım yöntemleri yerine organik yöntemler kullanılıyor. 80 hektarlık bir alandan 70 tondan fazla ürün elde ediliyor. Ürünlerin %70'i satılıyor. %30'luk kısım ise, çiftlik bünyesinde düzenlenen ekmek pişirme dersleri için kullanılıyor. Böylece sağlıklı ve sürdürülebilir tüketim teşvik ediliyor. Projenin avantajları oldukça fazla. Çiftliği, toprağı ve yeraltı sularını kirletmemek için suni gübre kullanılmıyor. Proje sadece ekonomik ve çevresel açıdan sürdürülebilir olmakla kalmıyor, aynı zamanda toplumsal farkındalığın artırılmasına da katkıda bulunuyor.

BELÇİKA

<https://www.themayor.eu/en/a/view/grow-your-own-food-in-the-hearth-of-the-city-2488>

Brüksel'de kent çiftçisi olmak isteyenler için ücretsiz atölyeler düzenleniyor. Brüksel, Avrupa'nın önemli kurumlarına ev sahipliği yaptığı için Avrupa'nın başkenti sayılıyor. Brüksel'in hizmet odaklı ekonomisi tarımla değil, iş dünyasıyla ilişkilendiriliyor. Ancak bu durum, vatandaşların tarımsal üretim fırsatlarından mahrum olduğu anlamına gelmiyor. "GoodFoodBrussels" adlı bölgesel strateji sayesinde vatandaşlar evde, balkonda, bahçede veya başka bir yerde meyve-sebze üretmeyi öğrenebiliyor.

Apis Bruoc Sella ve Tournesol-Zonnebloem dernekleri işbirliğiyle ücretsiz tarım atölyeleri düzenleniyor. Atölyeler, on üç konuya ayrılıyor ve yaklaşık üç saat sürüyor. Atölyelerde, tarım ilacı kullanmadan nasıl tarım yapılacağı, bahçe aletlerinin nasıl kullanılacağı ve bir metrekairelik alandan nasıl yararlanılacağı anlatılıyor.

İSPANYA

<https://www.themayor.eu/en/a/view/castilla-la-mancha-supports-tech-innovation-in-agricultural-sector-7680>

Tarımda Teknolojik İnovasyon

Tarım, Castilla-La Mancha'daki ana sektörlerden biri. Uçsuz bucaksız ovalarıyla tanınan Castilla-La Mancha'da tahıl, üzüm ve zeytin üretiliyor. Albacete İl Tarım Delegesi Ramón Sáez, AgriSat Iberia şirketini ziyaret etti. Bu ziyaret, tarımda dijital çözümler konusunda uzmanlaşan öncü şirkete destek olmayı ve şirketi teşvik etmeyi amaçlıyordu. Ramón Sáez, Castilla-La Mancha bölgesel hükümetinin sunduğu mali desteğin bu sektördeki son teknoloji projelerini içereceğini ifade etti. Sáez, tarımsal üretime yönelik desteğin yeni projelerin hayata geçirilmesi için farklı paydaşlar arasındaki işbirliğini teşvik etmeyi amaçladığını belirtti. AgriSat Iberia şirketinin uydula uzaktan algılama teknolojisi, ulusal ölçekte referans alındı. Castilla-La Mancha Üniversitesi'yle ortaklaşa geliştirilen bu tür uygulamalar çiftçilere, tarlanın farklı bölümlerinde bitkilerin ne kadar iyi büyüdüğünü veya ne kadar iyi sulandığını gösteren haritalar gösteriyor, ayrıntılı ve sürekli güncellenen bilgiler sunuyor.

FRANSA

<https://www.themayor.eu/en/a/view/agrivoltaics-weather-smart-solar-panels-aid-in-food-production-11121>

Agrivoltaics: Hava Koşullarına Duyarlı Güneş Panelleriyle Gıda Üretimi

Fransa'nın kuzeydoğusundaki Amance kasabası yakınlarındaki tahıl tarlaları, ekinlerin yetişmesine olanak tanıyan güneş panellerinin kurulmasıyla birlikte ikili arazi kullanımının başlatıldığı bir pilot proje için test alanı oldu. Güneş enerjisi geliştiricisi TSE tarafından yönetilen proje, aynı arazideki tarımsal üretimi kesintiye uğratmadan yerel şebekeye elektrik sağlıyor. Pilot tesis, TSE'nin tarımsal kanopisi (birim alandan elde edilen en yüksek verim) ve yerden beş metre yükseklikteki kablolarla sabitlenmiş döner güneş panelleriyle 2.4 MW'lık kapasiteyle donatıldı. Şirket, fotovoltaik modülleri iklim koşullarına göre yönlendirmek için SCADA (denetleyici kontrol ve veri toplama) sistemi aracılığıyla izleme algoritması kullanıyor. TSE, izleme algoritmasını optimize etmeyi, geleneksel güneş enerjisi tesisine kıyasla üretimi %10 ila %20 arasında artırmayı hedefliyor. Paneller, altlarından tarım makinelerinin geçmesine izin verecek kadar yükseğe yerleştirildi. Modüller, hava koşullarına da duyarlı. Güneşin yörüngesini takip ediyor, yörüngeye uygun olacak şekilde dönebiliyor. Paneller, yağmur yağdığında ekinlerin sulanmasını sağlamak için dikey olarak dönüyor. Dolu yağdığında da mahsuller için kalkan görevi görüyor.

"GIDA STRATEJİ BELGESİ HAZIRLADIK"

Başkan Ekrem İmamoğlu, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Dünyanın en önemli gıda politikaları işbirliği ağlarına üye olma sürecini başlattık. Glasgow Gıda ve İklim Deklarasyonu'nu imzaladık, C40 Gıda Ağı'na üye olduk. Milano Kentsel Gıda Politikaları Paketi (MUFPP) üyelik süreci de yakın zamanda tamamlandı. Paris, New York, Londra, Milano, Barcelona gibi öne çıkan kentlerin hazırladığı Gıda Strateji Belgesi'ni hazırladık. Gıda alanını bir strateji belgesinde taahhütlerle bağlayan Türkiye'deki ilk belediye olduk.

Üreticilere yazlık/kışılı sebze fidesi desteğinde bulduk. 2020 yılından bu yana 25 milyon sebze fidesi toprakla buluşturduk. Fidelerin büyük bir bölümünü belediyemize ait 7.2 dekarlık kapalı alandaki modern seralarda ürettik. Fide desteğine devam edeceğiz. Üreticilere gübre ve damla sulama desteği de veriyoruz. 2023 yılında malç naylonu desteğinde de bulunacağız. Belirlediğimiz merkezlerde üreticilere sebze yetiştirmeye yönelik eğitimler veriyoruz. Belediyemizin ziraat mühendisleri, uygulamalı üretim eğitimleri de veriyor. Hayvancılıkta yem maliyetini düşürmek amacıyla 2021 yılında çiftçilere toplam 2.217 torba silajlık mısır tohumu dağıttık. Avrupa Yakası'ndaki geniş alanlarda yağlık ayçiçeği tarımı yapıyor. 2022 yılında ayçiçeği ekilen alanların yaklaşık %40'ın tohumunu biz sağladık. 1.591 çiftçiye 2.540 torba ayçiçeği tohumu desteği verdik. Ülkemizin araştırma enstitülerinde ıslah edilen ve kentimize uyum sağlayacak yerli çeşitler için deneme üretimi yapıyoruz. 2022 yılında sekiz çeşit buğday, üç çeşit arpa, dört çeşit yağlık ayçiçeği ve beş çeşit silajlık mısırın deneme üretimi yapıldı. Deneme üretiminde verim ve teknik değerler açısından öne çıkan iki buğday çeşidini temin ettik, çiftçilere sertifikalı buğday tohumu olarak dağıttık. Yaklaşık 2.300 çiftçiye 1.540 ton buğday tohumu verdik. 2022 yılında çiftçilere mazot desteğinde bulduk (çiftçi başına 100 litre). Belediyemize ait dört tanker, çiftçilerin traktörlerine mazot ikmali yaptı. Mazot desteğinde özgün bir model oluşturduk ve Türkiye'ye örnek olduk.

İstanbul'da çilek üretimini yaygınlaştırmak amacıyla başlattığımız proje kapsamında her biri bir dekar olmak üzere farklı mahallelerdeki çiftçiler için toplam 12 çilek demonstrasyonu kurduk. Fide, malç naylonu, damla sulama malzemesi ve gübre gibi ihtiyaçları karşıladık. 2023 yılında daha geniş alanlarda bu desteği sürdüreceğiz. Halk bostanları oluşturduk. Bu yıl üç farklı lokasyonda (Pendik, Kartal ve Ataşehir/Kayışdağı) her biri 16 metrekare olmak üzere toplam 182 parseli vatandaşların kullanımına sunduk. Bostanların altyapısını hazırladık, fide ve çiftlik gübresi desteği sağladık. "Yuvamız İstanbul" projesi kapsamında inşa edilen 32 kreşte, çocukların üretimi öğrenmesi amacıyla mini bostanlar oluşturduk. Fideler, çocuklarla birlikte dikildi, sulandı ve hasat edildi. Çiftçiler için ücretsiz toprak ve su analizi yaptık.

Geçimini hayvancılıkla sağlayan üreticilere yem desteği veriyoruz. 2.300 tonu kuzu besi yemi, 1.300 tonu büyükbaş süt yemi olmak üzere toplam 3.600 ton yem desteği sağladık. 2022 yılında Şile'de Arıcılık Merkezi açtık. Şile Belediyesi ve Şile Tarımsal Kalkınma Kooperatifi işbirliğiyle kurulan merkezde, arı ürünleri üretiliyor, ayrıştırma ve dolum işlemi yapılıyor. Arıcılara arı yemi desteği vermeye başladık. Belediyemize başvuruda bulunan arıcılara 50 ton arı yemi desteğinde bulduk. 16 Ekim 2019 Dünya Gıda Günü'nde başlatılan "Halk Süt" projesi kapsamında 150.000 çocuğa taze ve güvenilir sütü ücretsiz ulaştırdık. İhtiyaç sahibi ailelerin 3-6 yaş arasındaki çocuklarının aylık sekiz litre süt ihtiyacı bu sayede karşılandı. Dağıtılan sütler, İstanbul Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği kanalıyla İstanbullu üreticilerden temin ediliyor. Üreticilerden 18 milyon litre süt temin ettik.

Küçük ölçekli balıkçılara tekne bakım malzemesi desteği veriyoruz. 2021 yılında 1.200, 2022 yılında 1.300 balıkçıya destek olduk. 2023 yılında da balıkçılara destek olacağız. İstanbul'un iki yakasında iki adet üretici ve kooperatif pazarı açtık. Bu sayede üreticilerin ürettiği ürünler doğrudan tüketicilerle buluşturuluyor. Halk Ekmek A.Ş., 2022 yılında ilk kez İstanbullu çiftçilerden buğday aldı. Buğdaydan elde edilen unla yapılan ekmekler, "Halk Ekmek" büfelerinde tüketicilere sunuldu.

Çiftçilerin kullanımına sunulmak üzere tarım kooperatiflerine, üretici birliklerine ve ziraat odalarına makine ve ekipman desteğinde bulduk. Yaklaşık 3.000.000 TL (2022 fiyatları) değerindeki ekim, silajlık mısır hasat, silaj paketleme, katı gübre dağıtma, balya, tohum temizleme ve ilaçlama, atomizer gibi çok sayıda makineyi çiftçilere ulaştırdık. Bir tarımsal kalkınma kooperatifi için bir dekar kapalı alana modern sera yapacağız ve kooperatife teslim edeceğiz. Serada sulama için kullanılacak enerji, kuracağımız solar sistemden karşılanacak. Makine, ekipman ve sera desteğini sürdüreceğiz.

Kapatılan Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nden belediyemize devredilen 15'i tarımsal sulama, dördü hayvan içme suyu olmak üzere toplam 19 gölet var. Tarımsal sulama göletleri açık kanal sistemiyle yapıldığı için zamanla kanallar deforme olmuş, su kaybı yaşanmış. Su kaynaklarının korunması ve etkin kullanılması amacıyla bu göletlerden dokuzunu borulu kapalı devre sisteme dönüştürdük. Bu sayede sulanan alan miktarını 9.473 dekardan 13.068 dekara yükselttik. Diğer göletler için dönüştürme çalışmaları devam ediyor. Kapalı devre sistemine dönüştürülen sulama göletleri aracılığıyla enerji kullanılmadan basınçlı sulama yapılabilir. Bu hizmeti de ücretsiz sunuyoruz.

TARIM

EKREM İMAMOĞLU

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı

Önümüzdeki dönemde "Tohum Merkezi" kuracağız. Sarıyer Büyükdere'deki fidanlı alanda çalışmalara başladık. Merkezde, tohumlar bilimsel yöntemlerle muhafaza edilecek, o alandaki arazilerde üretilecek ve vatandaşlara ücretsiz dağıtılacak. Halk Ekmek A.Ş., üreticiler için çok önemli bir hizmete daha imza atacak. 100.000 ton kapasiteli lisanslı bir depo inşa edilecek, işletilecek, hububat üreticilerinin ürünleri burada depolanacak. Üreticiler bu sayede ürünlerini daha yüksek fiyatla satacak.

"KAPALI DEVRE SULAMA TESİSLERİ KURDUK"

Başkan Muhittin Böcek, Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Planlı tarımsal üretim için çalışmalar başlattık. Antalya, sebze-meyve üretiminde ve örtü altı tarımda Türkiye'nin toplam üretiminin %67'sini karşılıyor. Üreticilerin her zaman yanında olduk. Yerelden kalkınmaya yönelik çalışmalarımıza başladık. "Halk Et" ve "Halk Süt" projelerini hayata geçirdik. Uygun fiyatlı, sağlıklı ve güvenilir et/et ürünlerini vatandaşlarla buluşturuyoruz. 11 Aralık 2019'dan bu yana 480.773 vatandaşa 1.084 ton ve 422 kilogram et/et ürünleri satışı yaptık. 1.188 yerel besiciden 8.895 hayvan satın aldık. "Halk Süt" projesi kapsamında 19.225 çocuğa 1 milyon 9.801 bin litre süt dağıttık.

Tarımsal üretimde artan girdi maliyetleri, gübreye, mazota ve tarım ilaçlarına gelen zamlar, enerji fiyatlarındaki artış karşısında âdeta beli bükülen ve üretmez hâle gelen çiftçilere birçok konuda destek olduk, olmaya da devam ediyoruz. 58 sulama kooperatifinin enerji giderinin %80'lik kısmını güneş enerjisi santralleriyle ücretsiz karşılıyor.

Kapalı devre sulama tesisleri kuruyoruz. Tarımsal üretimin yoğun olduğu beş ilçemizde kurduğumuz tesisler sayesinde 22.000 dekarlık alan vahşi sulama sisteminden açık/kapalı sulama sistemine geçti. 5.500 çiftçi ailesine katkıda bulunduk. Tersine göçü teşvik ediyoruz. Su kullanımında %60 tasarruf, verimlilikte %55 artış sağlandı.

Ekilmeyen tarım arazilerini üretime kazandırdık. 85.000 kilogramı yerli buğday tohumu olmak üzere toplamda 103.600 kilogram tohum (arı otu, nohut, patates, mısır, ayçiçeği) hibesinde bulunduk. 370.000 fidan ve 380.000 fide hibe ettik. Üreticileri, aronya, safran, nergis, ahududu ve böğürtlen gibi alternatif ürünlerle buluşturduk.

Yaş ortalaması yüksek kırsal mahallelere üzüm ve nar suyu sıkma makinesi, ceviz kabuğu ayıklama makinesi, hamur yoğurma makinesi ve ilaçlama makinesi göndererek üreticilerin iş yükünü hafiflettik. Biyolojik ve biyoteknik mücadeleyle hem pestisit kalıntısının önüne geçtik hem de ürünlerin ihracattan geri dönmesini engelledik. Üretim daha bilinçli yapılması, ürün kayıplarının önüne geçilmesi, verimin artırılması amacıyla eğitimler düzenliyoruz.

Türkiye'de ilk olan "Akıllı Tarım Projesi" kapsamında seralara ve meyve bahçelerine tarımsal takip amaçlı, dijital, kablosuz izleme sistemleri kurduk. Cep telefonlarına indirilen uygulama sayesinde seralarını takip edebilen üreticilerin özellikle kış aylarındaki zirai don nöbetleri son buldu, fazla gübreleme ve ilaçlama maliyetleri düştü, verim arttı. Besicilere hayvan, kuru yonca ve saman desteği verdik. Veterinerlik hizmetleri kapsamında tırnak bakımı, iç-dış parazit uygulaması ve sağlık kontrolleri gerçekleştirdik. Arcılığın teşvik edilmesi amacıyla üreticilere kovan, arıcı kıyafeti ve arı otu tohumu desteği veriyoruz.

2023 yılında Korkuteli'nin Bozova Mahallesi'nde 50 milyon TL'lik yatırımla "Yaş Meyve Sebze Kurutma Entegre Tesisi" kuracağız. 200 kişiye istihdam sağlayacak bu tesis, üreticilerin desteklenmesi ve ürünlerin değerlendirilmesi açısından önem taşıyor. "Kumluca'da İsraf Azalıyor, Yerel Üretici Kazanıyor" projesi kapsamında Beykent Toptancı Hali'nde gıda kurutma ve paketlenme tesisleri kuracağız. Tesisin tamamlanmasıyla birlikte Kumluca'da ve çevre ilçelerde geçimini sebze-meyve üretimiyle sağlayan küçük, orta ve büyük ölçekli üreticilerin ürettiği ürünler kurutulmuş olarak daha da değerlendirilecek. Üreticilere destek olmak boynumuzun borcudur. Üreticilerin yanında olacağız.

TARIM

MUHİTTİN
BÖCEKAntalya Büyükşehir
Belediye Başkanı

"KIRSAL KALKINMAYA ODAKLANAN PROJELER GELİŞTİRDİK"

Başkan Zeydan Karalar, Adana Büyükşehir Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

"Ekimden Hasada Tarladaki Bereket" sloganını ve tarımsal üretimdeki gelişmeleri önemsiyoruz. Sürdürülebilir tarım sadece ekonomi için değil, sürdürülebilir kent yönetimi açısından da oldukça önemli. Tarımsal üretimden kopan insanlar kırsalı terk ediyor, iş umuduyla kentlere yöneliyor. Kırsalda kalkınmayı hedefliyoruz. Üretimden pazara kadar araçların değil, üretici ve tüketicilerin kârlı çıktığı, dikey entegrasyonu sağlayan bir sistem geliştiriyoruz. Kırsalda kalkınmayı, kentte sağlıklı büyümeyi hedefledik. Bu hedef doğrultusunda çalışmaya devam ediyoruz. Bitkisel üretim yapan üreticilerin her zaman yanında olduk, onlara tohum, gübre, fidan desteğinde bulduk. Tarımsal üretime katkıda bulunmayı sürdüreceğiz. Yerel ürünlerin üretiminin artmasını sağlayacak projeleri hayata geçirmeyi amaçlıyoruz. Hayvancılığın son yıllarda yaşadığı sıkıntıları hafifletebilmek amacıyla üreticilere yem, aşı ve ilaç desteğinde bulduk, bulunmaya da devam edeceğiz.

Mart 2019'dan bu yana 68.000 kişiye toplam 25.540.000 TL destek verdik (nakdi ve aynı destekler dahil), 50 kişiye gübre desteğinde bulduk (6 ton, 55.000 TL). Kooperatiflere dört adet süt soğutma tankı aldık (138.060 TL). 82 üreticiye tohum desteğinde bulduk (6.000 kilogram, 152.000 TL). 1.100 üreticiye fide/fidan desteği verdik (4.000.000 adet, 4.000.000 TL). Tarımsal ürün alımı yapılan üretici sayısı da üç oldu (262.906 TL).

Üreticilere, 730.000 adet lavanta, 2.800.000 adet çilek, 230.000 adet domates fidesi, iki ton yerfıstığı tohumu, 5.000 adet ceviz fidanı, 6.5 kilogram üre gübresi, 500 litre mikrobiyal sıvı gübre verdik. Akdeniz meyve sineğiyle biyolojik mücadele kapsamında kiraz üreticilerine 24.000 litre elma sirketi dağıttık. 42 üreticiye, 190 dekarlık alanda bağ tesisi kurulması için 3.500.000 TL destekle bulduk. Biyolojik mücadele çalışmaları kapsamında 12.000 litre elma sirketi dağıttık, bağlarda kimyasal kalıntıların etkisinin azaltılmasına yönelik çalışmalar yaptık. "Karakılçık Buğday Yetiştiriciliği Projesi" kapsamında üreticilere gübre desteği verdik.

TARIM

ZEYDAN KARALAR

Adana Büyükşehir Belediye Başkanı

Harnup (keçiboynuzu) üretimine katkıda bulunmak amacıyla üreticilere ücretsiz fide dağıttık. Yağ üreticilerine 15 adet zeytinyağı saklama deposu desteğinde bulduk. Soğuk hava deposunu üreticilerin hizmetine sunduk. Pandemi döneminde 15 ilçede üreticilere nakdi yardım yaptık (2.345 üreticiye 1.145.351,00 TL).

"ÜRETİCİLERİ TEŞVİK EDECEK PROJELER HAZIRLADIK"

Başkan Özlem Çerçioğlu, Aydın Büyükşehir Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Tarımsal üretimin gelişmesine, katma değeri yüksek ürünlerin çeşitlendirilmesine öncü olacak çalışmalar yapıyoruz. Tarımı ve tarım politikalarını bir bütün olarak ele alıyoruz, birbirini tamamlayan projeleri hayata geçiriyoruz. Bu sayede projelerin sürdürülebilirliği sağlanıyor. Tarımsal üretim, Aydın'ın ve kırsal kalkınmanın lokomotifini olacak. Kalkınmanın yerelden başlaması gerektiğine inanıyoruz. Projelerimizle üreticileri teşvik ediyoruz. Üretim aşamasını kolaylaştıracak, satış kanalları oluşturacak destek hizmetleri sunuyoruz. Artan girdi maliyetleri nedeniyle üreticiler üretmez hâle geldi. Aydın'da tarımsal üretimin yavaşlamasına asla izin vermeyiz. Bu nedenle 4.200 çiftçiye tarım makinesi desteğinde bulduk. Sürdürülebilir tarım uygulamaları da oldukça önemli. Öncelikle tohumda dışa bağımlılığı azaltmamız gerekiyor. Sürdürülebilir tarımsal üretim için atalık tohumlara sahip çıkıyoruz. Kendi seralarımızda ürettiğimiz, Aydın yöresine has yaklaşık 5 milyon sebze fidesini vatandaşlara ve üreticilere hibe ediyoruz. Çiftçilere fide, fidan, makine, teçhizat desteği veriyoruz. Üreticilerin tarlasında kalan ürünleri (portakal, nar, soğan, patates, erik, kereviz, havuç, bamyası, çilek ve marul vb.) satın alarak ihtiyaç sahibi vatandaşlara ulaştırıyoruz.

Belediyemiz bünyesindeki Kooperatifçilik Birimi'yle birlikte kooperatifleşmek isteyen üretici kadınlara kooperatifleşme prosedürünün yerine getirilmesinden ürünlerin Halka Ege Et'in 14 marketinde satışa sunulmasına kadar her aşamada destek oluyoruz. Yerel üreticilerin ürettiği ürünlerin yeni pazarlara açılması için Halk Ege Et'le birlikte projeler üretiyoruz. Tarım ve hayvancılık alanında 37 kooperatifle işbirliği yapıyoruz. Katma değeri yüksek tarım ürünlerinin çeşitlendirilmesi için Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün üretime dayalı kalkınma modelini esas alarak Aydın Çiftçi Merkezi'ni kurduk. Merkezde, farklı ürünlerle deneme üretimi yapıyoruz, bu ürünleri üretmek isteyen çiftçilerle deneyimimizi paylaşıyoruz, onlara eğitimler veriyoruz.

Hayvancılığı desteklemek için kendi çiftliğimizde yetiştirdiğimiz sakız koyunlarını üretici kadınlara hibe ediyoruz. 1.125 aileye sakız koyunu (iki koyun, bir koç) desteği verdik. Aydın'da koyuncululuğu geliştiriyoruz. Sürü sahibi üreticilere de sakız koçu desteğinde bulunuyoruz. Sürülerin, çoklu doğum oranı ve süt verimi oldukça yüksek olan sakız koyunu ırkına dönüşmesini sağlıyoruz. 14.000 üreticiye de 54.000 kümes hayvanı hibe ettik.

Her yıl Aydın genelinde beş ve beşten az büyükbaş hayvanı olan küçük aile işletmelerine yem desteği veriyoruz. Artan yem fiyatları, küçük aile işletmelerinin hayvanlarını kesime göndermesine, ülkemizde hem et hem de süt piyasasında arz kaynaklı pahalılık yaşanmasına neden oluyor. Bu nedenle şimdiye kadar 4.500 üreticinin binlerce büyükbaş hayvanı için 1.300 ton yem desteğinde bulduk.

TARIM

ÖZLEM
ÇERÇİOĞLUAydın Büyükşehir
Belediye Başkanı

Türkiye ekonomisi her geçen gün kötüye gidiyor. Ülkemiz üretmiyor. Bu durum, tarım ve hayvancılıkla geçinen vatandaşları fazlasıyla etkiliyor. Önümüzdeki dönemde de tarıma ve hayvancılığa yönelik desteğimizi sürdüreceğiz.

"TARIMSAL ÜRETİM KOOPERATİFLERİNE HER KONUDA DESTEK OLDUK"

Başkan Osman Gürün, Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Muğla'nın tarım geliri ve potansiyeli yüksek, nüfusunun %55'i kırsalda yaşıyor. İlçelerimiz farklı iklimlerin etkisinde olduğu için Muğla'da tarımsal ürün çeşidi de fazla. "Kırsalda Üret, Kıyıda Tüket" ve "Toprağını Satma, Ürünü Sat" sloganlarıyla Muğlalı üreticilerle işbirliği yaparak, Muğla tarımını ileri taşımak, özellikle kadın çiftçilerin gelir düzeyini yükseltmek, bitkisel ve hayvansal üretimi artırmak, kaliteyi yükseltmek, sürdürülebilir kırsal kalkınmayı sağlamak, alternatif tarım tekniklerini ve ürünlerini geliştirmek, üreticileri ve kooperatifleri desteklemek amacıyla çeşitli projeler yürütüyoruz. Katma değeri yüksek ürünler üreterek, üretimde kalıcı çözümlere yönelik planlama yapıyoruz. Tarımsal üretimi geliştirmek amacıyla hayata geçirdiğimiz projeler ve kurduğumuz üretim tesisleriyle "Muğla Tarım Modeli" oluşturarak dünyaya örnek olmak istiyoruz.

Vizyonumuz, tarımda kooperatifleşmenin sağlanması, tarım alanlarının imara açılmasına engel olarak tarımsal üretimin artırılması ve özellikle kadın üreticilerin kalkınmasıdır. "Toprağını Satma, Ürünü Sat" sloganıyla iklim krizi ve ekonomik kriz nedeniyle zor durumdaki üreticilere desteğimizi sürdürüyoruz. Kooperatiflere destek oluyoruz, kooperatiflerin kalkınmasını sağlıyoruz veya yeni kooperatiflerin kurulmasına öncülük ediyoruz. Desteklediğimiz kooperatifleri de tek çatı altında topluyoruz. Türkiye'de tek olan Muğla Tarım Güçbirliği İşletme Kooperatifi'nin çatısı altında topladığımız kooperatiflere, ürün ve hizmet sunumu, markalaşma ve pazarlama için destek veriyoruz.

Üreticilere rehber olmak, üreticilerin alternatif ve verimli ürünler üretmesini sağlamak amacıyla deneme, geliştirme ve üretim bahçeleri kuruyoruz. Trüf mantarı, tıbbi aromatik bitkiler, yem bitkileri, sakız ağacı, süs bitkileri, koleksiyon bağı ürünleri için bahçeler oluşturduk. Donanımı ve yazılımı belediyemiz tarafından yapılan Akıllı Tarım Çiftliği'ni hizmete sunduk. Bu çiftlikte, "Tarım 4.0" çalışmaları yürütülüyor, üreticilere yönelik eğitimler düzenleniyor.

Kentimizin sembolü hâline gelen tarımsal ürünleri destekliyoruz. Coğrafi işaretli ürünlerin üretimi ve pazarlaması için çalışmalar yürütüyor, coğrafi işareti olmayan ürünler için çalışmalarımıza devam ediyoruz. Bilimsel veriler doğrultusunda tarımsal üretim yapıyoruz, dönüm başına en yüksek verimi almak amacıyla üreticilere teknik destek sağlıyoruz. Yerel tohumların korunarak geleceğe aktarılması, yöresel ürünlerin geliştirilerek gelir elde edilmesi için hibe programları uyguluyoruz. Ayrıca çam balı, badem, narenciye gibi kentimizin önde gelen ürünlerinin üretimini artırmak, bu ürünlerin pazarlamasını kolaylaştırmak için kooperatiflere destek oluyoruz. Tarımın, ülkemizin geleceği açısından önemini biliyor, tarım politikalarımızla üreticilerin sayısını artırmayı ve tarımsal üretimin yaygınlaşmasını hedefliyoruz.

TARIM

**OSMAN
GÜRÜN**

Muğla Büyükşehir
Belediye Başkanı

Önümüzdeki dönemde tarımsal üretimde kooperatifleşmeye ağırlık vereceğiz. Üreticilerin örgütlenmesini, girdi maliyetlerinin düşürülmesini, kâr marjının artırılmasını, ürünlerin pazarlama sürecinin daha iyi olmasını hedefliyoruz. Geleneksel ve alternatif ürünlerin üretime dahil edilmesiyle ürün yelpazesini genişletmeyi amaçlıyoruz.

"KADIN ÜRETİCİLERİ GÖRÜNÜR KILMAYI AMAÇLADIK"

Başkan Melek Mızrak Subaşı, Bilecik Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Bilecik'te tarım ve havıacılığın önemli bir yeri var. Kentimizde yetişen tarım ürünleri arasında şerbetçiotu, nar, kiraz, domates, karpuz, ayva, kamber biber, kestane kabağı yer alıyor. Şerbetçiotunun sadece kentimizde yetişmesi, markalaşmış (Osmaneli ayvası, Çukuroren biberi, Pazaryeri helvası ve bozası) ve markalaşmaya aday tarım ürünlerinin üretilmesi (Pazaryeri boncuk fasulye), büyük pazarlara yakınlık, kırsal turizm açısından zengin doğal kaynakları (Bozcaarmut Göleti, Yenipazar Şelalesi, Harmankaya Kanyonu), kentimizin güçlü yönleri arasında sayılabilir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin katkısıyla hazırlanan fideleri Alpagut, Bekdemir, Küplü ve Yeniköy Mahalleleri'nin muhtarlarına teslim ettik, 118.750 adet sebze fidesini üreticilerle buluşturduk. Mahalle ve köy muhtarlarıyla koordineli yürüttüğümüz çalışmalarla fidelerin toprakla buluşmasını sağladık. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin tesislerinde üretilen 100.000 adet yazlık sebze-meyve fidesi, "Yerel Çiftçiye Fide Desteği" projesi kapsamında Bilecik merkeze bağlı 25 köyün ve altı mahallenin muhtarına teslim edildi. 17 viyol, 5.000 adet kıvırcık marul fidesi İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün sera alanına getirildi ve dikildi. Mülkiyeti belediyemize ve iştirakçi şirkete ait olan ekilebilir tarım arazilerinde faaliyetlerde bulunmak, tarımsal üretimi desteklemek, verim artırıcı yöntemler geliştirmek amacıyla yer tespit çalışmaları yapıldı. Ekim yapılacak tarlalarda sürüm işlemi gerçekleştirildi, taşlık alanlar temizlendi, ekilecek ürünler tespit edildi. Bursa yolu üzerindeki 213 ada, 18 parsel, 8.898,44 metrekarelik tarım arazisine, Pelitözü Gölet yolundaki 250 ada, 14 parsel, 6.604,75 metrekarelik tarım arazisiyle Pelitözü Mahallesi'nin girişinde 6.320,18 metrekarelik tarım arazisine Çanakkale Belediyesi tarafından gönderilen 500 kilogram karakılçık buğday ekildi.

Merkeze bağlı Çukuroren Köyü, 150 yıldır atalık tohumdan ürettiği acı kırmızı biberin patentini aldı. Belediyemizin Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından orta refüjlere dikilen lavantalar, katma değeri yüksek ürünlere (lavanta yağı, kolonyası, sabunu, tonik vb.) dönüştürülmesi amacıyla S.S. Bilecik Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi'ne hibe edildi.

Kırsal kalkınmayı sağlamayı ve yerel üreticileri desteklemeyi hedefliyoruz. Japonya Büyükelçiliği'nin "2023 Yerel Projelere Hibe Desteği Programı" kapsamında "Kalkınmada Kadın" çalışmaları doğrultusunda uygulama sera alanı oluşturmak ve mesleki tarımsal eğitim atölyesi düzenlemek için başvuruda bulunacağız. Kırsal kalkınmanın gizli emektarları kadın üreticileri görünür kılmak, yerellikten kopmadan kısıtlı imkânlarla üretim yapan üreticilerin yanında olduğumuzu göstermek amacıyla düzenleyeceğimiz tarım fuarlarına kadın girişimcileri ve kooperatiflerini davet edeceğiz, tarımsal ürünlerle katma değeri yüksek ürünlerin tanıtılması, pazar ağının genişletilmesi için ulaşımda ve stant kurma sürecinde destek vereceğiz. "2023 Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı" kapsamında proje başvurusu yapacağız. Yerel, kültürel ve doğal yapıyı korumayı ön planda tutacağız. Tersine göçü desteklemeyi, köy nüfusunun sosyal ve ekonomik açıdan güçlenmesini, kırsal geliri artırmayı, üreticilere proje odaklı destek sağlamayı hedefliyoruz.

TARIM

**MELEK MIZRAK
SUBAŞI**

Bilecik
Belediye Başkanı

"ATALIK TOHUMLARI KORUDUK"

Başkan Demirhan Elçin, Artvin Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Atalık tohumların kaybolmaması için "Yerel Ata Tohumlarını Hemşerilerimizle Buluşturuyoruz" projesini hayata geçirdik. Proje kapsamında Artvin Yerel Tohum Derneği'nden ücretsiz temin ettiğimiz atalık tohumları kiraladığımız seralarda fide hâline getiriyoruz. Ürettiğimiz fideleri ücretsiz dağıtıyoruz. Tek şartımız, atalık tohumları devam ettirebilmemiz için mahsul alındıktan sonra elde edilen tohumların bir kısmının belediyemize verilmesi. 2021 ve 2022 yıllarında belediyemizin personeliyle seralarda fide yetiştirmeye başladık. Yetiştirdiğimiz fideleri, mahalle mahalle gezerek vatandaşlara ücretsiz dağıttık. Bu projeye vatandaşların sağlıklı ve güvenilir gıdaya ulaşmasını hedefledik, hedefimize ulaştık. Üç yıl içinde atalık tohumlardan elde ettiğimiz toplam 320.000 fideyi vatandaşlarla buluşturduk.

2023 yılında Artvin Yerel Tohum Derneği'nin yanı sıra Artvin Ziraat Odası'nı da paydaşlarımız arasına dahil edeceğiz, 200.000 kök fideyi vatandaşlara ücretsiz dağıtacağız, üretime katkıda bulunacağız.

TARIM

**DEMİRHAN
ELÇİN**Artvin
Belediye Başkanı

"SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIM PROJESİYLE KÖYLERİ KALKINDIRDIK"

Başkan Erhan Kılıç, Buca Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Pandemi sürecinde tarımın ülkemiz için ne kadar önemli olduğunu, tarımda kendi kendine yeten bir ülke olmamız gerektiğini bir kez daha anladık. Biz de elimizi taşın altına koyduk, Sürdürülebilir Kırsal Kalkınma Projesi'ni hayata geçirdik. Bu kapsamda köyler bölgesindeki üreticileri teşvik etmek için belediyemizin bu bölgedeki arazilerini tarımsal üretime açtık. Tarlalarımızdan elde ettiğimiz ürünleri vatandaşlarla paylaşmaya başladık. 289.000 adet yazlık sebze fidesi temin ettik ve çiftçilere dağıttık. Bugüne kadar 4.300 üreticiye destekte bulunduk.

Kırklar kavunu ve Doğancılar bamyası üretiminin devam etmesi için üreticilere gübre ve ilaç desteği verdik. 5.000 adet bilye kekik fidesini kadın üreticilere ulaştırdık. Katma değeri yüksek ürünlerden salep için başlatılan çalışmalar kapsamında üreticiye 20.000 salep yumrusu dağıttık. Önde gelen bir salça firmasının domates tedarikçisi olan Karacağağaç Mahallesi'nde, firmanın belirlediği standartların dışında olduğu için dalında bırakılan domateslerin ihtiyaç sahibi kadınlar tarafından hasat edilmesini sağladık. Belirli gün ve haftalarda üretici pazarı düzenleyerek tarladan sofralara köprü kurduk.

Geçimini hayvancılıkla sağlayan üreticilerin en önemli sıkıntısı yem giderleri. Bunun için de bir proje hazırladık. İlk etapta 24 metrekare gibi küçük bir alanda hasıl (yeşil) yem üretimine başladık. Proje kapsamında geçimini çiftçilik ve hayvancılıkla sağlayan üreticilere bir buçuk yıl boyunca 84.000 kilo taze yeşil yemi ücretsiz dağıttık. Talep artınca yeni yatırım yapma kararı aldık. Günlük üretim kapasitesini beş tona çıkardık. Bu sayede hayvan yetiştiriciliğindeki giderlerin %80'lik kısmını oluşturan yem giderlerinde %60'a varan oranda tasarruf sağlanıyor. Aynı zamanda hayvanların süt üretiminde de artış elde ediliyor. Bir anlamda hayvancılığın kaderini değiştiriyoruz.

Mart ayında yeni bir projemiz hayata geçecek. Yine köyler bölgesindeki arazilerimizde 10.000 tavuk üretimi yapacağız. Tamamen doğal yollarla yapılacak üretimin ardından elde edilecek yumurtalar, ilköğretim çağındaki öğrencilerin beslenme çantasına eklenecek. Yumurtaların bir bölümü Buca Halk Market'te uygun fiyatla satışa sunulacak. Köyler bölgesindeki iki dönüm alanda sera oluşturduk. Serada yetiştirilecek sebzeler de yine Buca Halk Market reyonlarında uygun fiyatla tüketicilerle buluşacak.

Üzüm bizim için çok önemli. Çünkü Buca'da bir zamanlar uçsuz bucaksız üzüm bağları vardı. Bu kültürü canlandırmak istedik.

TARIM

**ERHAN
KILIÇ**İzmir-Buca
Belediye Başkanı

Bağcılığı yeniden başlattık. Buca razakısı ve benekli sultani üzümlerini geleneksel yöntemlerle yeniden ürettiğimiz bağlarımız, üreticiler için sağlıklı gen bankası vasfı da taşıyor. Ayrıca zeytinliklerimiz var. 180 dönümlük alanda dikili 7.500 zeytin ağacından elde ettiğimiz gelirle Ege Çağdaş Eğitim Vakfı (EÇEV) aracılığıyla öğrencilere burs veriyoruz.

"SEYHAN'DAKİ TARIM ALANLARINI DEĞERLENDİRDİK"

Başkan Akif Kemal Akay, Seyhan Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Üreten belediyecilik anlayışıyla üreticileri destekliyoruz. 40 kırsal mahalledeki küçük üreticilere 35.000'den fazla fide, 60.000'nin üzerinde fidan dağıttık. Seyhan halkının sağlıklı, güvenilir ve kaliteli gıdaya erişmesi için birçok alanda faaliyet gösteriyoruz. Bu alanlardan biri, mandıra yerleşkesi. Seyhan Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'yle hizmet protokolü imzaladık, süt üreticileriyle süt alım anlaşması yaptık. Mandırada pastörize işleminden geçen sütleri çocuklara sabah öğünü olarak dağıtmak için çalışmalarımızı başlattık. Aynı zamanda peynir de üretiyoruz. İlçemizde işlevsiz alan bırakmama düşüncesindeyiz. Adana İl Tarım ve Orman Müdürlüğü işbirliğiyle Dervişler Mahallesi'ndeki 445 dönümlük arazide temizlik, toprak tesviyesi ve mera ıslahı çalışmaları yaptık. Karayusuflu ve Kayışlı Mahalleleri'ndeki 385 dekarlık mera alanını ıslah ettik. Yem maliyetlerini azaltmak amacıyla ırmak kenarlarında kalan 25 dönümlük alana tritikale ve fiğ tohumu ektik. Gökçeler Mahallesi'nde de mera alanını ıslah ettik ve 120 dekarlık alana reygrass tohumu ektik. Boş arazilerde sözleşmeli tarım modeli uyguluyoruz. Farklı bölgelerdeki toplam 80 dönümlük alanda sebze ve buğday üretiyoruz. Üç yıl önce oluşturduğumuz kompost üretim tesisinde ürettiğimiz kompostun toprak iyileştirici özelliğini kullanarak verimi artırıyoruz. Üreticilere kompost dağıtıyoruz.

Öz kaynaklarımızın yanı sıra ulusal/uluslararası fon kaynaklarıyla da birçok çalışma yapıyoruz. Seyhan Üreten Kadınlar Kooperatifi işbirliğiyle hazırladığımız proje kapsamında Seyhan Belediyesi Kırsal Hizmetler Müdürlüğü yerleşkesinde tıbbi ve aromatik bitki yetiştirmek için modern sera kurduk. Serada, nane, sarı kantaron, ölmez çiçek, sivri kekik, oğul otu, aynısefa, ıtır, şeker otu, kurt üzümü, ekinezya, Anadolu adaçayı, civanperçemi ve adaçayı üretiliyor. Üretilen ürünlerden uçucu yağ elde edilmesi için distilasyon ünitesi kurduk. Üreticilere farklı alanlarda tarım eğitimleri veriyoruz.

Bölgemizin sorunlarını tespit etmek amacıyla "Kır Meclisi" kurduk. Seyhan kırsalında üretilebilecek katma değeri yüksek alternatif ürünleri tespit ettik. Zencefil ve zerdeçal ürettik. Ejder meyvesi, ananas, çarkıfelek, kuşkonmaz üretmeyi hedefliyoruz, deneme üretimi yaptık ve başarıya ulaştık. Avokado, nektarin, yassı şeftali, bergamot, ağaç kavunu, Çin turuncu, kamkat, red şadok üretimine başladık. Seralarda, kaktüs ve sukulent yetiştiriciliği de yapılıyor. Glutensiz ürünlerde kullanılan alternatif hammadde kaynaklarının yetiştiriciliğini de yapıyoruz. Kasava patatesi, stevia, yosun gibi ürünler yetiştiriyoruz, bu ürünlerle glutensiz ekmek, simit, grisini, kurabiye, kek, limonata üretiyoruz. Sağlıklı fideler temin etmek için doku kültürü laboratuvarı kurduk. Doku kültürü yöntemleriyle bitki ve fideleri çoğaltıyoruz. Yaban mersini, böğürtlen, safran, zerdeçal, dikensiz Hint inciri gibi ürünleri doku kültürü yöntemiyle çoğaltıyoruz. Sebze-meyve fidelerini vatandaşlara ücretsiz dağıtıyoruz. Seyhan Belediyesi Teknoloji ve İnovasyon Merkezi'ndeki yenilikçi tarım uygulamaları serasında NFT (besleyici film tekniği) sistemiyle yeşil soğan, dereotu, kıvrıcık, marul, maydanoz, fesleğen ve Yedikule tipi göbekli marul üretiliyor. Kokopit sistemiyle salkım ve beef olmak üzere iki tür domates ve kopya biberi yetiştiriyoruz.

TARIM

AKİF KEMAL AKAY

Adana-Seyhan
Belediye Başkanı

Önümüzdeki dönemde Seyhan Belediyesi Teknoloji ve İnovasyon Merkezi'nde yenilikçi tarım uygulamalarının kapasitesini güçlendirmeyi ve yeni çalışmalar yapmayı planlıyoruz. İklim ve gıda krizinin önüne geçilmesi için tarımsal üretimin ve bu alandaki çalışmaların çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Yakın zamanda "Akuaponik Sera Projesi"ni hayata geçireceğiz. Akuaponik, balık yetiştiriciliği, yosun ve bitki üretimi entegrasyonu ile akuakültür ve hidroponik üretim sistemlerinin birleştirilmesiyle ortaya çıkan bir besin üretim modeli. Bu sistemler, daha az miktarda su tüketimine imkân tanıyor. Bu sistem sayesinde su tasarrufu sağlanacak, hastalıklardan ve zararlı mikroorganizmalardan arınmış, pestisit ve herbisit içermeyen ürünler yetiştirilecek. Bu sistemle, marul, domates, salatalık, kabak, lahanası, ıspanak, çilek, su teresi, fesleğen, kişniş otu, maydanoz, sarımsak, nane, dere otu, roka, pazı, fasulye ve bezelye yetiştirilecek.

"TARIM VE HAYVANCILIK ENVANTERİ ÇIKARDIK"

Başkan Mustafa İduğ, Bornova Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Üreticilerin yanında olduk. Rekor sayıda tohum, fide ve fidan dağıttık. Yerel üreticilere teorik ve pratik eğitimler verdik. Tarım ve hayvancılık envanteri çıkardık. Amacımız, tarımsal üretimi artırmak ve sürekli kılmak, yerel üretimi geliştirmek, vatandaşların sağlıklı gıdaya ulaşmasını sağlamak. Kooperatiflerle işbirliği yapıyoruz, kooperatiflere alım garantili üretim yaptırıyoruz. Kırsal mahallelerde ekoturizmi yaygınlaştırmak istiyoruz. Böylece doğal ürünlerin satış ağını genişleteceğiz. Çocukların, üretimin ve doğanın önemini anlaması için gezici ekolojik eğitim otobüsüyle mahallelerde ve okullarda ekoloji eğitimleri vereceğiz.

Bornova'nın ünlü kınalı bamyasının ve misket üzümünün coğrafi işaret tescili alındı. Ülke genelinde tanıtımı yapılan iki ürünün tohum ve fideleri Türkiye'nin her yerine dağıtıldı. 20 dönümlük arazide tarımı geliştirmek amacıyla kurulan Doğal Tarım Merkezi, UNDP'nin 422 sosyal inovasyon projesi arasında ilk 18'e girdi.

Bornova'da arıcılığı geliştirmek amacıyla 325 arıcı yetiştirildi, üreticilere arılı kovan, ekipman ve arı bitkileri dağıtıldı. Bal ormanı kuruldu, arı otu ve lavanta bahçeleri oluşturuldu, bal sağımı ücretsiz yapıldı.

Belediyemizin fidanlığında yok olmaya yüz tutan Pınarbaşı narı ve ayvasının yanı sıra erik, vişne, kiraz, şeftali, dut, zeytin, elma, badem, ceviz, armut, kayısı türleri başta olmak üzere toplam 30.000 fidan dağıtıldı. Yerel tohumların korunması ve yaygınlaştırılması için "Yerel Tohum Bahçesi" oluşturuldu. 65 farklı türde yerel tohum elde edildi, 2022 yılında Türkiye'nin dört bir yanına 5.5 milyon tohum dağıtıldı. Bu tohumlardan elde edilen bir milyon fide ve fidan ücretsiz dağıtıldı. Kurban satış yerlerinden toplanan 900 ton gübre üreticilere dağıtıldı.

TARIM

MUSTAFA İDUĞ

Izmir-Bornova
Belediye Başkanı

2019 yılından bu yana 10.000 kişiye kooperatifçilik, gübre üretimi, budama, aşılama, toprak analizi ve çimlendirme gibi konularda eğitim verildi. Konserve, reçel, turşu, peynir, erişte, ekmek, sabun yapımı atölyeleri düzenlendi. Bu atölyelerden çıkan sağlıklı ürünlerle parklardaki sahipsiz ağaçlardan toplanan zeytinler işlendi, ihtiyaç sahiplerine dağıtıldı. Toprak numunelerinin analizi yapıldı, tarlalara teknik ve zirai destek verildi.

"YEREL KALKINMAYA ODAKLANDIK"

Başkan Haluk Bozdoğan, Tarsus Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Belediyemiz için tarım oldukça önemli. Çukurova'nın bereketli toprakları ve çiftçilerin alınteri en hassas noktamız. Kırsal kalkınmayı sağlamak, üretimi desteklemek amacıyla atalık tohumları toprakla buluşturuyoruz, gelecek nesiller için daha sağlıklı bir yaşamın temelini atıyoruz. Amacımız, sağlıklı ve organik ürünlerin bölgemizde yetişmesini sağlamak, ürün verimliliğini artırmak ve zehirsiz ürünler üretmek. Belediyemizin Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü, ilçe merkeziyle kırsal mahalleler arasındaki bağı güçlendirmek, kırsalda yetişen tarımsal ürünleri desteklemek, kırsal mahallelerin gelişimine ve kalkınmasına katkıda bulunmak amacıyla çalışmalarını sürdürüyor. Bu çalışmalar kapsamında kırsal mahalleler ziyaret ediliyor, vatandaşların sorunları ve talepleri dinleniyor, sorunlara çözüm bulunuyor.

İnsana ve çevreye duyarlı, yerel kalkınma odaklı, engelsiz, üreten, eğiten, sağlıklı kent vizyonuyla yol haritamızı oluşturduk. Miras Ata Tohum Projesi'ni hayata geçirdik. Projenin hedefi, atalık tohumları korumak, yaygınlaştırmak, muhafaza etmek, üretmek. Yerli tohumların yaygınlaştırmasını sağlamak, çiftçilere tohum ve fide temin

etmek amacıyla üreticilere destek olmaya devam ediyoruz. Göreve geldiğimiz günden bu yana yaklaşık 6 milyon fide ve 500.000 fidan dağıttık. Miras Ata Tohum Projesi kapsamında, Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü'nün koordinesinde yerli tohumlardan üretilen fideleri temin ettik, çiftçilere ücretsiz dağıttık, kırsal kalkınmanın önünü açmak için önemli adımlar attık. Belediyemiz bünyesinde kurulan gen bankasında yetişen atalık ve yerli tohumları üreticilere ücretsiz dağıtıyoruz, bu tohumların gelecek nesillere aktarılmasını sağlıyoruz. Atalık tohumlara yönelik çalışmalarımıza belediyemizin tarıma uygun arazilerinde devam ediyoruz.

Doğu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'yle bir protokol imzaladık. Protokol, tarımsal üretime yönelik sorunları çözmek, üreticileri bilinçlendirmek, yerli tohumların yeni çeşitlerini tanıtmak amacıyla çeşitli kurum ve kuruluşlarla yürüttüğümüz projeleri kapsıyor. Bilimsel verilere göre hareket edebilmek için belediyemizin fidanlığında toprak ve bitki analiz laboratuvarı kurduk. Mobil analiz cihazını belediyemize kazandırdık. Çiftçiler, analiz hizmetinden ücretsiz yararlanıyor. Talepte bulunan vatandaşlara Halk Eğitim Merkezi işbirliğiyle isteyen mantar yetiştiriciliği eğitimi veriyoruz. Eğitim sayesinde vatandaşlara istihdam imkânı da sunuyoruz. Bahçe bitkileri kursu da düzenliyoruz.

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi, "Köylü, milletin efendisidir." Biz de bu bakış açısıyla çalışıyoruz.

TARIM

HALUK BOZDOĞAN

Mersin-Tarsus
Belediye Başkanı

Tarıma her zaman destek olacağız. Gerçek milliyetçilik, ata topraklarında atalık tohumla tarım yapmaktır, sebze-meyve üretmektir. İlçemizdeki üretimle 84 farklı ürün çeşidine ulaştık. Üreticilere ve vatandaşlara ulaştırmak için elimizde milyonlarca atalık tohum var. Çağdaş tarım, evimizin önündeki bir metrelik alanda bile hormonsuz tarım yapabilmektir. Sağlıklı ve sürdürülebilir üretim için çalışmaya devam edeceğiz. Hedefimiz, tarımsal üretimi daha ileri taşımak ve zehirsiz üretim yapmak.

"YEREL TARIMDA ÜRETİMİ ARTIRDIK"

Başkan Şükrü Genç, Sarıyer Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Biyolojik çeşitliliğin korunması, yerel ekonominin desteklenmesi, tüketicilere daha taze ve kaliteli ürünler ulaştırılması açısından yerel tarım çok önemli. Sarıyer köyler bölgesi, tarıma elverişli. Köyler bölgesindeki vatandaşlar geçimini tarımdan sağlıyor. 2020 verilerine göre, köy statüsünden mahalle statüsüne geçen yerleşim yerleri 528 dekarlık tarım alanına sahip. Çok az sayıda olsa da, kapama meyve bahçeleri de bulunuyor.

Yaşadığımız ilçeye sahip çıkmak, Sarıyer'de üretilen ürünleri korumak, vatandaşların sorunlarına çözüm bulmak amacıyla yola çıktık. Önem verdiğimiz konuların biri de tarım oldu. İklim krizi gündelik hayatı etkilemeye devam edecek. Devletin her kurumu, sivil toplum kuruluşları, yöneticiler ve vatandaşlar, kısacası herkes, "Biz ne yapabiliriz," diye sormak zorunda. Dünya nüfusu 2050 yılında 10 milyar olacak. Bu nüfus nasıl geçinecek, yiyeceği nereden bulacak? Bu nedenle kaynakları sürdürülebilir şekilde kullanmak zorundayız. Sarıyer'de her alanda bu konuya ilişkin farkındalık oluşturmaya çalışıyoruz. Sarıyer genelinde yerel tarımda üretimin ve verimliliğin artması, çiftçilerin sorunlarının çözüme kavuşturulması için çalışmalar yürütüyoruz. Köylü üretici pazarları kuruyoruz. Amacımız, ilçemizdeki köylerde üretilen doğal ürünleri ilk elden tüketicilerle buluşturmak. Sarıyerli vatandaşlar, oluşturduğumuz bu alanda çiftçilerin kendi tarlalarında ve bahçelerinde ürettiği doğal ürünleri, taze sebze-meyveleri, yumurtayı, süt ve süt ürünlerini uygun fiyata satın alıyor ve gönül rahatlığıyla tüketiyor.

Gübreye yapılan zamlar nedeniyle zorlanan çiftçilere destek olmak amacıyla evsel organik atıklardan doğal gübre kompostu yaptık ve dağıtımına hazır hâle getirdik. Sarıyer genelinde haftanın belli günlerinde kurulan üç büyük pazardan topladığımız ürünlerden 10 ton kompost elde ettik. Bu çalışmamızla çiftçilere rahat bir nefes alıracamız. Ekiplerimiz, organik ve biyobozunur atıkları (sebze-meyve, bahçe ve budama atıkları vb.) ayrı topluyor, budama atıklarından elde edilen talaşla uygun oranda karıştırıyor. Kompost termometresiyle bu atık yığınının sıcaklık kontrolü yapılıyor, atık yığını kontrollü bir şekilde karıştırılıyor, bu sayede yığının havalandırılması sağlanıyor. Komposta, organik içeriğinin artırılması amacıyla gübre, mil, torf ve yüksek kaliteli toprak ekleniyor, yüksek kalitede toprak iyileştirici karışım elde ediliyor, bu karışım, paketler hâlinde üreticilere ücretsiz dağıtılıyor.

Tarımsal üretimi destekleyecek yeni önerileri öğrenmek ve tarımdaki sorunlara çözüm bulmak amacıyla çiftçilerle birlikte çeşitli etkinliklere de katılıyoruz. Bu etkinliklerden biri, 2021 yılında düzenlenen CHP Tarımsal Kalkınma Zirvesi'ydi. Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun standımızı ziyaret etti, köyler bölgesinde tarım yapan kadınlar, tarımın gelişmesi için hazırladıkları önerileri Kemal Kılıçdaroğlu'na sundu.

Sınırlı Sorumlu Sarıyer Mahalle ve Köyleri Kadın Çiftçiler Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nin kuruluş sürecinde paydaş olarak yer aldık. 2013 yılında İsveç Konsolosluk işbirliğiyle hayata geçirilen kooperatife destek olmaya devam ediyoruz. Gümüşdereli vatandaşların, ürettikleri ürünleri işleyecekleri mutfak ve oturma alanının yer alacağı "Gümüşdere Mahallesi Konserve Köy Tarım Evi ve Sosyal Tesisi" için çalışmalar devam ediyor. 185 metrekarelik alana kurulacak tesiste, üretici kadınlar tarlalarından topladıkları domateslerden konserve yaparak satabilecek. Tesiste, kadınların sosyalleşebileceği bir alan da oluşturulacak.

TARIM

ŞÜKRÜ GENÇ

İstanbul-Sarıyer
Belediye Başkanı

Sarıyer Kalkınma Eylem Planı'nı güncelledik. Tarım, "Yerel Ekonomi" başlığı altında yer alıyor, bu alanda projelerimizi hayata geçirmek için hazırlıyoruz. Tarım kooperatiflerinin desteklenmesi, köylü pazarlarının sayısının artırılması, akşam pazarı kurulması, kent bostanları oluşturulması, yerli ürün kullanımının teşvik edilmesi için çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

"ATIL DURUMDAKİ ARAZİLERİ ÜRETİME AÇTIK"

Başkan Mehmet Fatih Atay, Efeler Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

İlçemizin tarımsal üretim potansiyelinden yararlanmak için 2019 yılından bu yana bir dizi projeyi hayata geçirdik. Atıl durumdaki arazileri üretime açtık. %100 Kadın Emeği Tarımsal Ürün Fabrikası'nı kurduk, yetiştirdiğimiz ürünlere katma değer kazandırdık. Herkesin sağlıklı ve güvenli gıdaya ulaşabilmesi için ürünlerimizi Efe Bakkallar aracılığıyla vatandaşlara sunduk. İlçemizde üretilen ürünleri yurtiçindeki ve yurtdışındaki tüketicilerle buluşturmak için "www.efelepazari.com" üzerinden satışa sunduk. En lezzetli enginarlar bölgemizde üretiliyor. 2020 yılında Baltaköy ve Tepecik Mahalleleri'ndeki 45 dönümlük arazide enginar üretimine başladık. Damla sulama yöntemiyle yetiştirdiğimiz enginarlar, sadece kadın emekçilerin çalıştığı %100 Kadın Emeği Tarımsal Ürün Fabrikası'nda işlenerek konserve ürünler hâline getiriliyor. Enginarlarımız, Efe Bakkallar'da ve internet sitemizde satışa sunuluyor. 2020 yılında üretimine başladığımız diğer ürün de şevketibostan bitkisi oldu. Tepecik Mahallesi'ndeki on dönümlük arazide damla sulama yöntemiyle yetiştirdiğimiz şevketibostan, %100 Kadın Emeği Tarımsal Ürün Fabrikası'nda işlenerek Efe Bakkallar ve internet sitemiz aracılığıyla satışa sunuluyor. Yöremize özgü ürünlerin yanı sıra temel gıda ürünlerini de üretim yelpazemize ekledik.

Ülkemizin içinde bulunduğu zorlu ekonomik koşullar nedeniyle fiyatı el yakan domates ve biberi vatandaşlara uygun fiyatla sunabilmek için Gödrenli Mahallesi'nde 2020 yılında üretime başladık. 32 dönümlük arazide kadın emekçilerin alınteriyle üretilen domatesler, %100 Kadın Emeği Tarımsal Ürün Fabrikası'nda işlendikten sonra türlerine göre ayrılıyor, konserve ürünler hâlinde satışa sunuluyor.

2020 yılında üretimine başladığımız ürünlerden biri de kekik bitkisi. Şahnalı Mahallesi'ndeki sekiz dönümlük arazide damla sulama yöntemiyle yetiştirdiğimiz kekik, kekik suyu hâline getirildikten sonra Efe Bakkallar ve internet sitemiz aracılığıyla vatandaşlarla buluşturuluyor. Arazilerimizde kuşkonmaza da yer verdik. Kuşkonmaz üretimine 2022 yılında Tepecik Mahallesi'ndeki iki dönümlük arazide başladık. Vitamin ve mineral açısından oldukça zengin olan ejder meyvesini 2020 yılında üretmeye başladık. Şevketiye Mahallesi'ndeki bir dönümlük arazi üzerinde örtü altı tarım yöntemiyle yetiştirdiğimiz ejder meyvelerini işçilerimizin emeğiyle tüketime hazır hâle getirdik. Verimli topraklarımızda yetiştirdiğimiz ürünler arasında buğday da yer alıyor. Alanlı ve Mesutlu Mahalleleri'ndeki toplam 107 dönümlük arazide kuru tarım yöntemiyle buğday yetiştiriyoruz. Buğdaydan un ve ekmek yapıyoruz. Karakılçık buğdayını da 2020 yılından bu yana üretiliyor. Işıklı, Kadıköy ve Alanlı Mahalleleri'ndeki toplam 104 dönümlük arazide yetiştirdiğimiz karakılçık buğdayından da ekmek ve un yapıyoruz. 2020 yılında süs bitkisi üretimine de başladık. Şevketiye Mahallesi'ndeki bir dönümlük arazide sezonluk süs bitkileri yetiştiriyoruz.

TARIM

MEHMET FATİH ATAY

Aydın-Efeler
Belediye Başkanı

2022 yılında Şevketiye Mahallesi'ndeki 600 metrekarelik alanda deneme üretimine başladığımız pancar bitkisi üretiminde de olumlu sonuç almayı ve önümüzdeki dönemde üretim kapasitesini artırmayı planlıyoruz. Sürdürülebilir tarım ve iyi tarım uygulamalarına devam edeceğiz.

"ÜRETİCİLERİ KADERİNE TERK ETMEDİK"

Başkan Abdullah Özyiğit, Yenişehir Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

İlçemizin dokuz mahallesi kırsalda yer alıyor, yaklaşık 50.000 dekarlık alanda tarımsal faaliyet yürütülüyor. Bu mahallelerdeki üreticilere, üretecekleri ürünlerin katma değerini yükselteceğimize dair söz vermiştik. 2019 yılında göreve gelir gelmez, Yenişehir Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'ni kurduk. Kooperatif aracılığıyla ilk projemizi hayata geçirdik, Karahacılı nar ekşisini markalaştırdık ve ürünün patentini aldık. Çavak Mahallesi'nde üretim alanı daralan, kaybolmaya yüz tutan yafa cinsi portakaldan yine markalaştırıp, patentini aldığımız Çavak portakal reçelini ürettik, satış noktaları aracılığıyla tüketicilere ulaştırdık. Geleneksel yöntemlerle üretilen bölgemize şeftali, çilek ve incir reçeli de yakın zamanda tüketicilerle buluşacak. Bu ürünler için üretim tesisleri yapıyoruz. Bu sayede hem üretime hem de istihdama katkıda bulunacağız. Değirmençay zeytinyağı da yine kooperatif aracılığıyla satışa sunulacak. Çok kaliteli ürünler elde ediyoruz.

Üretici, ürünlerin getirisinden, tüketici de ürünlerin lezzetinden memnun. Bu da bizi mutlu ediyor.

Değirmençay Safran Yetiştiriciliği Projesi kapsamında Değirmençay Mahallesi'nde biri kadın, biri erkek olmak üzere iki üreticiye toplam 2 dekarlık alanda destek sağladık, alternatif bitki deseni oluşturulması için bölgemizdeki üreticilere katkıda bulduk. Projeyi, katma değeri yüksek ürünler elde etmek amacıyla hayata geçirdik. Safran, kilogramı 80 bin TL'yi bulan, dünyanın en pahalı baharatı olarak biliniyor. Geçtiğimiz yıl ilk kez ektiğimiz safran, bölgedeki üreticiler için dar alanda yüksek gelir getiren bir ürün oldu. Bu yıl, bir dönümden 800 gram safran elde edildi. Safran, çorak toprakta ve 400 rakımda yetişiyor, su istemiyor, yağmur suyu yetiyor, taşıma su bile yeterli oluyor. Yenişehir'de safran yetiştirmeyi gördük. Yetiştirilen safranın soğanları üçüncü yılda ekilen tohumun dört katı kadar soğan veriyor. Soğanlar da gelir getiriyor. Safran üretmek isteyen vatandaşlara destek oluyoruz.

Tarımsal üretimin her aşamasında çiftçilerin karşılaştığı problemleri çözmek, yeni teknolojilerin en iyi şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla tarımsal danışmanlık hizmeti veriyoruz. İlçemizde üretim yapan vatandaşlara ekim/dikim yöntemleri, budama, hastalık ve zararlılarla mücadele, gübreleme, sulama, hasat ve teknik danışmanlık desteğini ücretsiz sunuyoruz. Üreticilerin yanında olacağız. İlçemizde üretimin doğru yapılması için iki ziraat mühendisi görevlendirdik. Ziraat mühendisleri, üreticileri ziyaret ediyor, köylerde hangi ürünlerin üretildiğini kontrol ediyor, üreticilere her konuda destek oluyor.

Değirmençay Mahallesi'nde, orman vasıflı 600 dekarlık arazide arı merası oluşturacağız. Bu prestijli projemiz sayesinde 500 kovanda farklı bir arı ırkıyla doğal bal üretilecek, bal satışı da kooperatif aracılığıyla yapılacak. Yılın on bir ayında çiçek verecek bitkileri ve ağaçları arı merasına dikaacağız. "Kovanını Koy, Dünyanın En Güzel Balını Elde Et" sloganıyla projemizi hayata geçireceğiz.

TARIM

ABDULLAH ÖZYİĞİT

Mersin-Yenişehir
Belediye Başkanı

Bilimsel bir çalışma yapıyoruz. Bu bal, dünyanın en iyi balı olabilir. Üreticilerin zor günler geçirdiğini biliyoruz, Türkiye tarım cenneti. Yanlış tarım politikaları nedeniyle üreticiler kaderine terk edildi, üretim büyük ölçüde durdu. Sosyal demokrat belediyeler olarak üreticileri yalnız bırakmıyoruz. Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun bu konudaki vizyonu doğrultusunda hassasiyetle çalışıyoruz.

"KENT BOSTANI MODELİNİ OKULLARDA UYGULADIK"

Başkan Hasan Akgün, Büyükçekmece Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

2020 yılında belediyemiz bünyesinde Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü'nü kurduk. Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Namık Kemal Üniversitesi ve Yeditepe Üniversitesi'yle işbirliği protokolü yaptık, protokol kapsamında tarımın her alanında vatandaşlara eğitimler verdik. İyi tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması amacıyla eğitimleri sürdürüyoruz.

Atalık tohumlara önem veriyoruz, siyez buğdayı yetiştiriyoruz. 10 dekarlık alanda lavanta üretiyoruz. Bu yıl lavanta bahçesini agro turizme açmayı, İstanbul'da bir ilki hayata geçirmeyi planlıyoruz. Pandemi döneminde vatandaşlara sebze yetiştirme kitleri dağıttık. Atıl durumdaki yeşil alanları tarımsal üretime açtık. 250 dekarlık alanda ayçiçeği ürettik, elde ettiğimiz yağı belediyemizin tanzim satış noktasında satışa sunduk. Ayçiçek yağı, ihtiyaç sahibi vatandaşlar için "Sevgi Eli" marketinin raflarında yerini aldı. İlçemizdeki mahallelerde kent bostanı oluşturmaya başladık. Geleceğimizi önemseydiğimiz için aynı modeli okullarımızda da uyguladık. Celaliye bamyasının üretimine önem verdik. Üretim sürecinde kadın istihdamına imkân tanıdık. Celaliye bamyasını yaygınlaştırmayı ve tanıtmayı hedefledik.

250 dekarlık alana yulaf ve Macar fiği ekeceğiz, besi hayvancılığı üreticilerine yem desteğinde bulunacağız. Toprağı önemsiyoruz. Sebze-meyve atıklarından kompost yapıyoruz. Kompostu, bostanlarda sebze yetiştiren vatandaşlara doğal gübre olarak dağıtıyoruz. Ormanlık alan oluşturma çalışmalarımıza "Pavlonya" ve "Ginkgo Biloba" ağaçlarıyla devam ettik. Alternatif bitki yetiştiriciliğine önem verdik. Tıbbi bitkiler ve aronya, üzüm, gojiberry yetiştirmeye başladık. Buğday, bamya ve ayçiçeğinin yanı sıra nohut, soğan, sarımsak, bezelye, fasulye, yerfıstığı ve karabuğday ürettik, üretmeye de devam ediyoruz. BÜKÖP'un kurulmasını destekledik. İyi tarım uygulamaları kapsamında dijital toprak analizi yaptık, çiftçileri gübreleme konusunda bilgilendirdik. Üretici pazarları kurduk. Ürettiğimiz ürünleri, kadın kooperatiflerinin ürünlerini satışa sunmak amacıyla tarım marketi açacağız. Tarım, yaşamın ve geleceğin teminatıdır. Tarımsal üretimi ve iyi tarım uygulamalarını teşvik etmeliyiz.

TARIM

HASAN AKGÜN

İstanbul-Büyükçekmece
Belediye Başkanı

"KENT İÇİ TARIM UYGULAMALARINI YAYGINLAŞTIRDIK"

Başkan Neşet Tarhan, Mezitli Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Tarıma yönelik birçok çalışma yapıyoruz. Bu çalışmalarımızla 2021 yılının Ekim ayında İstanbul'da düzenlenen CHP'li Belediyeler Tarımsal Kalkınma Zirvesi'nin de ilgi odağı olmayı başardık. Belediyemizin tarıma ilişkin çalışma alanlarını şöyle sıralayabilirim: Kent içi tarım, kadın üretici pazarları, kadın üretici kooperatifi, hobi bahçeleri, halk bahçeleri ve jakaranda korulukları.

İlçe merkezindeki imarlı alanların paylara bölünmesiyle oluşturulan tarım alanlarında kent içi tarım uygulamaları yapıyoruz. Alanda, mısır, enginar, salep, mevsimlik sebze gibi onlarca farklı ürün yetiştiriliyor. Amacımız, Akdeniz bölgesinin iklim olanaklarından ve verimli topraklarından sonuna kadar faydalanmak, vatandaşları üretime teşvik etmek ve üretimin kazanca dönüştürülmesini sağlamak. Özellikle kadınları üretime dahil edecek projeler hazırlıyoruz. Dokuz tane kadın üretici pazarı kurduk, 700 kadının tezgâh açmasını sağladık.

Kırsalda yaşayanlarla kentlerde yaşayanları bir araya getirmek, onları üretime teşvik etmek ve üreticilerin gelir elde etmesini sağlamak amacıyla Mezitli Solinova Üretici Kadın Kooperatifi'nin kurulmasını destekledik. Kooperatif bünyesinde 750 üretici kadın var. Kooperatifleşme sayesinde dayanışmayı büyüttük, katılımcılığa katkıda bulduk. Amacımız, kadın üreticilerin örgütlenmesiydi. Bu sayede kadınlar gelir elde etti, sosyalleşti, güçlendi. Kooperatifin ürettiği ürünler satış noktalarında ve kadın üretici pazarlarında satışa sunuluyor. Başka kentlerde pazar bulamayan kadın üreticilerin, diğer belediyelerin ve kooperatiflerin ürünleri de vatandaşlarla buluşturulacak.

İlçemizin farklı bölgelerinde hobi bahçeleri oluşturduk. Emekli vatandaşlar hem tarımsal üretme yapma hem de toprakla, doğayla zaman geçirme fırsatı buluyor.

Son günlerde gıda fiyatlarının artması nedeniyle ihtiyaç sahibi vatandaşlar için Halk Bahçesi'ni hizmete sunduk. Belediyemizin görevlileri Halk Bahçesi'nde domates, biber, yeşillik yetiştiriyor. İhtiyaç sahibi vatandaşlar bu ürünleri ücretsiz alabiliyor. İmar planında yeşil alan olarak görünen tüm alanları jakaranda koruluklarıyla donattık. 71 jakaranda, bir ihlamur, bir kayısı ve bir zeytin koruluğunun yer aldığı yeşil alanlar, vatandaşlara nefes alma fırsatı sunuyor.

Önümüzdeki günlerde hizmete sunmayı planladığımız Gençlik İnovasyon Merkezi'nin öncelikli çalışma alanının tarım teknolojileri olmasını istiyoruz. Tarım teknolojileri ve inovasyon konusunda gençlerin farkındalığını kapasitesini artırmak, iş fikirlerini girişime dönüştürmek, katma değeri yüksek tarımsal ürünlerin üretimini teşvik etmek istiyoruz.

TARIM

NEŞET TARHAN

Mersin-Mezitli
Belediye Başkanı

Önümüzdeki dönemde de tarıma yönelik çalışmalarımıza devam edeceğiz. Gıda fiyatlarındaki artışın karşısında durabilmemiz için hepimizin, özellikle gençlerin tarımla ilgilenmesi gerekiyor. Tarım konusunda gençlerin önyargılarını kırmayı, onlara gelişmiş ülkelerdeki teknolojik tarım uygulamalarını göstermeyi, onları tarıma yönlendirmeyi hedefliyoruz. Bu sayede hem istihdama katkıda bulunabiliriz hem de tarımsal üretimde kalkınabiliriz.

"TARIMSAL KALKINMA KOOPERATİFLERİNİN KURULMASINI SAĞLADIK"

Başkan Selman Hasan Arslan, Edremit Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

İlçemizde sebze üretiminin geliştirilmesi, yaygınlaştırılması, tüketicilerin ihtiyaçlarının aracısız ve daha uygun fiyata karşılanabilmesi, çiftçileri örgütlemek ve sebze üretimini teşvik etmek amacıyla Çıkrıkçı Mahallesi Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nin kurulmasına öncülük ettik. Ortak Hizmet Projesi kapsamında 305 dekarlık tarım arazisinin kullanım hakkı 25 yıllığına Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'ne verildi. Bu sayede 180 kişiye istihdam imkânı sağladık.

İlçemizin kırsal mahallelerinde hayvancılığın geliştirilmesi, yaygınlaştırılması, sürdürülebilirliğinin sağlanması ve çiftçilerin teşvik edilmesi amacıyla Bostancı Mahallesi Tarımsal Kalkınma Kooperatifi kuruldu. Bir adet traktör, bir adet fide ekim makinası ve yem bitkileri üretimi için 348 dekarlık tarım arazisinin kullanım hakkı 25 yıllığına kooperatife verildi. Bu proje kapsamında 160 kişiye istihdam imkânı sağladık.

Belediyemizin Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü tarafından yürütülen Ata Tohum Üretim Projesi kapsamında atalık tohumlardan üretilen yaklaşık 40.000 sebze fidesi çiftçilere ücretsiz dağıtıldı. Atalık tohum üretimini teşvik etmek için çiftçilere her konuda destek olduk.

Belediyemize ait zeytinlikler daha önce ihale yöntemiyle satılıyordu. Göreve başladıktan sonra zeytin hasadını kendimiz yapmaya başladık. Türkiye'nin ve dünyanın en kaliteli zeytinyağının üretildiği Edremit Körfezi'nde ilk kez 2019-2020 döneminde belediyemizin imkânlarıyla zeytin hasadı yaptık, 10 ton doğal sızma zeytinyağı elde ettik. 2021-2022'de 13.5 ton, 2022-2023'te 23.696 kilogram yağ üretildi. Elde edilen doğal sızma zeytinyağı, belediyemizin markası ve güvencesiyle şişelenip satışa sunulmaktadır.

Önümüzdeki dönemde tarımsal üretimi geliştirmeyi hedefliyoruz. Sağlıklı ve güvenilir gıdaya erişimi kolaylaştırmak için tarım faaliyetlerinin artırılmasını sağlayacağız.

TARIM

SELMAN HASAN ARSLAN

Balıkesir-Edremit Belediye Başkanı

"ÜRETTİĞİMİZ ÜRÜNLERİ VATANDAŞLARLA PAYLAŞTIK"

Başkan Murat Gerenli, Lüleburgaz Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

İklim krizi ve ekonomik kriz nedeniyle sağlıklı ve güvenli gıdaya ulaşmak her geçen gün zorlaşıyor. İlçe genelinde belediyemize ait kullanılmayan tarım arazilerini tespit ettik. Bu arazilerde buğday, ayçiçeği, nohut, soğan üretimine başladık. Ürettiğimiz her ürünü vatandaşlarla paylaşıyoruz. Halkın tarlasını halk için kullanıyoruz. Üretmeye, ürettiklerimizi vatandaşlarla paylaşmaya devam edeceğiz.

Atalık tohumların ne kadar önemli olduğunu biliyoruz. Kırklareli Ortak Akıl Derneği işbirliğiyle atalık tohumları geleceğe aktarıyoruz. Oluşturduğumuz tohum rotasıyla yerel üreticilerden topladığımız atalık tohumları saklıyor, tohumlardan elde ettiğimiz ürünlerle süreklilik sağlıyoruz. Tohum alma işlemiyle atalık tohumları geleceğe taşıyoruz, üretilen ürünleri de "Sevgi Mutfağı" aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlara ulaştırıyoruz.

Pandemi sonrasında yaşanan ekonomik buhranla birlikte ucuz ve kaliteli gıdaya ulaşmak zorlaştı. Belediyemize ait tarım arazilerinin tamamını vatandaşlar için kullanıyoruz. Geçtiğimiz yıl 75 dönümlük alana ektiğimiz buğdaydan 39.870 kilogram ürün elde ettik. Toplam 26.500 kilogram unu ihtiyaç sahibi vatandaşlara vereceğiz. Ürettiğimiz undan yapacağımız ekmekleri Sevgi Mutfağı aracılığıyla yine ihtiyaç sahibi vatandaşlara ulaştıracacağız.

"Her Alanda Üreten Belediye" sloganıyla gerçekleştirdiğimiz faaliyetler arasında ayçiçek üretimi de yer alıyor. Belediyemize ait 380 dönümlük arazide yetiştirdiğimiz ayçiçeklerinden dekar başına 532 kilogram ürün elde ettik. Ayçiçek yağını beşer litrelik tenekeler hâlinde vatandaşlara göndermeye başladık. "Tarladan sofraya" anlayışıyla üretiyor, ürettiğimiz ürünleri vatandaşlarla paylaşıyoruz.

TARIM

MURAT GERENLİ

Kırklareli-Lüleburgaz Belediye Başkanı

Belediyemize ait arazilerde ürettiğimiz nohutu ve kuru soğanları Sevgi Mutfağı'na gönderdik. Tarımsal üretimin önemini anlatmak için ürettiğimiz fideleri vatandaşlara veriyoruz. "Fideler Bizden Ürün Sizden" sloganıyla, son iki yılda 10.000'den fazla domates, biber, salatalık ve patlıcan fidesini vatandaşlara dağıttık. Tarımsal üretimi artırmayı hedefliyoruz. Atalık tohum üretimini ve organik tarımı teşvik edici çalışmalar yapmayı planlıyoruz.

"ÇİFTÇİ DOSTU ÇALIŞMALAR GERÇEKLEŞTİRDİK"

Başkan Muhammet Tokat, Milas Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Belediyemizin Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü, kurulduğu günden bu yana sürdürülebilir tarımın gereklerini yerine getirmek amacıyla çiftçi dostu bir çalışma programı yürütüyor. Milas, Türkiye'de en fazla kırsal mahalleye sahip olan ilçelerden biri. İlçemizin nüfusunun yaklaşık %40'ı doğrudan veya dolaylı olarak tarımla ilgilense de, turizmin olanakları ve ekonomik kriz nedeniyle bu oran düşüyor. Belediyemizin Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü'nün Nisan 2021'den bugüne kadar yaptığı çalışmaları şöyle sıralayabilirim:

- Arıcılıkla uğraşan üreticilere 48.550 kilogram şeker verildi.
- Dokumacılık yapan 270 kişiye 3.976 kilogram halı ipi desteğinde bulunuldu.
- Buğday, tritikale üretimi yapan kişilere %100 hibeli 63.600 kilogram tohum desteği verildi.
- Bölgemizde yaşanan yangında zeytinlikleri zarar gören 125 aileye toplamda 2.000 adet zeytin fidanı teslim edildi.
- 12 mahallede 30 üreticiye %50 hibeli 130.000 adet kışlık sebze fidesi dağıtıldı.
- Çiftçilikle uğraşan 110 kişiye %50 hibeli toplamda 21.400 kilogram ekmeklik buğday tohumu dağıtıldı.
- Hayvancılıkla uğraşan 267 üreticiye hane başına 300 kilogram olmak üzere toplamda 80.300 kilogram hayvan yemi ve 2.000 balya saman teslim edildi.
- Bölgemizde yaşanan yangında zarar gören ihtiyaç sahibi 254 kişiye hane başı 250 kilogram olarak toplamda 63.600 kilogram tohum desteği verildi.
- Kışlık sebze üretimi yapan 34 çiftçiye 130.000 adet fide

desteğinde bulunuldu.

• Beş kooperatifle protokol imzalandı. Kooperatiflerden ikisinin üyeleri kadın girişimcilerden oluşuyor. Kooperatifler, üretim odaklı çalışmalarına devam ediyor.

• Artan üretim maliyetleri, üreticilerin yaşadığı sıkıntılar ve ürünlerin değerinde satılamaması nedeniyle üreticilerin elinde kalan yaklaşık 39 ton portakal ve limon satın alındı, vatandaşlara dağıtıldı.

• Büyükbaş hayvancılığı desteklemek için Savran Tarımsal Kalkınma Kooperatifi üyesi 30 kişiye %50 hibeli silajlık mısır tohumu desteği verildi.

• Bursa Kozabirlik işbirliğiyle Milas'ın 21 mahallesinde 80 kişiye alım garantili 120 kutu ipekböceği yumurtası ve 250 adet dut fidanı ücretsiz dağıtıldı.

Önümüzdeki dönemde "Yerel Tohum Merkezi" kuracağız. Belediyemize ait arazilerde sebze-meyve bahçesi oluşturacağız, elde ettiğimiz ürünleri ihtiyaç sahibi vatandaşlara ulaştıracacağız.

TARIM

MUHAMMET TOKAT

Muğla-Milas
Belediye Başkanı

Belediyemize ait arazilere yem bitkisi ekeceğiz, elde ettiğimiz ürünlerle hayvancılığı destekleyeceğiz. Çiftçi Kayıt Sistemi'nde kaydı bulunan ve adına kayıtlı traktörü olan üreticilere mazot desteğinde bulunacağız. Artan girdi maliyetlerini azaltmak için Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı üreticilere gübre desteği vereceğiz. Çiftçi Kayıt Sistemi'nde kaydı bulunan ve hayvancılıkla uğraşan üreticilere %50 hibeli mısır tohumu vereceğiz.

"ÇİFTÇİLERE DANIŞMANLIK HİZMETİ VERDİK"

Başkan Refik Eryılmaz, Samandağ Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

İlçemizin tarım ve turizmle kalkınacağını bilincindeyiz. Bu nedenle tarımsal üretime yönelik önemli çalışmalar yapma kararı aldık. Belediyemiz bünyesinde Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü'nü kurduk, tarımsal kalkınmayı sağlamak, vatandaşlara istihdam yaratmak ve işsizliğin önüne geçmek için çalışmalara başladık. Samandağ Belediyesi Kırsal Kalkınma Kooperatifi'ni kurduk. Kooperatifin çalışmaları neticesinde Meyve Sebze Kurutma ve Paketleme Tesisi Projesi'ni geliştirdik. Mustafa Kemal Üniversitesi'ndeki akademisyenlerle birlikte yaklaşık altı ay çalıştık ve projemizi tanıttık. Proje kapsamında elde edecek ürünlerle katma değer sağlanacak. Samandağ'ın 42 mahallesinde üretilen tarımsal ürünleri değerlendirerek ürünlerin raf ömrünü uzatmak, seracılığı teşvik etmek ve tarımı endüstriyel hâle getirmek amacıyla çiftçilere danışmanlık hizmeti veriyoruz, proje desteğinde bulunuyoruz.

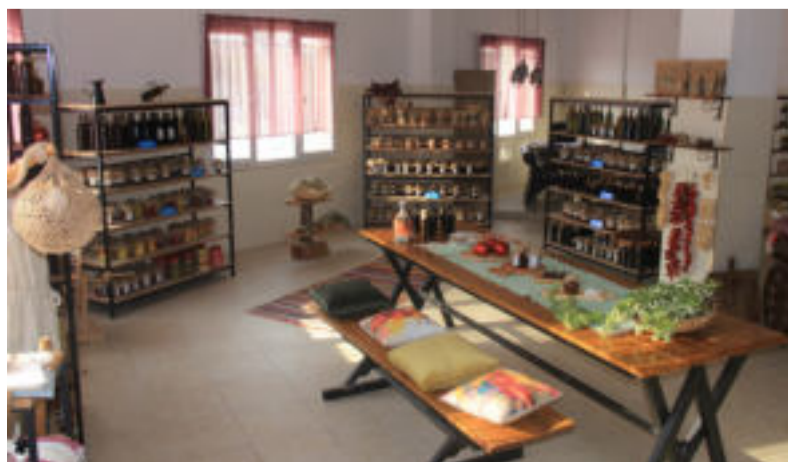
Kadınları üretime dahil etmek, ilçemizin ürünlerini tanıtmak ve ekonomisine katkıda bulunmak amacıyla Kadın Girişimi Kooperatifi'ni kurduk. Kadın Girişimi Kooperatifi, çok kısa sürede yol katetti, bölgemizde yetişen ürünlerin tamamının işlendiği bir kooperatife dönüştü. Hibe başvurusu yaptık. Gastronomi Köyü'nün kurulmasına ilişkin projemiz kabul edildi. Türkiye'nin ilk Gastronomi Köyü'nü kurduk. Gastronomi Köyü'nü yaz aylarında hizmete sunacağız. Bu sayede hem ilçemizin turizmine katkıda bulunacağız hem ürünlerimizi tanıtacağız hem de vatandaşlara istihdam imkânı sunacağız.

Önümüzdeki dönemde de çiftçilere destek olmaya devam edeceğiz. Vatandaşları tarıma ve seracılığa teşvik edeceğiz. Samandağ biberi, maydanoz, mandalina, portakal gibi ürünleri dünyaya tanıtacağız. İnovatif girişimlerle çiftçileri üretim sürecine dahil edeceğiz. Tarımsal kalkınmada adından sıkça söz edilen marka bir ilçe olmak için çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

TARIM

REFİK ERYILMAZ

Hatay-Samandağ
Belediye Başkanı

"TOPRAK HARİTASI OLUŞTURDUK"

Başkan Mehmet Uğur Sertaslan, Gemlik Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Umurbey ve Şahinyurdu Mahalleleri'ndeki üreticilerden 98.917 kilogram yağlık zeytin aldık, 25.312 litre zeytinyağı elde ettik. Cihatlı Mahallesi'ndeki üreticilerden polifenolü yüksek 24.963 kilogram yağlık zeytin aldık, 6.153 litre zeytinyağı elde ettik. Atalık tohumlarla ilgili yaptığımız çalışmalar kapsamında 2021 yılında 250.000 adet, 2022 yılında 300.000 adet fide dağıttık.

İlçemizin toprak verimliliğinin ve sürdürülebilir kullanım koşullarının araştırılması için Uludağ Üniversitesi'yle protokol yaptık, 170 ayrı noktayı dahil edecek şekilde "Gemlik Toprak Haritası" oluşturduk. Seralarda 2.209 kilogram domates, 2.716 kilogram sivri biber, 2.146 kilogram patlıcan, 2.972 kilogram salatalık, 2.000 adet marul, 1.280 adet karnabahar, 1.280 adet brokoli, 4.971 demet taze soğan yetiştirdik. Toprak, yaprak ve su analizi yapılabilen laboratuvar kurduk. Doludan zarar gören üreticilerden 190 ton zeytini 4 TL'ye aldık, üreticilere destek olduk. İlçemiz genelindeki zeytinliklerde 7.648 parselin bakımlı olduğunu, 1.419 parselin bakımsız olduğunu tespit ettik.

Belediyemizin mülkiyetindeki zeytinliklerin bakımını yaptık. 2020 yılında 526 kilogram zeytin, 95 litre zeytinyağı, 2021 yılında 978 kilogram zeytin, 215 litre zeytinyağı, 2022 yılında da 1603 kilogram zeytin, 400 litre zeytinyağı elde ettik. Gençali Mahallesi Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'ne destek olduk, kooperatife bir adet gübre atma makinesi verdik.

TARIM

MEHMET UĞUR SERTASLAN

Bursa-Gemlik
Belediye Başkanı

Sulama havuzları yaptık, 2020 yılında üç adet sulama havuzu, 2021 yılında iki adet sulama havuzu, 2022 yılında da iki adet sulama havuzu hizmet vermeye başladı.

2023 yılında üreticilere 350.000 adet fide dağıtmayı hedefliyoruz. Ayrıca üç adet sulama havuz yapmayı, 2.500 kilogram zeytini ve 625 litre zeytinyağını online satışla tüketicilere ulaştırmayı planlıyoruz.

"ARSUZ'DA ÜRETİLEN ÜRÜNLERİ DÜNYA PAZARINA SUNDUK"

Başkan Asaf Güven, ArsuZ Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Göreve geldiğimiz günden bu yana ArsuZ'un ekonomisinin "2T" diye adlandırdığımız, tarım ve turizm üzerinden yükseleceğini belirttik. Tarım alanında ilçemize birçok yenilik getirdik, getirmeye de devam ediyoruz. ArsuZ için tarım çok önemli, ArsuZ'da bin dekara yaklaşan muz seraları var. İlçemizde yaklaşık 50.000 dönümlük alanda maydanoz yetiştiriliyor, bu da ülkemizin maydanoz ihtiyacının yaklaşık %60'lık kısmını karşılıyor. ArsuZ'un en önemli tarımsal ürünleri arasında muz, mısır, narenciye, buğday, zeytin de yer alıyor. Bu ürünleri sadece ülke pazarına değil, dünya pazarına da sunuyoruz.

Tarım, sürdürülebilir olmalı. Sürdürülebilir tarım politikalarının siyaset üstü olması gerektiğine inanıyoruz. Çiftçileri bilgilendirmek, çiftçilerin örgütlenmesi gerektiğini düşünerek yola çıktık. ArsuZ Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi'yle Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nin kurulmasına öncülük ettik. Arpaderesi Mahallesi'nde "Tarım Akademisi" kurduk.

Tarım Akademisi, ilçemizdeki tarımsal üretim ve kadın girişimciler için önemli bir değer. Akademide, üretim, işleme, markalaşma ve pazarlama çalışmaları yapıyoruz. Ürünlerin kalitesini ve verimliliğini artırıyoruz. Doğru yöntemlerle yapılacak tarımsal üretim ve pazarlama hem üreticilere kazandırıyor hem de ürünlerin verimini artırıyor. Proje sayesinde üretici kadınlar da ekonomik ve toplumsal hayata katılıyor. Kadın üreticiler için "Kadın Eli Semt Pazarları" kurduk. Kadınların ürettiği ürünleri bu pazarlar aracılığıyla tüketicilerle buluşturduk, ihtiyaç sahibi üretici kadınlara nakdi yardımda bulunduk. Kadınlar, Tarım Akademisi'nde de üretiyor, ulusal çaptaki pazarlara giriyor, fuarlara katılıyorlar.

Belediyemizin mülkiyetindeki tarlalara karakılçık buğday ekıyoruz, Tarımsal Kalkınma Kooperatifi işbirliğiyle çiftçileri üretime teşvik ediyoruz. Genetiği bozulmamış sağlıklı atalık tohumları ekıyoruz, bu tohumların yaygınlaştırılmasını sağlıyoruz. Kendi buğdayımızı kendimiz üretiyoruz. Kooperatiflerimiz önemli bir yol katetti.

TARIM

ASAF GÜVEN

Hatay-Arsuz
Belediye Başkanı

Üretici kadınlar, karakılçık buğdayından ince ve kalın bulgur, dövme, tarhana, kömbe, erişte gibi ürünler ürettiler. Tarıma ve kooperatifçiliğe yönelik çalıştaylar, sempozyumlar düzenliyoruz, tarımsal üretim konusunda vatandaşları ve çiftçileri bilgilendiriyoruz. Önümüzdeki dönemde de tarıma desteğimizi sürdüreceğiz, üreticileri ve kooperatifleri güçlendireceğiz.

"BÖLGEMİZİN EN BÜYÜK ÜRETİCİ PAZARINI HİZMETE SUNDUK"

Başkan Bülent Kantarcı, Çaycuma Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Çaycuma, Zonguldak'ın en önemli tarım arazilerine ev sahipliği yapıyor. 1980'li yıllara kadar Çaycuma'nın geçim kaynaklarının başında tarım geliyordu. Yanlış tarım politikaları nedeniyle tarımın ilçe ekonomisindeki rolü ve geçimini çiftçilikle sağlayan vatandaşların sayısı azaldı. Çaycuma'da küçük çiftçilik, aile çiftçiliği tasfiye olmakta, kırsaldaki nüfus yaşlanmaktadır. Köylerde yaşayanlar bile tarımsal üretim yapamamaktadır. Oysaki Çaycuma sınırlarındaki Filyos Vadisi gerek tarım gerek hayvancılık açısından son derece verimlidir, vadinin üretim potansiyeli yüksektir. Yılda üç ürün almanın mümkün olduğu vadide birçok endemik bitki türü vardır, ürün deseni renklidir, yaban hayatı da zengindir.

İlçemizin bağlı olduğu Zonguldak, tarım dışı faaliyetlerin yaygın olduğu birkaç kentten biridir. Ancak Çaycuma, demografik açıdan tam tersi bir görünüm sergilemektedir. İlçemizin nüfusunun üçte ikisi köylerde yaşamaktadır. Öte yandan, Zonguldak büyükşehir olmadığı için belediye sınırları, ilçenin tamamını kapsamamaktadır. Kırsal alanın neredeyse tümü sorumluluk alanımızın dışındadır. Dolayısıyla bu alanda büyük projeler geliştirmemiz, işbirlikleri yapmamız mümkün olmamaktadır.

Kadın dayanışma kooperatifleri ve ÇAYBEL aracılığıyla önemli işlere imza atıyoruz. Belediyemizin envanterinde yer alan ancak kullanılmayan araziler ÇAYBEL tarafından değerlendirilmektedir. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nden ödünç alınan tohumla geleneksel karakılıç buğdayının üretimini artırmak için çalışmalar yapan ÇAYBEL, personel yemekhanesinde kendi ürettiği ürünleri kullanmaktadır. Ürün fazlasını belediyemizin çalışanlarına indirimli sunan ÇAYBEL, belediyemizin atıl durumdaki arazilerini değerlendirirken, geleneksel üretim biçimlerinin korunmasını sağlamaktadır.

Bu sayede tasarruf ederek çalışanlarının bütçesine de katkıda bulunmaktadır. ÇAYBEL, elde ettiği ürünlerin bir bölümünü kadın dayanışma kooperatifleri aracılığıyla katma değeri yüksek ürünlere dönüştürmektedir. Kadın dayanışma kooperatifleri tarafından üretilen ürünler (konserve, reçel, pekmez, salça, tarhana, erişte) gerek internet aracılığıyla gerek ilçemizdeki yöresel ürünler mağazalarında satışa sunulmaktadır. Bir yandan kadın kooperatifleri desteklenirken, diğer yandan da vatandaşların sağlıklı gıdaya erişmesi sağlanmaktadır.

Kırsal bölgelerde çoğunluğunu kadınların oluşturduğu üreticilerin yetiştirdiği ürünlerin hijyenik koşullarda satışa sunulması için bölgemizin en büyük üretici pazarını vatandaşların hizmetine sunduk. Kapalı üretici pazarında yaklaşık 650 üreticiye, ürünlerini tüketicilerle buluşturma olanağı tanıdık. İlçe dışından gelen vatandaşların da ilgi gösterdiği üretici pazarı, bölge pazarı kimliğiyle bölgenin gıda güvenliğini sağlamaktadır. İlçemizde tarımsal üretimin artmasına sağlayan üretici pazarı, vatandaşları üretime de teşvik etmektedir. Mücavir alanımızda bulunan bazı köylerin, yapılan referandumlarla sınırlarımıza dahil olması sayesinde tarıma yönelik proje geliştirme imkânı bulduk. Tarımsal üretim yapılan bu köylerde üretimin desteklenmesi ve tarım alanlarının korunması için çalışmalar planladık.

TARIM

BÜLENT KANTARCI

Zonguldak-Çaycuma Belediye Başkanı

Yine ilçemizin sınırlarında oluşturulan Tarım İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nde belediyemizin de bir parseli yer alıyor. Tarım İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'ndeki kuruluşlar ve üretici şirketlerle işbirliği yaparak, ilçemizin tarımsal üretim potansiyelini ve istihdamı artırmayı hedefliyoruz. Mandacılığın geliştirilmesi, coğrafi işaret alan ve ilçemizin marka değeri olan manda yoğurdunun üretiminin artırılması, ilçemizin ekonomisine de katkıda bulunacak.

"KADINLARIN ÜRETTİĞİ ÜRÜNLERİ SATIŞA SUNDUK"

Başkan Turgay Genç, Döşemealtı Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

2019 yerel seçimlerinden sonra tarıma yönelik çalışmalar yapmak amacıyla hissesinin %94'ü belediye şirketi Döşemeyol İnşaat Sanayi ve Tic. A.Ş.'ye ait olan Sınırlı Sorumlu Termessos Döşemealtı Üretim ve İşletme Kooperatifi'ni kurduk, belediyemize ait yaklaşık 300 dönümlük arazinin kooperatife kiralanmasını sağladık. İlçemizde üretilen ürünleri ve kadınların emeğini değerlendirmek amacıyla kooperatif bünyesinde iktisadi işletme oluşturduk, 50'ye yakın kadın kooperatifini Termessos Döşemealtı Üretim ve İşletme Kooperatifi'nin çatısı altında bir araya getirdik. Kadınların ürettiği ürünlerin satışa sunulması amacıyla "Emekçi Bakkal" adlı bir market kurduk.

Tarımsal üretimde kaynak sıkıntısını ortadan kaldırmak için yatırım, destek, kredi ve bağış talebinde bulunduk, talebimize ilişkin herhangi bir gelişme olmadı. Önümüzdeki dönemde zeytinyağı fabrikası kurmayı ve marka yaratmayı hedefliyoruz. Nar suyu üretimi ve benzer ürünlerin geliştirilmesi için bir tesis kurmak istiyoruz. Soğuk hava deposunu geliştirmeyi ve uluslararası pazara ürün sağlamayı amaçlıyoruz. Tıbbi ve aromatik bitkiler yetiştirmeyi ve pazarlamayı planlıyoruz. Ekilebilir arazilerin tamamını değerlendirmek istiyoruz.

TARIM

TURGAY GENÇ

Antalya-Döşemealtı Belediye Başkanı

"TARIMSAL ÜRETİMİ DESTEKLEYEN PROJELERİ HAYATA GEÇİRDİK"

Başkan Mesut Ergin, Ayvalık Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Ayvalık, coğrafi işaretli zeytinyağıyla, zeytiniyle, endemik bitkileriyle, otlarıyla, özgün türleriyle, Altınova Ovası'nın bereketli ürünleriyle, Madra Dağı eteklerindeki Kozak Yaylası'nın çam fıstığıyla önemli tarım merkezlerinden biridir. Göreve geldiğimizde, Ayvalık'ı sadece turizmde değil, tüm alanlarda ön plana çıkarmayı hedeflediğimizi vurgulamıştık. Bu amaçla belediyemizin mülkiyetindeki 5.000'e yakın zeytin ağacını hasat ettik, kooperatif aracılığıyla tüketicilerle buluşturduk. Aynı zamanda belediyemizin mülkiyetindeki çam ağaçlarının fıstıklarını da topladık, bu sayede istihdam imkânı da yarattık. Ayvalık zeytinyağı markasını kullanıp, tağşiş ve taklit ederek gerek internet üzerinden gerek marketlerde satış yapan firmaları da hukuki olarak takip ediyoruz.

İlçemizin tarımsal üretim potansiyelini ortaya çıkarmak, üreticileri ve çiftçileri üretime teşvik etmek için girişimlerde bulduk, bulunmaya da devam ediyoruz. Tamamen doğal ve yerli malzemelerle domates salçasından erişteye, reçel çeşitlerinden kurutulmuş yöresel ürünlere kadar yüzlerce ürünü kooperatif mutfağında üretip, profesyonel şekilde paketlenerek kooperatif mağazalarında ya da online sipariş yoluyla tüketicilerle buluşturuyoruz. İşlediğimiz bu ürünlerin birçoğunu belediyemizin mülkiyetindeki tarlalarda doğal yollarla yetiştirmeye özen gösteriyoruz. Bamyaya gibi ürünleri üreticilerden daha iyi fiyatla alıp, işleyerek tüketicilerle buluşturuyoruz. Hayvancılığı ve süt üretimini teşvik etmek amacıyla süt ürünleri kooperatifleriyle ortak çalışmalar yapıyoruz.

Ayvalık'ta üretilen, marka değeri yüksek olan birçok ürün var. Bu ürünlerin yanı sıra markalaşmayı bekleyen çok sayıda yerel ürün de mevcut. Bölgemizde üretilen ürünlerin markalaşması ve değerlendirilmesi amacıyla "Coğrafi İşaret Projesi" başlattık. Zeytinyağından sonra Ayvalık lor tatlısına ve sakızlı kurabiyesine coğrafi işaret aldık. Ayvalık tostunu da yöresel ürün olarak tescil ettirdik. "Kırlı hanım peyniri", "sepet peyniri" ve "Papalina balığı" ve "karadiken" (deniz kestanesi) için Türk Patent ve Marka Kurumu'na başvuruda bulduk, başvurumuzun sonucunu bekliyoruz.

TARIM

MESUT ERGİN

Balıkesir-Ayvalık Belediye Başkanı

2019 yılından bu yana tarımsal faaliyetleri destekleyen birçok projeyi hayata geçirdik. Önümüzdeki dönemde Ayvalık'ın 16 kırsal mahallesinde ve Altınova'da tarıma uygun tüm alanlarda tarımsal üretim yapılması, bölgemize özgü ve fark yaratacak ürünlerin daha fazla üretilmesi, bu ürünlerin tanıtılması, tarımın doğru yöntemlerle yapılması ve her yaşta vatandaşın tarım konusunda bilinçlenmesi için çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

"SAFRAN ÜRETİMİNİ GELİŞTİRDİK"

Başkan Elif Köse, Safranbolu Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Ülkemizin en temel sorunlarından biri, tarımsal üretim. Yanlış tarım politikaları nedeniyle bu sorun her geçen gün büyüyor. 20-25 yıl öncesine kadar kendi kendine yeten, hatta ihracat yapan bir ülkeyken, dışarıdan ürün alan bir ülkeye dönüştük. Oysaki dünyanın en verimli topraklarına sahibiz. Seçimlerin ardından iktidarın değişmesiyle tarımsal üretimde eski güzel günlere döneceğini düşünüyorum.

Tarıma ve üretime önem veriyoruz. Göreve gelir gelmez, Park ve Bahçeler Müdürlüğü'yle, Uygulama ve Üretim Birimi'ni kurduk. İlçe merkezine yakın bir köyde oluşturduğumuz seralarda çiçek, sebze-meyve üretimine başladık. İlçemizi dışa bağımlılıktan kurtardık. Peyzaj alanlarında kullanmak ve satışa sunmak için 450.000 tohumdan çiçek ürettik. Belediyemizin bütçesine katkıda bulduk. Seralarda üretilen ürünleri hem belediyemize ait sosyal tesis hem de günlük sıcak yemek desteği verdiğimiz ihtiyaç sahibi aileler için kullanıyoruz. Atalık tohum maniyede verimi artırdık. Vatandaşları tarımsal üretime teşvik etmek amacıyla 15.000 fide dağıttık. Üç yılda yaklaşık 20 ton yazlık/kışık sebze ürettik. Çocuklara tarımın önemini anlatmak için uygulamalı çalışmalar yaptık.

Seraların bulunduğu bölgedeki elma ağaçlarından elde ettiğimiz 2.5 ton elmadan sirke ve elma kuruşu yaptık. "Tarım Okulu" açtık. Okulda, vatandaşlara üretim, budama ve aşılama gibi konularda eğitim veriyoruz. Saffran üretiminde organik üretim belgesi almak için girişimlerde bulduk. 600 kilogram saffran ürettik. Vatandaşlara ağaç fidanları da dağıtıyoruz. 30.000'den fazla fidanı vatandaşlara dağıttık. "Tohum Bankası" kurduk.

TARIM

ELİF KÖSE

Karabük-Safranbolu Belediye Başkanı

Önümüzdeki dönemde fide ve fidan dağıtmaya devam edeceğiz. 20.000 faniye fidesini ve 8.000 fidanı toprakla buluşturacağız. Çocukları tarımsal üretim konusunda bilgilendirmeye devam edeceğiz. 10 ton kışık sebze, 250.000 tohumdan çiçek üretmeyi hedefliyoruz. Tıbbi ve aromatik bitki bahçesi de oluşturacağız. İlçemize tarımın ve üretimin ne kadar önemli olduğunu hatırlatıyoruz. Sadece Safranbolu için değil, Türkiye için de çalışmaya devam ediyoruz.

"ZEYTİN ÜRETİMİNE YOĞUNLAŞTIK"

Başkan Ali Kemal Deveciler, Burhaniye Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

İlçemizde zeytin üretimi ve zeytincilik yaygın. Mülkiyeti belediyemize ait olan atıl durumdaki arazileri değerlendirmeyi hedefledik. Ticaret Odası'yla birlikte yürüttüğümüz çalışmalar kapsamında zeytin ve zeytinyağı için coğrafi işaret aldık, ürünlerin daha yüksek fiyatla pazarlanmasını sağladık. Bahadınlı, Kızıklı, Pelitköy, İskele Mahalleleri'ndeki zeytinliklerde toprak analizi yaptık, zeytinlikleri gübreledik, budadık ve sürdük. Vatandaşların tapulu arazilerindeki zeytin ağaçlarının satışını gerçekleştirdik, atıl durumdaki ağaçların değerlendirilmesini sağladık. Toplanan zeytinleri zeytinyağı, sabun hâline getirdik, web sitesi ve satış noktaları aracılığıyla satışa sunduk. Atalık tohum yetiştirme çalışmalarına devam ediyoruz.

TARIM

ALİ KEMAL DEVECİLER Balıkesir-Burhaniye
Belediye Başkanı

"ÜRETİCİLERİ VE ÇİFTÇİLERİ YALNIZ BIRAKMADIK"

Başkan Zeki Bilgin, Saruhanlı Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Çiftçilerin tarımsal faaliyetlerini daha hızlı ve verimli gerçekleştirmesi için 105 kilometrelik arazi yolunu asfaltladık. Pandemi sürecinde traktör ihtiyacı olan çiftçilere destek olduk, belediyemizin bünyesindeki traktörleri pazar günleri, şahsi traktörümüzü de her gün çiftçilerin kullanımına sunduk. 10 dönümün altında arazisi olan çiftçilere bir defaya mahsus 50 litre mazot yardımı yaptık. Başvuru şartları kabul edilen toplam 157 çiftçiye 7.850 litre mazot desteğinde bulunduk. 15 dönümü geçmeyen arazisi olan dar gelirli çiftçilere zeytin kasası ve buğday tohumu dağıttık.

Belediyemizin Kırsal Hizmetler Müdürlüğü tarafından yürütülen çalışma kapsamında başvurusu kabul edilen 60 çiftçiye 10'ar adet olmak üzere toplam 600 adet zeytin kasası, dekar başına 25'er kilogram buğday tohumu desteğinde bulunduk. Zirai ilaç makinelerine su temin etmek amacıyla kırsalda 30 farklı noktada sondaj ve su depoları yaptık. Sondaj ve su depoları sayesinde üreticilere ve çiftçilere kolaylık sağladık. Bu sayede zamandan ve yakıttan tasarruf edilmesini sağladık. Çiftçilere 120.000 adet domates, patlıcan ve biber fidesi desteğinde bulunduk. Zeytin alımı yapan firmalara kiralanmak üzere Apak Mahallesi'nde zeytin alım merkezi inşa ettik.

Önümüzdeki dönemde çiftçilerin talepleri ve belediyemizin imkânları doğrultusunda yatırım yapacağız, yeni projeleri hayata geçireceğiz. Üreticilere ve çiftçilere destek olmaya devam edeceğiz.

TARIM

ZEKİ BİLGİN Manisa-Saruhanlı
Belediye Başkanı

"SEFERİHİSAR'A YEREL TOHUM MERKEZİ KAZANDIRDIK"

Başkan İsmail Yetişkin, Seferihisar Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Seferihisar'da toprağa ve tohuma sahip çıkarak bu ülkenin geleceğine sahip çıktığımızı biliyoruz. Hayata geçirdiğimiz projeler sayesinde köyden kente göçün aksine, tarımsal üretim yapmak için kentten Seferihisar'ın köylerine yerleşenler oldu. Herkesin temiz ve adil gıdaya erişebildiği bir dünya için çalışmaya devam edeceğiz. 2019 yılında göreve geldiğimizde devam eden tarım projeleri için çalıştık, yeni projelere de başladık.

Yerel tohumların yok olup gitmemesi, üreticilerle tekrar buluşturulması, vatandaşların sağlıklı gıda ürünlerine erişmesi amacıyla merkez kurduk. Merkezde her yıl 45-50 çeşit tohum üretiliyor. Ayrıca her yıl tohum takas şenliği düzenliyoruz. Seferihisar'ın yerel kimliğini ve özelliklerini koruyarak vatandaşların, ürettiği sebze-meyveleri yerel pazarlarda aracısız satması için üretici pazarları kurduk. Kırsal kalkınmayı sağlamak, küçük üreticileri desteklemek, üreticilerin yaşamına katkıda bulunmak, kır-kent arasındaki gelir eşitsizliğini ortadan kaldırmak için kooperatiflerin kurulmasını sağladık. Tarımsal bilgi kuşaktan kuşağa aktarılır, gençlerin üretime dahil olmaması, Türkiye tarımının geleceği açısından risk teşkil ediyor. Gençleri tarımsal üretime teşvik edecek, onları destekleyecek, gençlerin ve Türkiye'nin kazanacağı bir model oluşturuyoruz.

İlçemizdeki üreticilerin iyi tarım uygulamaları dahilindeki çalışmalarının belgelenmesi için sertifikasyon desteği veriyoruz, ücretlerini karşılıyoruz. "Alım Garantili Hindi Projesi" kapsamında sürdürülebilir hayvancılığa destek olmayı hedefledik. Kriterlere uyan 67 üreticiye 20'şer adet olmak üzere toplamda 1.340 hindi dağıttık. Üretimde adil su kullanımına önem verdik. Ultrasonik sayaç sulama sistemi sayesinde daha fazla alan kontrollü sulanıyor. Vahşi sulamayla mücadele ettik, topraktaki bulunan değerli elementlerin yok olmasını ve çoraklaşmayı engelledik.

Önümüzdeki dönemde de tarıma yönelik projelerimize devam edeceğiz. Belediyemiz adına tahsisli devlet ormanı statüsündeki alanlarda çalışmalar yapacağız. Gölcük, Gödençe ve Turgut ormanlık alanlarında amenajman (kesilmesi gereken ağaçların doğal denge göz önüne alınarak düzenlenmesi) çalışmaları gerçekleştireceğiz. İlçemizdeki erkence zeytin ağacıyla sakız ağacının popülasyonunu artırmayı, vatandaşlara daha yeşil bir alan sunmayı amaçlıyoruz.

TARIM

İSMAİL YETİŞKİN

İzmir-Seferihisar
Belediye Başkanı

Belediyemizin arazilerinde salep yetiştirmeyi, katma değeri yüksek ürünler üretmeyi planlıyoruz. Üreticileri, köy yumurtası üretimi için teşvik edeceğiz. Doğal tıp alanında kullanılan amarant (horoz ibiği) bitkisi üretimine başlayacağız. Bu sayede Seferihisar'da yetiştirilen ve farklı alanlarda değerlendirilen tarımsal ürünlere bir yenisi daha eklenecek.

"İYİ TARIM UYGULAMALARINA ÖNCELİK VERDİK"

Başkan Bülent Öz, Çan Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

İyi tarım uygulamalarına yönelik girişimlerde bulunduk. Belediyemizin öncülüğünde kurulan kooperatif bünyesinde markalaşmaya ve satışa ilişkin örneklandırma çalışmaları yapıldı. Belediyemizin başkanvekili Harun Arslan, Çan Süt Üreticileri Birliği'nin başkanıdır, tarım ve hayvancılık konusunda ilçemizde ticari faaliyetler yürütmektedir, ilçe genelinde üreticilere katkısı olacak projeleri hayata geçirmiştir.

Ülkemizin önde gelen tarım uzmanlarıyla birlikte seminerler ve toplantılar düzenlemeyi planlıyoruz. Yerel seçimler öncesinde tarım ve hayvancılık fuarlarıyla festivaller düzenlemeyi hedefliyoruz. Partimizin tarım politikalarına uygun olarak tarımsal destek çalışmalarını sürdüreceğiz.

TARIM

BÜLENT ÖZ

Çanakkale-Çan
Belediye Başkanı

"ERZİN'E HAS ÜRÜNLERİ TANITTIK"

Başkan Ökkeş Elmasoğlu, Erzin Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Erzin'in en önemli geçim kaynaklarından biri, narenciye bahçeleri. 119.668 dekarlık ekili alanda ortalama 779.600 ton üretim yapılıyor. İlçemize has satsuma mandalinasının yaklaşık %30'luk kısmını (ülke çapında) üretiyoruz. İlçemizin diğer geçim kaynağı da zeytin bahçeleri. 19.150 dekarlık ekili alanda ortalama 18.870 ton üretim yapılıyor.

Göreve başlar başlamaz, Erzin Belediyesi Erzin Tarım Ürünleri Ltd. Şti.'yi kurduk. Narenciye, zeytin ve zeytinyağı başta olmak üzere bölgemizde üretilen ürünleri tüketicilere ulaştırmak ve tanıtmak amacıyla internet üzerinden satış yapıyoruz. Erzin Tarım Ürünleri Ltd. Şti., Berlin'de dünyanın en önemli yaş sebze fuarlarından olan Fruit Logistica'ya katıldı, uluslararası birçok firmanın dikkatini çekti. Fuarda, Erzin narenciyesini tanıttık.

İstanbul ve Ankara'da düzenlenen "Hatay Günleri" tanıtım etkinliklerine ve benzeri etkinliklere katıldık, bölgemizin ürünlerini (narenciye, zeytin, zeytinyağı, turuncu reçeli, nar ekşisi, domates ve biber salçası) tanıttık, ürünlerini satışını yaptık, bu sayede üreticilere destek olduk.

Yerli bir yazılım firmasıyla yaptığımız anlaşma kapsamında tarımda dijital dönüşümü sağlayacağız, multispektral kameralı droneleri çiftçilerin hizmetine sunacağız. Devrim niteliğindeki bu hizmetle çiftçiler rekolte tahmininde bulunacak, en fazla %10 yanılma payıyla ürün miktarını öngörerek pazarlığını yapacak, bahçesinde hangi zararlıların olduğunu, bu zararlıların bahçesinin neresinde bulunduğunu öğrenecek, bölgesel müdahale imkânı bulacak, emek, para ve zaman kaybından kurtulacak. Üretim yaptığı alandaki mineral eksikliği, su stresi, don zararı vb. sorunları tespit edecek, soruna müdahale edebilecek, bu sayede ürünlerin verimini artıracak.

TARIM

ÖKKEŞ ELMASOĞLU

Hatay-Erzin
Belediye Başkanı

Çiftçi Malları Koruma Başkanlığı, Ziraat Odası, İlçe Tarım Müdürlüğü, Tarım Arazileri Sulama Kooperatifi'yle işbirliği yapmaya, tarım arazilerinin korunması, ürünlerin pazarlanması gibi konularda fikir alışverişinde bulunmaya devam edeceğiz. Tarımsal üretime ve üreticilere desteğimizi sürdüreceğiz.

"TARIMSAL KALKINMA DERNEKLERİNİ DESTEKLEDİK"

Başkan Fatih Gürbüz, Foça Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

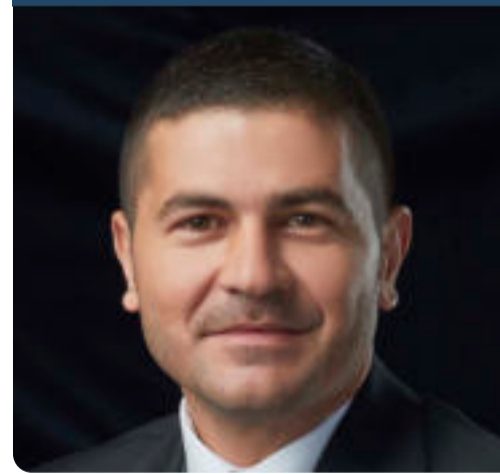
Foça karası üzümü için coğrafi işaret başvurusunu tamamladık. Foça karası üzümü bağcılığı yapılması şartıyla ilçemizdeki nitelikli tarım arazilerini ihaleye çıkarıyoruz. Ege Orman Vakfı işbirliğiyle Gerenköy'deki altı dönümlük araziye sakız fidanı diktik, altı dönümlük araziye ektiğimiz karakılçık buğday tohumundan iki ton ürün elde ettik. Gerenköy'de belediyemizin 12 dönümlük tarım arazisine ektiğimiz buğdaydan da dört ton ürün aldık. İşlenen ve ikişer kilogramlık paketlerle ambalajlanan unu ihtiyaç sahibi vatandaşlara dağıttık. Pandemi döneminde ihtiyaç sahibi vatandaşlara destek olmak için Gerenköy'deki yedi dönümlük verimli araziye sebze-meyve ektik, ürünleri hasat ettik ve dağıttık (15 ton salatalık, üç ton domates, 10 ton biber, 60 ton soğan, üç ton kabak, üç ton kavun, üç ton zeytinyağı, üç ton karpuz, 10 ton patlıcan). Tarımsal kalkınma derneklerinin kurulmasını destekledik. İlçemizde tarımsal kalkınmayı sağlamak amacıyla belediyemizin desteğiyle iki yeni dernek kuruldu. Derneklerde, kadın istihdamı ve doğal ürün yetiştiriciliği ön planda tutuluyor.

TARIM

FATİH GÜRBÜZ

İzmir-Foça
Belediye Başkanı

"ÜRETEEN BELEDİYESİCİLİK ANLAYIŞINI BENİMSEDİK"

Başkan Celal Alper İbaş, Avanos Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Üreten ve üretime destek olan belediyecilik anlayışıyla tarıma uygun arazilerde tarımsal üretime başladık. Belediyemizin İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü, haziran ayında Kızılöz'de belediyemize ait olan 110 dönümlük tarlaya yonca ekti. İlk hasadı ağustos ayında yaptık. Araziyi, beş yıl içinde, yılda beş biçim yapılabilecek şekilde hazırladık. Ektiğimiz yoncaları uygun fiyatla vatandaşlara ulaştırdık. Üreten belediyecilik anlayışıyla çalışmalarımıza devam etmeyi planlıyoruz.

Önümüzdeki dönemde yerel kalkınmaya yönelik çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Tarıma destek olmak amacıyla belediyemizin imkânlarını etkin ve verimli kullanacağız.

TARIM

CELAL ALPER İBAŞ Nevşehir-Avanos
Belediye Başkanı

"LALE VE LAVANTA ÜRETİMİNİ ÖN PLANDA TUTTUK"

Başkan Tunay Türkmen, İhsaniye Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Tarım, ilçemizin başlıca geçim kaynaklarından biridir. İlçemiz geniş ürün (buğday, arpa, patates, haşhaş, ayçiçeği, mısır, pancar) potansiyeline sahiptir. Ülkemizde nadir yerlerde yetişen ters lale (turşail) ilçemizde yetişmektedir. Ürün çeşitliliğini artırmak için tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliğini geliştirmek için çalışmalar yaptık, yatırım şirketleriyle görüştük. Lale ve lavanta üretiminde ilçemizin adını duyurmak için önemli çalışmalar gerçekleştirdik. Ters laleyi (turşail) korumaya aldık, vatandaşlardan ters lale soğanı temin ettik, 80 kökten 160 köke ulaştırdık. Mülkiyeti belediyemize ait olan yaklaşık 6.000 metrekarelik tarlada ziraat mühendisleri eşliğinde çalışmalar yapıyor.

Susuzosmaniye Mahallesi'nde, belediyemizin mülkiyetindeki 15.000 metrekarelik alana Mor Vadi şirketinin desteğiyle angustifoila cinsinde lavanta ekildi, çalışmalar devam ediyor. Lavanta, tıbbi aromatik bitkilerin başında gelmektedir. Lavanta, çeşitli alanlarda kullanılmaktadır. Lavanta üretimi için vatandaşlara ve özel yatırım şirketlerine gerekli desteği sağlayacağız, ilçemize ekonomik açıdan katkıda bulunacağız.

İlçemizde yaşayan vatandaşlara ek gelir sağlamak için 2.400 metrekarelik alanda yediveren çilek yetiştirilmesi ve pazarlanması için özel yatırım şirketleriyle görüştük. Tarlaların sulu tarıma geçmesi için sulama kooperatifi işbirliğiyle dört adet sıhhi kuyu tahsis yapıldı. Elektrik, trafo, hat ve toprak analizi çalışmaları sürüyor.

Akören Mahallesi'ndeki değirmenle vatandaşlara hizmet ediyoruz. Hayvan besleyen vatandaşlara arpa ezme ve kırma, mısır ezme, kuru yem desteği veriyoruz. Ev kadınları, değirmende tarhana, bulgur da yapabiliyor.

Bitkilerin hayatımızda ne kadar önemli bir yer tuttuğunu kullanım alanlarını gördükçe daha iyi anlıyoruz. Doğaya olan tutkumuzu, ona saygı duyarak ve onu koruyarak sürdürmeye çalışıyoruz. Önümüzdeki dönemde ilçemizde bitki çeşitliliğini artıracaktır. İlçemizi tarımsal üretimde kalkındırmayı hedefliyoruz.

TARIM

TUNAY TÜRKMEN Afyonkarahisar-İhsaniye
Belediye Başkanı

"ZEHİRSİZ BAHÇE, ZEHİRSİZ GIDA ANLAYIŞIYLA YOLA ÇIKTIK"

Başkan Ercüment Çervatoğlu, Fındıklı Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Tarımsal üretimi geliştirmek, üretimin sermayeden yana değil, halktan yana yapılmasını sağlamak, sağlıklı ve güvenilir gıdaya ulaşmak amacıyla imece anlayışıyla çalışıyoruz. Tarımsal üretim koşullarının iyileştirilmesine katkıda bulunmak, nitelikli ürünler yetiştirmek, bu ürünleri kooperatifler aracılığıyla halka sunabilmek için toplumcu belediyecilikle çalışmalarımızı sürdürüyoruz. "Zehirsiz bahçe, zehirsiz gıda" anlayışıyla çıktığımız yolda, bölgesel avantajımızı değerlendirerek çay tarımıyla toprağın verimini artırmak, monokültür yöntemine karşı geleneksel meyve üreticiliğini destekleyecek faaliyetlerde bulunuyoruz.

Yerel kalkınma açısından vatandaşları üretime teşvik etmenin, gönüllülük esasının, kapasite artışının ne kadar önemli olduğunu biliyoruz. Geleneksel üretim tarzıyla doğal tarımın önemsenmesi, kendine yetebilen ekonomik döngünün sağlanması için belediyemizin öncülüğünde kurulan Meci Tarımsal Kalkınma Kooperatifi çatısı altında çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Dayanışma ve imece anlayışı doğrultusunda tarımsal üretimde kendimize yetebilecek bir sistem yapılanmasını hedefliyoruz. Bölgemiz, coğrafi özellikleri, iklimi ve bitki örtüsüyle oldukça özel. Bölgemizin dezavantajları olsa da, avantajlarını ön plana çıkarmak bizim için önemli. Yereldeki sorunları çözmek, ihtiyaçları karşılamak amacıyla çiftçilerle, üreticilerle, muhtarlarla, halkla birebir iletişim kurarak, üretim ve ürün koşullarına ilişkin bilgi toplayarak analiz yapacağız. Yöresel ihtiyaçların farklı olması, yöreye özgü tarımsal üretimi zorunlu kılıyor, vatandaşlara destek olmak da önem kazanıyor.

Tarımsal üretime yönelik çalışmalarda Fındıklı Ziraat Odası'yla işbirliği yaptık, belediyemize ait atıl durumdaki 25 dönümlük araziye üretime açtık, geleneksel meyve ağaçları ve sebze fideleri üretmeye başladık.

Bölge halkına her yıl ücretsiz sebze fideleri dağıttık. Meci ve Gençlik Tarım Parkı'nda yetiştirdiğimiz sebzelerden elde edilen beş milyon doğal ve geleneksel tohumları vatandaşlara ücretsiz ulaştırdık. Meci Tarım Parkı'nda hedefimiz, üretimi desteklemek, zehirsiz bahçelerden zehirsiz gıdalara erişmek, bu çalışmaları gelire dönüştürmek. Kooperatif, üreticiler ve tüketicilerle belediyemiz arasında eşitlikçi bütünleşme modeli oluşturmak için çalışıyoruz. Bu kapsamda aile emeğine dayalı tarımsal üretim yapan küçük üreticileri güçlendirerek, elde edilen ürünlerin kooperatif aracılığıyla tüketicilere en uygun fiyatla ulaştırılmasını hedefliyoruz. Kooperatif sayesinde geleneksel meyvelerden katma değeri daha yüksek ürünler üretmek amacıyla örgütlenen üreticiler, üzüm suyundan pekmeze, meyve kurusuna kadar birçok ürün çeşidi geliştirdi. Üreticilerin ve kooperatiflerin ürünlerini iki yıldır Halkın Bakkalı aracılığıyla vatandaşlarla buluşturuyoruz.

Dayanışmayı ve imeceyi büyütürken Borçka, Şavşat ve Hanak'ta tarımsal üretime başladık, Hanak'ta buğday ektik. Doğal gübre kullanarak ürettiğimiz buğdayı değirmenlerde öğüttük, işledik, elde ettiğimiz ürünleri kooperatif ve Halkın Bakkalı aracılığıyla Fındıklı halkına ulaştırdık. Budama, gübreleme vb. konularda eğitimler ve atölyelerle altyapıyı oluşturduktan sonra katma değerli ürünlerin üretilmesini ve kırsal kalkınmayı sağlayacağız.

TARIM

**ERCÜMENT
ÇERVATOĞLU**Rize-Fındıklı
Belediye Başkanı

Geleneksel tarım tekniklerinin ve tohumların korunması için üreticilerle birlikte hareket edeceğiz, sürekliliği sağlamak için süreci takip edeceğiz. Kooperatifle işbirliği yapacağız, örnek çiftlik oluşturup, süt ürünlerini tüketicilerle aracısız buluşturacağız. Aynı zamanda hayvancılığın gelişmesi için üreticilere destek olacağız.

"SULU TARIMA YÖNELİK ÇALIŞMALAR YAPTIK"

Başkan İlhami Bozan, Nurhak Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Üreticiye destek olmayı ve üretimi artırmayı hedefledik. İlçemizin en önemli geçim kaynağı hayvancılığı geliştirmek, göçü engellemek için adımlar attık. Üreticilere destek olduk. Yayla yollarına öncelik verdik, 400 kilometreye yakın stabilize yol çalışması yaptık. İlçemizin keçi peynirini tanıtmak amacıyla belgesel hazırladık. Göçe ilişkin vatandaşların yaşadığı zorluklara değindik. Yaylada yaşayan vatandaşların ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla onları ziyaret ettik. Ücretsiz veterinerlik ve danışmanlık hizmeti verdik. Belediyemizin veteriner hekimi, yaylada ücretsiz danışmanlık hizmeti verdi, doğru tedavi ve aşılama yöntemlerini anlattı. Sulama kanallarını yeniledik, koruge boruları onardık, sulu tarım için destekte bulunduk. Su geçişine engel olan yol ve kavşaklarda düzenleme yaptık. İlçemizin gelir kaynaklarından arıcılık için Bal Ormanı Projesi'ni başlattık, ilçemizin iklimine uygun, bal verimini artıracak ağaç türlerini araştırdık, hazine arazilerinde bu ağaçları toprakla buluşturduk ve yeni bir yaşam alanı yarattık.

Önümüzdeki dönemde belediyemizin imkânları doğrultusunda çiftçilere mazot desteğinde bulunmayı, yaylalara sulaklar yapmayı planlıyoruz. Yaylalarda atıl durumdaki su kaynaklarını meraya kazandırmayı, hayvancılıkla uğraşan vatandaşların yaşadığı su problemini çözmeyi hedefliyoruz. Çiftçilere tohum ve gübre desteği vermeyi amaçlıyoruz. Damızlık keçi ve koyun hibe etmeyi, üretimi artırmayı planlıyoruz.

TARIM

**İLHAMİ
BOZAN**Kahramanmaraş-Nurhak
Belediye Başkanı

"TARIM KOOPERATİFLERİNİN KURULMASINI DESTEKLEDİK"

Başkan Yurtseven Bozdemir, Bahadın Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Tarım kooperatiflerinin kurulmasını ve faaliyetlerini destekledik. Tarım arazilerine ulaşımı kolaylaştırmak için arazi yollarında düzenleme yaptık. Çiftçilerin, ürünlerini satmasına yardımcı olmak için kantarları elektronik kantarla değiştirdik. Çiftçilerle toplantılar yaptık. Üretimde verimliliği sağlamak ve maliyeti düşürmek için tarım arazilerinin toplulaştırılması için belediyemizin meclisinde karar aldık, DSİ 12. Bölge Müdürlüğü'ne başvuruda bulunduk, ancak olumlu yanıt alamadık. Merada ve arazilerde hayvanların su ihtiyacını karşılamak için yeni çeşmeler yaptık, eski çeşmeleri de onardık. Suyun bulunmadığı alanlara belediyemizin tankerleriyle su taşıyoruz, hayvanların su ihtiyacını gideriyoruz.

Önümüzdeki dönemde çiftçilerin, ürünlerini değerinde satabilmesi için yeni kooperatifler kurmak amacıyla girişimde bulunacağız. Arazilerin toplulaştırılması için tekrar başvuru yapacağız. Beldemizdeki Tarım Kredi Kooperatifi'nin tekrar açılmasını sağlamak için çalışmalar yapacağız. Çiftçilerin bilgisini artırmak için İlçe Tarım Müdürlüğü işbirliğiyle eğitim seminerleri düzenleyeceğiz. Hayvancılığın geliştirilmesi için meraya yakın bir yerde yer tahsis edeceğiz.

TARIM

YURTSEVEN BOZDEMİR

Yozgat-Sorgun-Bahadın Belediye Başkanı

Yeraltı su kuyuları açarak basınçlı sulu tarıma geçmeyi planlıyoruz. Tahıl ve bakliyat ürünleri için eleme ve paketlenme tesisi kuracağız. Toprak analizi yapılması için üreticilere makine ve ekipman desteğinde bulunacağız. Son teknolojiye uygun seralar oluşturacağız. Bağcılığı ve meyveciliği geliştirmeyi hedefliyoruz.

"ÜRETİM SEFERBERLİĞİ BAŞLATTIK"

Başkan Mustafa Doğan, Göktepe Belediyesi'nin tarıma yönelik çalışmalarını Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Göreve gelir gelmez, beldemizin yıllardır ekilip dikilmeyen tarım arazilerinde üreticilerle birlikte üretim seferberliği başlattık. Belediyemize ait olan 60 dönümlük araziye imece usulüyle nohut ekildi, binlerce kişiyle hasat yapıldı. Ürünlerin pazarlanması için markamızı oluşturduk ve e-ticaret yoluyla ürünleri satışa sunduk. Elde edilen gelirin tamamı, üniversitede okuyan öğrencilere eğitim bursu olarak veriliyor.

Üretmek isteyen vatandaşlara ücretsiz nohut, siyez buğdayı, sebze fideleri, badem ve ceviz fidanları dağıttık, üretim seferberliğine katkıda bulduk. Beldemizde üretilen ürünleri çeşitlendirdik. Kadınlar üreticiler için kooperatif kurduk. Kullanılmayan eski karakol binasını yeniledik, Doğal Ürünler Üretim Evi'ne dönüştürdük, kadın kooperatifine tahsis ettik, kadınlar için makine ve ekipman temin ettik.

Beldemizdeki tarihi su değirmenini restore ettik, vatandaşların hizmetine sunduk, mısır ve buğdayın neredeyse ücretsiz öğütülmesini sağladık, üreticilere destek olduk. Atalık tohumlardan domates, biber ve patlıcan fideleri ürettik, vatandaşlara ücretsiz dağıttık. Sulama suyu için sondaj çalışmaları yaptık, güneş enerjisi panelleri vasıtasıyla yeraltından su çıkardık. Bu yıl, 15 dönümlük araziye buğday ektik. Elde edilecek ürünleri kooperatife hibe edeceğiz. Önümüzdeki dönemde de tarımsal üretimi ve üreticileri desteklemeye devam edeceğiz.

TARIM

MUSTAFA DOĞAN

Karaman-Sariveliler-Göktepe Belediye Başkanı

BELEDİYELERDEN HABERLER

HİZMET

Adana Büyükşehir Belediyesi, kent genelinde yeşil alanları ve çocuk oyun alanlarını artırıyor.

Adana Büyükşehir Belediyesi, Sarıçam ilçesi, Yıldırım Beyazıt Mahallesi'nde Yıldırım Beyazıt Parkı'nı açtı. Parkta, çocuk oyun grubu, basketbol sahası ve oturma alanları yer alıyor. Parkın açılışına, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Başkan Zeydan Karalar, siyasetçiler, meclis üyeleri, muhtarlar, bürokratlar ve vatandaşlar katıldı. Muhtar Cengiz Tutar, izbe bir alanın sosyal donatı alanına dönüştüğünü ifade etti, Başkan Zeydan Karalar başta olmak üzere emeği geçenlere teşekkür etti.

Kemer Belediyesi, e-devlete bağlanıyor.

Kemer Belediyesi ve Sysis Bilgisayar Sistemleri Tic. Ltd. Şti.'yle yapılan anlaşma kapsamında Kemer Belediyesi'nin otomasyon sistemi yenileniyor. Kemer Belediyesi, "starcities" otomasyon sisteminin 2023 versiyonunun entegre edilmesinden sonra vatandaşlara daha kaliteli, hızlı ve güvenilir hizmet verecek. Web tabanlı sistem, vatandaşların belediyeye gitmeden tüm işlemlerini gerçekleştirmesini sağlayacak. Kemer Belediye Başkanı Necati Topaloğlu, kurulacak sistemin 2023 versiyonu olacağını belirtti.

Atakum Belediyesi, "Genç Ata Kart" için başvuruları başlattı.

Atakum Belediyesi, üniversite öğrencilerinin Atakum'un geleceğinde söz sahibi olabilmesi için adres taşıma kampanyası başlattı. İkametgâhını Atakum'a taşıyan öğrenciler için özel indirim fırsatları sunan Genç Ata Kart'ın başvuruları başladı. Genç Ata Kart'a www.atakumluyum.com adresinden ya da Atakum Belediyesi Hasan Ali Yücel Gençlik, Bilim ve Sanat Merkezi'nden başvuru yapılabilecek. Genç Ata Kart, 30 yaşından küçük gençlere avantajlar sunacak.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, iş arayanlarla işverenler arasında köprü oluyor.

Antalya Büyükşehir Belediyesi İş Danışmanlık Ofisi, 2022 yılında da iş arayanlarla işverenleri bir araya getirdi. Özel sektörde faaliyet gösteren firma temsilcileriyle görüşmeler yapan İş Danışmanlık Ofisi, firmaların açık pozisyonlarını bir havuzda topluyor. Özel sektörde çalışmak üzere başvuruda bulunan vatandaşlar, mesleki yeterliliklerine göre firmalara yönlendiriliyor. Firmalar, işin uygunluğuna göre vatandaşları işe yerleştiriyor. Özel sektörde çalışmak için başvuruda bulunan 3.447 vatandaşın 2.427'sini eğitime, mesleğine ve becerilerine göre iş görüşmelerine yönlendiren İş Danışmanlık Ofisi, 2022 yılında 2.106 vatandaşın özel sektörde istihdam edilmesini sağladı.

Çankaya Belediyesi Minik Adımlar Bebek Kütüphanesi, 0-3 yaş arasındaki çocukların bilişsel gelişimine destek veriyor.

Çankaya Belediyesi, bebeklere yönelik kütüphane hizmeti veriyor. Minik Adımlar Bebek Kütüphanesi, 0-3 yaş arasındaki çocukların bilişsel gelişimine katkıda bulunuyor. Bebekleri kitaplarla buluşturan Minik Adımlar Bebek Kütüphanesi'nde, 0-3 yaş arasındaki çocuklar için etkinlikler düzenleniyor. Kütüphanede, 0-3 yaş arasındaki çocuklar görsel okuma döneminde faydalanacakları oyuncaklar ve dokunmatik kitaplar yer alıyor. Uzmanlar tarafından ebeveynlere kişisel gelişim eğitimleri de veriliyor. Randevu sistemiyle hizmet veren Minik Adımlar Bebek Kütüphanesi'nin iç mekânı da özel tasarlandı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, toplu taşıma yerleşkesini hizmete sundu.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, "Mersin Yükseliyor, 41 Kere Müjde, 41 Yeni Açılış" sloganıyla çalışmalarını sürdürüyor. Bu kapsamda toplu taşıma yerleşkesi açıldı. Açılışa, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ve Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seçer de katıldı. Vatandaşlara hizmet verecek 272 yeni otobüsün 41 adedi daha teslim alındı. Otobüs şoförleri, tam donanımlı yerleşkeden faydalanacak olmanın heyecanını yaşadı. Toplu taşıma yerleşkesi, vatandaşlardan tam not aldı.

Ceyhan Belediye Başkanı Hülya Erdem, "Bugün Köydeyiz" toplantılarına devam ediyor.

Ceyhan Belediye Başkanı Hülya Erdem, "Bugün Köydeyiz" toplantıları kapsamında köyleri ziyaret etmeye devam ediyor. Ceyhan'ın tüm köylerini adım adım gezen, vatandaşların sorunlarını dinleyen, bu sorunlara çözüm üreten Başkan Hülya Erdem, "Sorunları dinliyor, dertlere derman oluyoruz," dedi. Ceyhan Belediyesi'nin sosyal demokrat belediyeçilik anlayışından taviz vermeden, insan odaklı çalışmaları şiar edindiğini dile getiren Başkan Erdem, "İlçemizdeki mahallelerde ve köylerde yaşayan vatandaşlarla daima bir arada olacağız, dertleşeceğiz, konuşacağız, sorunları yerinde tespit edip çözüm üreteceğiz," diye konuştu.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Sultanbeyli Belediyesi işbirliğiyle "Sultanbeyli 100. Yıl Spor Kompleksi" hizmete sunuldu.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, Sultanbeyli Belediye Başkanı Hüseyin Keskin ve Kartal Belediye Başkanı Gökhan Yüksel, "300 Günde 300 Proje" maratonu kapsamında Mimar Sinan Mahallesi'nde hizmete alınan yaklaşık 40 dönümlük spor kompleksini, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin spor okullarında eğitim gören öğrencilerle birlikte hizmete açtı. Başkan Ekrem İmamoğlu, "İstiyoruz ki, sağlıklı olun, sporla kalın, sporcu olun. İlla yarın iyi bir futbolcu olmayabilirsiniz, iyi bir tenis oyuncusu olmayabilirsiniz, ama doktor da olsanız, öğretmen de olsanız, belediye başkanı da olsanız, bu güzel eğitimlerin hepsi size katkıda bulunacak. Onun için lütfen buralara gelin ve bizimle beraber olun, iyi eğitimler alın," dedi.

Bozüyük Belediyesi, "Kurtuluş Savaşı Anı Evi ve Bozüyük Yeni Seyir Terası Projesi" için temel attı.

Kurtuluş Savaşı Anı Evi ve Bozüyük Yeni Seyir Terası Projesi'nin temel atma törenine, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu da katıldı. Proje, İstanbul Büyükşehir Belediyesi desteğiyle hayata geçirilecek. CHP Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu ve Bozüyük Belediye Başkanı Mehmet Talat Bakkalcıoğlu, temel atma töreninde birer konuşma yaptı.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, Kapaklı Engelsiz Yaşam Merkezi'ni hizmete sundu.

Kapaklı Engelsiz Yaşam Merkezi, engelli bireylerin sosyalleşmesi ve toplumsal hayatta daha aktif olması için hayata geçirildi. Kapaklı ilçesi, Cumhuriyet Mahallesi'ndeki merkezde, spor salonu, fizik tedavi odası, çocuk bakım odası, kafeterya, dört adet atölye, idari odalar, çok amaçlı salon, yemek odası, altı adet misafirhane ve bilgisayar atölyesi yer alıyor. Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Albayrak, "Önyargılar ortadan kaldırıldığında özel gereksinimli bireylerin aşamayacağı hiçbir engel yoktur," dedi.

Hatay Büyükşehir Belediyesi, "Doğanın Dilini Anla" projesine ev sahipliği yapmaya hazırlanıyor.

Samandağ Belediyesi'nin meclis üyesi Sinem Kayıkcı'nın Hatay Büyükşehir Belediyesi'ne sunduğu "Doğanın Dilini Anla" projesi, Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı Lütfü Savaş'ın onayıyla hayata geçiyor. Projeye, Hatay Büyükşehir Belediyesi Sağlık ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı ev sahipliği yapacak. "Doğanın Dilini Anla" projesi kapsamında toplantılar düzenlenecek. Hazırlanacak kongre için alanında uzman kişilerden ve yetkililerden destek istenecek. Hatay Büyükşehir Belediyesi yetkilileri, projeye destek olmak ve katkıda bulunmak isteyen veterinerleri, hayvanseverleri ve çevre aktivistlerini toplantıya davet etti.

Büyükçekmece Belediyesi ve Cheonan Belediyesi işbirliğiyle "Kore Evi" yapılacak.

Büyükçekmece Belediyesi'nin kardeş belediyesi Cheonan Belediyesi işbirliğiyle Büyükçekmece'ye "Kore Evi" yapılacak. Kore Cumhuriyeti Chungcheongnam-Do bölgesinin Belediye Meclis Başkanları Derneği, Cheonan Belediyesi Meclis Başkanı Jeoung Dohee, 16 kentin meclis başkanları ve 21 meclis üyesi Büyükçekmece Belediyesi'ni ziyaret etti. Büyükçekmece Belediye Başkanı Hasan Akgün, Kore Evi'nin kardeş şehir ilişkisinde önemli bir simge olacağını belirtti. Başkan Hasan Akgün, "Birlikte iyi bir projeye imza attık. Burada öncelikle ilçemizde yaşayan Kore gazisi büyüklerimizi ve ailelerini ağırlayacağız. Savaş zamanından kalan malzemeler Kore Evi'nde sergilenecek," dedi.

Safranbolu Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü Atölyeler Şefliği, çalışmalarına devam ediyor.

Safranbolu Belediyesi, üreten belediye anlayışıyla çalışmalarını sürdürüyor. Belediyenin atölyesinde, park kamelyasından oturma bankalarına, kütüphane mobilyalarına kadar birçok kent mobilyası yapılıyor. Safranbolu Belediye Başkanı Elif Köse, kent mobilyası üretiminde dışa bağımlılığı sona erdirmeyi hedeflediklerini belirtti, "2022 yılında parklar için kamelya, oturma grupları, park mobilyaları imal ettik, bu mobilyaların montajını yaptık. Üç yılı aşkın süredir üreten, ürettiğini Safranbolu için kullanan bir belediyeyiz," dedi.

Muğla Büyükşehir Belediyesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne gelen ihtiyaç sahibi hastaları ve hasta yakınlarını misafir ediyor.

Muğla Büyükşehir Belediyesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne tetkik ve tedavi için gelen ihtiyaç sahibi hastaları ve hasta yakınlarını misafir ediyor. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde bir günden daha fazla tedavi göreceğini belgeleyen hastalar ve hasta yakınları, 444 48 01 numaralı çağrı merkezi üzerinden Sağlık Hizmetleri Şube Müdürlüğü'ne başvurabiliyor. Sağlık kuruluşunda tedavi gördüğünü beyan eden vatandaşlar, tedavi süresince Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin anlaşmalı olduğu otellerde misafir ediliyor. Vatandaşlar, kaldıkları otelin tüm hizmetlerinden de yararlanabiliyor.

Avcılar Belediyesi ekipleri, karla mücadele hazırlıklarını tamamladı.

Avcılar Belediyesi ekipleri, İstanbul'da etkili olması beklenen kar yağışı öncesinde ilçede olumsuz bir durum yaşanmaması için çalışmalarını sürdürüyor. 70 araç, 400 personel, 1.700 ton tuz ve solüsyonla karla mücadele hazırlıkları tamamlandı. Vatandaşlar, olası olumsuzluklarda Avcılar Belediyesi Çağrı Merkezi'nin 444 69 89 numaralı telefonuna 7/24 ulaşabilecek. Ekipler, ilçe genelinde buzlanmaya da anında müdahale edecek. Avcılar Belediye Başkanı Turan Hançerli, "Vatandaşların herhangi bir olumsuz durumla karşılaşmaması için ilçe genelinde 7/24 esasına göre teyakkuz hâlinde olacağız ve çalışmalarımızı sürdüreceğiz," dedi.

Çorlu Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü ekipleri, kar ve buzla mücadele hazırlıklarını tamamladı.

Çorlu Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü ekipleri, karla mücadele için hazır. Çorlu Belediye Başkanvekili Mert Yılmaz ve Başkan Yardımcısı Özcan Veysel Tunçcan, çalışmalar hakkında ekiplerden bilgi aldı. Olası kar yağışı nedeniyle özellikle ana arterlerde araç trafiğinin aksamaması, trafik kazalarının engellenmesi, vatandaşların ulaşımında sorun yaşamaması için hazırlıklar tamamlandı. Belirlenen güzergâhlarda dört ayrı ekip tarafından solüsyon ve tuzlama çalışması yapılacak.

Çiğli Belediyesi, BM Uluslararası Göç Örgütü'nün desteğiyle "Sağlıklı Atıştırmalıklar Tesisi" kuruyor.

Çiğli Belediyesi, BM Uluslararası Göç Örgütü'nün desteğiyle Kaklıç Mahallesi'nde hayata geçireceği Sağlıklı Atıştırmalıklar Tesisi'nde, 18-50 yaş arasındaki 30 kadına "Freeze Dry" yöntemiyle kurutulacak meyve-sebzelerin sağlıklı atıştırmalıklara dönüştürülmesine yönelik mesleki eğitim verecek, kursiyerlerin yarısını mülteci kadınlar oluşturacak. Çiğli Belediye Başkanı Utku Gümrükcü, "BM Uluslararası Göç Örgütü'nün desteğiyle hayata geçireceğimiz 'Sağlıklı Atıştırmalıklar Tesisi' sayesinde israfın önüne geçeceğiz ve çiftçilerin elinde kalan ürünleri alacağız. Bu sayede hem çiftçilere destek olacağız hem de o ürünleri, katma değeri yüksek, sağlıklı ürünlere dönüştüreceğiz. Bu tesiste üretilen ürünleri okullarda çocuklara öğün desteği olarak sunacağız," dedi.

Edremit Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü, yol çalışmalarına devam ediyor.

Edremit genelinde doğalgaz ve altyapı çalışmaları nedeniyle bozulan yollar yenileniyor. Ekipler, Ege Caddesi'ndeki çalışmalarına hız verdi. Ege Caddesi'ni ve bağlantılı sokakları kilitli parke taşla kaplayan ekipler, yolları da yeniliyor. Altınkum Mahallesi, 3040 Sokak'ta da iyileştirme çalışmaları yapılıyor. İyileştirme çalışmalarının ardından sathi kaplama da yapılacak.

DAYANIŞMA

Ankara Büyükşehir Belediyesi Halk Ekmek Fabrikası, ilklere imza atıyor.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Halk Ekmek Fabrikası, EGO otobüsünden dönüştürülen "Başkent Mobil Market" aracılığıyla Ankara'nın 25 ilçesine ulaşacak. %100 yerli besi hayvanlarından temin edilen et, kıyma ve tavuk ürünleri, "Başkent Mobil Market" ve "Başkent Market" aracılığıyla uygun fiyattan satışa sunulacak. Ankara Halk Ekmek Fabrikası Genel Müdürü Tamer Eski, "Yeni bir uygulamayı daha hayata geçiriyoruz. Ankaralı hemşerilerimize destek olmak amacıyla fiyat indirimine gitmeyi uygun gördük. Tasarımını ve dönüşümünü gerçekleştirdiğimiz bu otobüse 'Başkent Mobil Market' ismini veriyoruz. Ramazan ayının sonuna kadar Ankara'nın 25 ilçesinde uygun fiyatlı kırmızı et ve beyaz et satışı yapacağız," dedi.

Bayraklı Belediyesi, ihtiyaç sahibi vatandaşlara desteğini sürdürüyor.

Bayraklı Belediyesi, kış mevsiminin başlamasıyla birlikte sosyal yardımlarını da artırdı. Eylül ayından bu yana 3.437 kişiye giyim yardımı yapan belediye ekipleri, 5.982 aileye battaniye, 5.292 aileye erzak paketi dağıttı. Son beş ayda 451 aileye yakacak yardımı yapıldı. 88 hanenin soba ihtiyacı giderildi. Bayraklı Belediye Başkanı Serdar Sandal, "Bayraklı'da büyük bir aileyiz. Her zorlu koşulda vatandaşların yanında olacağız," dedi.

Marmaris Belediyesi ekipleri, sel felaketinden etkilenen vatandaşlar için seferber oldu.

Marmaris'te etkili olan sağanak yağmurda İçmeler Mahallesi'nde su baskınları ve taşkınlar meydana gelmişti. Marmaris Belediyesi, sel felaketinin ardından vatandaşların yaralarını sarmak için seferber oldu. Marmaris Belediyesi Sosyal İşler Müdürlüğü ekipleri, hasar gören evleri ziyaret etti, ihtiyaçları öğrendi. Park ve Bahçeler ekipleri ise, fırtına nedeniyle zarar gören ve tehlike oluşturan noktalarda ağaç budama işlemini hafta sonu da sürdürdü.

Mezitli Belediyesi Dayanışma Evi'ni, Rusça konuşan topluluk temsilcileri ziyaret etti.

Mersin'de yaşayan, Rusça konuşan topluluk temsilcileri, Mezitli Belediyesi'nin ihtiyaç sahibi vatandaşlarla hayırseverleri bir araya getirdiği Dayanışma Evi'ni ziyaret ederek çalışmalar hakkında bilgi aldı. Dayanışma Evi sorumlusu Pelin Yalman ve gönüllü Süreyya Özdemir'le sohbet eden Rus gazeteci, gönüllü çevreci Elena Volodina, Mersin Rus Cemiyeti kurucusu, gönüllü Alena Dyakonova ve "Mersin Plaj Voleybolu" organizatörü Can Özdemir'in de aralarında olduğu Rus ülkelerinden gelen topluluk üyeleri, yardım malzemelerinin toplanması, temizlenerek gruplara ayrılması ve ihtiyaç sahiplerine ulaşması sürecini ayrıntılarıyla öğrendi. Rusça konuşan topluluk temsilcileri, Dayanışma Evi'nin daha kapsamlı şekilde hizmet verebilmesi için çalışma yapacaklarını belirtti.

EĞİTİM

Aydın Büyükşehir Belediyesi, ailelere otizm hakkında eğitim veriyor.

Eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak için birçok proje yürüten Aydın Büyükşehir Belediyesi, otizmlili bireye sahip olan aileleri bilinçlendirmeyi sürdürüyor. Çalışma kapsamında Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü öğretim üyesi Dr. Ceyhun Servi tarafından ailelere eğitim verildi. Eğitimde, özel gereksinimli bireylerin davranışları örnekler üzerinden anlatıldı. Aydın Büyükşehir Belediye Başkanı Özlem Çerçioğlu, otizmle ilgili bilinçlendirme çalışmalarına devam edeceklerini belirtti.

İzmit Belediyesi, Bağ Projesi'yle kadınlara destek oluyor.

İzmit Belediyesi'yle Kocaeli İş Kadınları ve Yöneticileri Derneği işbirliğiyle hayata geçirilen Bağ Projesi'nin eğitimleri devam ediyor. İzmit Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü, kadınların sosyal hayatta ve iş hayatında yer almasına önem veriyor, Bağ Projesi'ni KOİDER'le ortaklaşa yürütüyor. "İzmit Kadın Girişimcilerini Arıyor" sloganıyla devam eden projede eğitim almaya hak kazanan 16 kadın, İzmit Kadın Girişimciler Merkezi'nde eğitim alıyor. İthalat, ihracat, kaynak yönetimi, markalaşma, ticari faaliyetlerde hukuki sorunlar ve çözüm yolları, e-ticaret gibi birçok konuda eğitim alan kadınlara alanında uzman isimler yardımcı oluyor.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Bilim Deneysel Merkezi ve Sabancı Uzay Evi işbirliğiyle düzenlenen yarıyıl atölyelerine katılan çocuklar eğlence ve bilimle buluştu.

Eskişehir Büyükşehir Bilim Deneysel Merkezi, çocuklara bilimi sevdirmek amacıyla başarılı çalışmalarına devam ediyor. Çocukların yarıyıl tatilini verimli geçirmesi için Bilim Deneysel Merkezi ve Sabancı Uzay Evi tarafından atölyeler düzenlendi. Atölyeler, BM'nin sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda hazırlandı. 8-12 yaş arasındaki çocukların katıldığı "Benim Uzay Gemim" atölyesinde çocuklar hem eğlendi hem de öğrendi. "Algoritmadan Çıktık Yola", "Görevimiz Robot" ve "İskelet Sistemimiz Nasıl Çalışır?" atölyeleri de çocukların ilgisini çekti.

Menteşe Belediyesi, kodlama ve robotikle 3D tasarım ve yazıcı eğitimlerine başlıyor.

Menteşe Belediyesi tarafından düzenlenen eğitimler, 11 Şubat'ta başlayacak. Ortaokul ve lise öğrencileri, eğitimlerden ücretsiz yararlanacak. Lise öğrencilerine 3D tasarım ve 3D yazıcı kullanımı eğitimi verilecek. Ortaokul öğrencilerine yönelik kodlama ve robotik eğitimi kapsamında blok tabanlı kodlama, arduino tabanlı proje hazırlama, sensörlerin kullanımı, akıllı ev projeleri ve 4 eksenli robot kol yapımı eğitimleri verilecek. Her iki eğitim grubu, iki ay boyunca cumartesi günleri iki saat eğitim alacak.

Balçova Belediyesi ve Yeni Kuşak Köy Enstitüleri Derneği Genel Merkezi işbirliğiyle "Köy Enstitüleri ve Yerel Yönetimler Çalıştayı" düzenlendi.

Köy enstitüleri, Balçova'da düzenlenen çalıştayda ele alındı. Balçova Belediyesi ve Yeni Kuşak Köy Enstitüleri Derneği işbirliğiyle düzenlenen Köy Enstitüleri ve Yerel Yönetimler Çalıştayı'nda, "Köy enstitülerinin temel kazanımlarının günümüzde yerel yönetimlerdeki karşılığı ne olmalıdır?" sorusunun cevabını bulmak için kısa bir panel düzenlendi. Prof. Dr. Kemal Kocabaş'ın moderatörlüğündeki panelde, CHP İzmir Milletvekili Murat Bakan, Köy-Kop Genel Başkanı Neptün Soyer ve önceki dönem Balçova Belediye Başkanı Mehmet Ali Çalkaya, köy enstitülerinin günümüzdeki karşılığı olan yerel yönetim ve kooperatifçilik uygulamalarını anlattı.

KÜLTÜR-SANAT

Kırşehir Belediyesi, kültür-sanat etkinliklerine devam ediyor.

Kırşehir Belediyesi Şehir Tiyatrosu, Sait Sargın'ın yazıp yönettiği "Sıra Kimde" adlı oyunu sahneledi. Kırşehir Belediye Başkanı Selahattin Ekicioğlu, Kırşehir'in kültür-sanat alanında gelişmesi için birçok projeyi hayata geçirdiklerini belirtti. Başkan Ekicioğlu, "Tiyatro, yaşamın bir parçasıdır ve hayatı yansıtır. Yaşamın içindeki acılar ve sevinçler, kimi zaman güldüren, kimi zaman düşündürülen olaylar sanatçılar tarafından sahnede canlandırılır. Sait Sargın'ın yazıp yönettiği 'Sıra Kimde' adlı oyunun sahnelenmesinde emeği geçenleri kutluyorum," dedi.

Ayvalık Belediye Tiyatrosu, "Seni Alırsa Fırtına" adlı tiyatro oyununu sahneledi.

Mübadele'nin 100. yıldönümü etkinlikleri kapsamında Ayvalık Belediye Tiyatrosu tarafından ilk kez sahnelenen "Seni Alırsa Fırtına" adlı oyun, tiyatroseverlere duygulu bir gece yaşadı. Oyun, Türkiye ve Yunanistan arasında 30 Ocak 1923'te imzalanan Türk-Rum Nüfus Mübadelesi Anlaşması'nın ardından zorunlu göçe tabi tutulan insanların yaşadıklarını anlatıyor. Ayvalık Belediyesi Kültür Sanat Koordinatörü Erkan Cılak'ın yazıp yönettiği, 1923-1938 yılları arasındaki yarım kalmış bir aşk hikayesi üzerinden Ayvalık'ta yaşanan sosyo-kültürel değişimi bir kadının gözünden anlatan oyunda, birçok izleyici duygulu anlar yaşadı ve gözyaşlarını tutamadı.

Konak Belediyesi ve **Selçuk Belediyesi**, mübadelenin 100. yıldönümünde "Mübadele 100 Yıllık Hasret" sergisini düzenledi.

"Mübadele 100 Yıllık Hasret" sergisinin açılış konuşmasını yapan Konak Belediye Başkanı Abdül Batur, mübadelenin 100. yılında düzenledikleri etkinliklerle iki yakanın insanının birbirine daha da yaklaştığını ifade etti. Barışın egemen olduğu bir dünya vurgusu yapan Başkan Batur, Ege'nin barışın denizi olduğunu dile getirdi. Selçuk Belediye Başkanı Filiz Ceritoğlu Sengel, hem Girit göçmeni hem de uzun yıllar Eşrefpaşa'da yaşamış bir annenin kızı olarak Konak Belediye Başkanı Abdül Batur'un önerdiği sergi fikrini heyecanla karşıladıklarını ifade etti. Konuşmaların ardından, mübadele günlerinden kalan aile yadigarı fotoğraf, el işi ve ev eşyalarının yer aldığı sergi gezildi.

Yenişehir Belediyesi, "1.Yenişehir Çocuk Oyunları Festivali" düzenledi.

Yenişehir Belediyesi, her kesimi sanatla buluşturmayı sürdürüyor. Çocukların yarıyıl tatilini sanatla birleştiren ve etkinlikler hazırlayan Yenişehir Belediyesi, "1. Yenişehir Çocuk Oyunları Festivali" düzenledi. Çocuklar, yarıyıl tatilinde eğitici ve eğlenceli tiyatro oyunları ile buluştu. Festival sayesinde çocukların yarıyıl tatili dolu dolu geçti. Festivale ilgi yoğun oldu.

Gaziemir Belediyesi, mübadelenin 100. yıldönümünde etkinlik düzenledi.

Gaziemir Belediyesi'nin mübadelenin 100. yıldönümü için düzenlediği etkinlikte, "100 Yıllık Hikâyemiz Seydiköy" adlı film gösterildi. Balkan Müzikleri Topluluğu'nun sahne aldığı etkinlikte duygu dolu anlar yaşandı. Gaziemir Belediye Başkanı Halil Arda ve eşi Deniz Arda'nın ev sahipliğinde düzenlenen etkinliğe, CHP İzmir İl Başkanı Şenol Aslanoğlu, belediye başkan yardımcılarını, meclis üyeleri, filmde rol alanlar ve çok sayıda vatandaş katıldı. Balkan ülkelerinden anavatanına göç etmek zorunda kalan ailelerin karşılaştıkları zorlukları ve Türkiye'de yeni bir yaşam kurma sürecini anlatan filmi izleyenler duygu dolu anlar yaşadı.

Beşiktaş Belediyesi'nin desteğiyle Fransız sanatçı Mathieu Forget'in "Yolculuğa davet #4" adlı sergisinin kapıları sanatseverlere açıldı.

Dans, performans, fotoğraf, kamera ve dijital estetik alanlarında çalışan çok yönlü Fransız sanatçı Mathieu Forget, "Yolculuğa davet #4" adlı sergisi, Institut Français Türkiye'nin davetiyle, Beşiktaş Belediyesi'nin desteğiyle tarihî Hüsrev Kethüda Hamamı'nın büyüleyici ortamında sanatseverlere kapılarını açtı. "Uçan Fransız" olarak anılan sanatçı Mathieu Forget, büyüleyici sergisiyle İstanbulluları etkiledi. Uğurhan Akdeniz'in açılış etkinliği için özel olarak hazırladığı performansında Forget'e sema gösterisiyle Alper Akçay ve Neyzen Burak Malçok eşlik etti. Etkinlik sonrası açıklamalarda bulunan sanatçı, Türkiye'ye her zaman ilgisinin olduğunu dile getirdi.

ETKİNLİK**Saray Belediyesi**, "Mutlu Çocuk Saatleri" etkinliği düzenledi.

Saray Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, yarıyıl tatiline giren çocuklar için Saray Atatürk Kültür Merkezi'nde "Mutlu Çocuk Saatleri" etkinliği düzenledi. Çocuklar doyasıya eğlendi. "Mutlu Çocuk Saatleri" kapsamında birbirinden farklı atölyeler yapıldı. Gün boyunca birbirinden eğlenceli atölyelerde buluşan çocuklar, eğlenerek öğrendi. Saray Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Arif Naci Öngören, çocukların mutlu bir gün geçirmesi için geniş kapsamlı bir program hazırladıklarını belirtti.

Bandırma Belediyesi ve Balkan Göçmenleri Derneği Bandırma Şubesi işbirliğiyle düzenlenen "Balkan Göçmenleri Çalıştayı" sona erdi.

Mübadelenin 100. yıldönümü kapsamında düzenlenen çalıştayda, mübadillerin yaşadığı sorunlar ele alındı, fikir alışverişinde bulunuldu. Çalıştaya katılım yoğun oldu. Bandırma Belediye Başkanı Tolga Tosun'un ev sahipliğinde gerçekleştirilen çalıştaya, CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın, CHP Genel Merkezi Balkan Masası Başkan Yardımcısı ve CHP Bursa Milletvekili Yüksel Özkan, CHP Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin, Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanvekili Mehmet Birol Şahin, BALGÖÇ Bursa Genel Başkanı Prof. Dr. Emin Balkan, Bandırma BALGÖÇ Şube Başkanı İlhan Özer, Balkan Masası temsilcileri, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ve çok sayıda vatandaş katıldı.

Efeler Belediyesi'nin düzenlediği Deve Güreşi Festivali'ne ilgi yoğun oldu.

Işık Mahallesi'ndeki arenada düzenlenen Efeler Geleneksel Deve Güreşi Festivali'nde çok sayıda deve kıyasıya mücadele etti. Çevre il ve ilçelerden gelen güreşseverler hem yarışları izledi hem de piknik yaptı. Deve sahipleri ve güreşseverler, deve güreşi kültürünü yaşattığı için Efeler Belediye Başkanı Mehmet Fatih Atay'a teşekkür etti. Başkan Mehmet Fatih Atay, "Bu kültürün gelecek nesillere taşınması için elimizden geleni yapacağız," dedi.

Mudanya Belediyesi, Lozan Mübadilleri Vakfı Mudanya Temsilciliği işbirliğiyle anma etkinliği düzenledi.

Mudanya Belediyesi, mübadelenin 100. yıldönümünde mübadilleri unutmadı. Mübadil torunları Mudanya'da buluştu. Lozan Mübadilleri Vakfı Mudanya Temsilciliği işbirliğiyle düzenlenen etkinlikler kapsamında göç yollarında yaşamını yitirenler anısına denize karanfil bırakıldı. Mudanya Konseyi Tiyatro Topluluğu'nun Bursa Lozan Mübadilleri Kültür ve Dayanışma Derneği, Lozan Mübadilleri Vakfı Mudanya Temsilciliği, Mudanya Lozan Mübadilleri Derneği, Mudanya Giritliler ve Yanyalılar Kültür ve Dayanışma Derneği'nin desteğiyle hazırladığı "Mübadil Öyküleri" adlı tiyatro gösterisi, izleyicileri duygulandırdı. Mudanya Belediye Başkanı Hayri Türkyılmaz, "Bu ülkeyi beraber inşa ettik, kardeşçe yaşıyoruz," dedi.

Devrek Belediye Başkanı Çetin Bozkurt, galerici esnafıyla bir araya geldi.

Devrek Belediye Başkanı Çetin Bozkurt, Devrek Ticaret ve Sanayi Odası'nın hizmet binasının arkasındaki alana açık oto pazarı kurulması için galerici esnafıyla bir araya geldi. Başkan Bozkurt, galericilerin taleplerini dinledi, fikir alışverişinde bulundu. Başkan Çetin Bozkurt, "Açık oto pazarı için yapmamız gereken ne varsa yapacağız. Zonguldak'ta bir ilk olacak bu uygulamayla vatandaşlar oto pazarında aracını satabilecek. Açık oto pazarı ilçemize şimdiden hayırlı uğurlu olsun," dedi.

SPOR

Akhisar Belediyespor, Söke Belediyespor'la dostluk maçında buluştu.

Akhisar Belediyespor U13 Takımı, Söke Belediyespor U13 Takımı'yla dostluk maçı yaptı. Spor Toto Akhisar Belediye Stadyumu'ndaki karşılaşma, 35'er dakikalık iki devre hâlinde oynandı. Akhisar Belediyespor Başkanı Ekrem Kayserili de izlediği karşılaşmayı izledi. Faik Güleriyüz yönetimindeki Akhisar Belediyespor U13 Takımı'yla Ahmet Arat ve İsmail Arat yönetimindeki Söke Belediyespor U13 Takımı, misafirperverliğinden dolayı Akhisar Belediyesi'ne teşekkür etti.

Burhaniye Belediyespor, körfez derbisini kazandı.

Bölgesel Amatör Lig 12. grupta yer alan Burhaniye Belediyespor, ligin 14. haftasında deplasmanda 1966 Edremitspor'la karşı karşıya geldi. Edremit Şehit Hamdibey Stadyumu'nda oynanan körfez derbisini Burhaniye Belediyespor 2-1 kazandı. Oynadığı son dört karşılaşmayı da kazanan Burhaniye Belediyespor, puanını 24'e yükseltti, beşinci sıradaki yerini korudu.

Gemlik Belediyespor, salon sporlarında başarıya doymuyor.

Gemlik Belediyespor, salon sporlarındaki başarısını sürdürüyor. Osmaniye'de düzenlenen, 67 ilden 410 kadın ve 505 erkek sporunun yarıştığı müsabakalarda, Gemlik Belediyespor judocusu Eda Naz Topalsalihoğlu, Türkiye üçüncüsü oldu. Türkiye genelinden yaklaşık 1.000 sporcunun katıldığı U18 Türkiye Salon Şampiyonası'nda, Gemlik Belediyespor sporcusu Beyzanur Topçu, 3.117 puanla Türkiye şampiyonu oldu. Gemlik Belediyespor Başkanı Durmuş Uslu, yüzlerce gence spor yapma imkânı sağlamanın gururunu yaşadıklarını ifade etti, Türkiye çapında aldıkları başarılarla gurur duyduklarını belirtti.

Muratpaşa Belediyesi'nin spor okullarında yeni dönem kayıtları başladı.

Muratpaşa Belediyesi'nin "Sağlıklı Muratpaşa Hareketi" kapsamında hayata geçirdiği spor okullarında ilkbahar dönemi için kayıtlar başladı. 6 Şubat-18 Haziran arasında çocuklar ve gençler için 16, yetişkinler için de 8 branşta kurslar açılacak. 444 80 07 numaralı Turunç Masa Çağrı Merkezi ve belediyenin internet sitesi üzerinden kayıt yaptırılabilir. Çocuklar ve gençler için futbol, tenis, basketbol, voleybol, hentbol, jimnastik, karate, judo, badminton, squash, güreş, masa tenisi, yüzme, triatlon ve buz pateni kursları da açılacak. Yetişkinlere yönelik tenis, badminton, squash, fitness, su jimnastiği, yoga ve pilates eğitimleri bu dönemde de devam edecek.

FARK YARATAN PROJELER: ÖĞRENCİLERE BESLENME DESTEĞİ

“EKONOMİK KRİZ ORTAMINDA ÖĞRENCİLERİ YALNIZ BIRAKMADIK”

Öğrencilere Beslenme Desteği Projesi'nden bahseder misiniz? Projenizin amacı nedir?

ALPER TAŞDELEN: Pandemi, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de çok derin izler bıraktı. Pandemi sürecinden ve ekonomik krizden üniversite öğrencileri de fazlasıyla etkilendi. Mustafa Kemal Atatürk, “Yerinde duran, geri gidiyor. İleri, daima ileri,” diyor. Biz de daima ileri yürüyecek projeleri hayata geçiriyoruz. Ayırım gözetmeden, kimseyi ayırt etmeden çalışıyoruz. Gücü yetmeyene el uzatıyoruz. Belediyemizin kapılarını herkese ardına kadar açıyoruz. Öğrencilere Beslenme Desteği Projesi'ne de pandemi sürecinde karar verdik. Ekonomik kriz koşullarında eğitimlerine devam etmeye çalışan üniversite öğrencilerine yalnız olmadıklarını, onlara her zaman destek olduğumuzu göstermek istedik.

Projenin hazırlık süreci, kapsamı, içeriği, hedef kitlesi, bölgeye ve Çankaya'ya katkısı hakkında bilgi verir misiniz?

ALPER TAŞDELEN: Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun Kara Kış Fonu'na ilişkin yaptığı açıklama doğrultusunda projemizin hazırlıklarına başladık. Türkiye'de yoksulluk giderek derinleşiyor. Derin yoksulluk, derin yoksunluğa dönüştü. Hayat pahalılığı ve enflasyon herkesi zorluyor. Ekonomik krizden en fazla etkilenenlerin başında üniversitede okuyan gençler geliyordu. Üniversite öğrencilerine ücretsiz akşam yemeği vermek için çalışmalarımıza başladık. Türkiye'de bir ilki gerçekleştirdik. Pandemiden bu yana hafta içi her akşam belediyemizin hizmet binasında ve ODTÜ'ye yakın 100. Yıl Çankaya Evi'nde 4.000 üniversite öğrencisine ücretsiz akşam yemeği veriyoruz. 2022 yılının Ocak ayında bu yana 456.250 üniversite öğrencisi bu hizmetimizden yararlandı. Projemiz kapsamında yaklaşık bir milyon adet yemek çıkardığımızı söyleyebilirim. Üniversiteli gençler için ücretsiz akşam yemeği hizmetimize bu yıl da aynı şekilde devam ediyoruz.

Projeyi planlarken bütçe, yatırım, kaynak ve mevzuat açısından herhangi bir zorluk yaşadınız mı? Yaşadıysanız, bu zorlukları aşmak için hangi çalışmalar yaptınız?

ALPER TAŞDELEN: Herhangi bir zorluk yaşamadık. Pandemiden itibaren sosyal belediyecilik çalışmalarına ağırlık verdik. Ekonomik krizi öngördüğümüz için sosyal yardımlarımızı artırdık.

RÖPORTAJ

ALPER TAŞDELEN

Ankara-Çankaya
Belediye Başkanı

Belediyemizin sosyal yardım bütçesini artırdık. Planlı, programlı ve öngörülü çalışıyoruz. Öğrencilere Beslenme Desteği Projesi'yle, eğitimde önemli bir yeri olan beslenmeye katkıda bulunduğumuzu düşünüyorum. Öte yandan, ilköğretim öğrencilerini de unutmadık. Üzülerek belirtmeliyim ki, bazı aileler, ekonomik nedenlerden ötürü çocuklarının çantalarına beslenme bile koyamıyor. İlköğretim öğrencilerini beslenme saatinden mahrum edemedik. İlkokul öğrencilerine öğle yemeği hizmeti sunmak için çalışmalara başladık. Geliri en düşük olan 18 mahalledeki ilkokulları belirledik. Çocukların sağlıklı beslenmesi için beslenme uzmanlarıyla birlikte menüler oluşturduk. 2022 yılının bahar döneminden itibaren 3.000 ilköğretim öğrencisine öğle yemeği ulaştırıyoruz.

FARK YARATAN PROJELER: KÜÇÜKÇEKMECE'NİN GÜLÜMSEYEN ÇOCUKLARI

"ÇOCUKLARIN İHTİYAÇLARINI DİKKATE ALDIK"

Küçükçekmece'nin Gülümseyen Çocukları Projesi'nden bahseder misiniz? Projenizin amacı nedir?

KEMAL ÇEBİ: 55 yıldır Küçükçekmece'de yaşadığımı ve Küçükçekmeceli olduğumu belirtmek isterim. Küçükçekmece'de yaşıyor, ilçemizin tarihini, sorunlarını, ortak mutluluklarını biliyorum. Bugün binaların olduğu arazilerde gençliğimde top oynardık, yüzmeyi Küçükçekmece Gölü'nde öğrendim. Öğrencilik yıllarımda başladığım siyasi hayatım, Küçükçekmece'de şekillendi ve gelişti. Seçim döneminde, yaşadığım ilçenin ihtiyaçlarını gözeterek çalışmalara başladım. Küçükçekmece, Anadolu'nun çok kültürlü, çok renkli yapısına cömertçe ev sahipliği yapan, her açıdan potansiyeli yüksek bir ilçe. Kimseyi ayırt etmeden, eşit ve adil hizmet anlayışıyla en küçük yaşam birimlerine, mahallelere, sokaklara, yani gerçek hayata nüfuz etmeye çalışıyoruz. Nâzım Hikmet, "Çocuklar yurdun temeli, barış dolu bir geleceğin teminatı, sevgiyle örülecek bir yaşamın neşesi olmuştur. Dünyayı verelim çocuklara hiç değilse bir günlüğüne," derken, geleceğimizin teminatı olan çocuklardan öğrenmemiz gerekenlerin de altını çizmiştir. Çocukların gülümsemesinde vücut bulan masumiyeti, umudu ve yaratma cesaretini, korunacak temel değerler olarak benimsemeli, çocukların şen kahkahalarıyla çınlayan dünyayı ve insan sevgisini parlatıp yüceltmeliyiz. Göreve başladığım günden bu yana çocukların ihtiyaçlarını önceleyerek, çocuklarla ilgili projelerimizi tek bir çatı altında toplamak, belediyemizin tüm birimleriyle birlikte çalışmak amacıyla Küçükçekmece'nin Gülümseyen Çocukları Projesi'ni hayata geçirdik.

Projenin hazırlık süreci, kapsamı, içeriği, hedef kitlesi, bölgeye ve Küçükçekmece'ye katkısı hakkında bilgi verir misiniz?

KEMAL ÇEBİ: Demokratik sistemin sağlıklı şekilde işletilmesi, yerel yönetimlerin çoğulcu, katılımcı, insan odaklı, kısacası demokratik bir biçimde yeniden yapılanmasıyla mümkündür.

Biz de bu anlayışla yola çıktık. Demokratik yerel yönetimlerin varlığı, yerel katılım yollarının her kesime açık olmasına bağlıdır. Yukarıda da ifade ettiğim gibi Küçükçekmece Belediyesi, herkesin sesini duyurabildiği, şeffaf, hesap veren, ortak akılla hareket eden bir anlayışla, toplumsal cinsiyet eşitliğini ve insan haklarını gözeterek çalışmaya başlamıştır. Çocukların sokaklarda özgürce hareket edebildiği, betona değil, yeşile yatırım yapılan, her mahalleye eşit hizmet sunulan, çağdaş, hak ettiği güzellikleri yaşayan, gelişen bir ilçe hayalimiz var. Küçükçekmece'nin Gülümseyen Çocukları Projesi, eğitimden sosyal faaliyetlere, kültür-sanattan ekolojiye, beslenmeye kadar birçok başlıktan oluşuyor.

RÖPORTAJ

KEMAL ÇEBİ

İstanbul-Küçükçekmece
Belediye Başkanı

Belediyemizin Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü, Gençlik ve Spor İşleri Müdürlüğü ve Zabıta Müdürlüğü'ne kadar tüm birimlerimizle birlikte çalışıyoruz. Bir çocuğun gülümsemesi, dünyadaki en kıymetli

hazinedir. Nüfusunun %26'sını çocukların oluşturduğu Küçükçekmece'de daha önce bir tane bile gündüz çocuk bakımevi yoktu. İlçemize sekiz gündüz çocuk bakımevi ve bir oyun evi kazandırdık. Amacımız, okul öncesi çocukların eğitimlerini eşit şartlarda tamamlayabilmesiydi. Gündüz çocuk bakımevlerinde 2.251 çocuğun eğitim almasını sağladık. Yapımı devam eden iki gündüz çocuk bakımevini Yarımburgaz ve Fevzi Çakmak Mahalleleri'ne kazandıracamız. İlçemizin ihtiyacı ve belediyemize gelen talepler doğrultusunda açtığımız oyun evi, Fevzi Çakmak Kapalı Pazaryeri'nin yanında. Pazar alışverişi yapan vatandaşlar, çocuklarını oyun evine bırakabiliyor. Öz bakım becerilerini tamamlamış, 3-5 ve 6-8 yaş arasındaki çocuklar, öğretmenler eşliğinde iki saat boyunca hem eğleniyor hem de öğreniyor. Hafta içi ücretiz anne-çocuk etkinlikleri düzenliyoruz. Küçükçekmeceli çocukların kütüphaneleri de var. Kitap okuma alışkanlığını hep önemsedim. Çocuklar, ağaçlar arasındaki Kuşlu Çocuk Kütüphanesi'nde kitap okuyabilsin, ders çalışabilsin, resim yapabilsin istedik.

Küçükçekmece'nin ilk çocuk kütüphanesi olan Kuşlu Çocuk Kütüphanesi'ni çocuklara özel tasarladık, Cumhuriyet Mahallesi'nde hizmete sunduk. Çocuklara kitap okuma alışkanlığı kazandırmak ve ders çalışabilecekleri bir mekân oluşturmak amacıyla hayata geçirilen Kuşlu Çocuk Kütüphanesi'nde, Türk edebiyatından dünya klasiklerine kadar 7.000 kitap yer alıyor, çocuklar için etkinlik alanları da bulunuyor. Küçükçekmeceli çocuklar kısa sürede Kuşlu Çocuk Kütüphanesi'ne alıştı. Kuşlu Çocuk Kütüphanesi'nin yetersiz kaldığını düşündük ve yeni bir çocuk kütüphanesi daha açtık. Rifat Ilgaz Çocuk Kütüphanesi'yle birlikte iki çocuk kütüphanesiyle çocuklara hizmet veriyoruz. Her mahalleye, her sokağa dokunduk. "Kuş Kanadında Masallar" temasıyla birden fazla dilde 2020 yılında birincisini düzenlediğimiz ve büyük beğeni toplayan uluslararası masal festivali Masal İstanbul'u 2021 yılında "Suyla Gelen Masallar", 2022 yılında da "Ağaç Gölgesinde Masallar" temasıyla düzenledik. Bu sayede on binlerce çocuğa ulaştık. Hayatında ilk defa canlı olarak masal dinleyen çocuklarla tarifi olmayan bir deneyimi paylaştık.

Amacımız, attığımız her adımla, hayata geçirdiğimiz her projeye Küçükçekmece'yi bir marka hâline getirmek. Yaptığımız ve yapacağımız projeler sadece ilçemizi değil, İstanbul'u da kalkındıracak. 2019 yılından bugüne ne kadar yol aldığımızı görebiliyoruz. Size "mega" proje anlatmadım. Anlattığım projeler çok pahalı değil. "Daha öncekiler neden yapmadı?" tartışmasına girmek de zaman kaybı. En büyük projemiz, mutlu, yüzü gülen bir Küçükçekmece yaratmak. Bunu da hep birlikte yapacağız. Çünkü Küçükçekmece, ruhu olan bir ilçedir. Küçükçekmece, hayattır.

Projeyi planlarken bütçe, yatırım, kaynak ve mevzuat açısından herhangi bir zorluk yaşadınız mı? Yaşadıysanız, bu zorlukları aşmak için hangi çalışmalar yaptınız?

KEMAL ÇEBİ:

Küçükçekmece'nin Gülümseyen Çocukları Projesi'ni planlarken herhangi bir zorluk yaşamadık.

